

ใบแรก

ยุคสมัยเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จนบางคนอาจตามไม่ทัน หรือไม่อยากตาม แต่เสียดังมีชีวิตอยู่บนโลก
ลูกนี้ ก็คงต้องปรับตัวไม่ให้เกิดโลก และปรับใจไม่ให้เป็นทุกข์ แม้สิ่งที่ได้เห็นได้ยินจะแปลกประหลาดเหมือนเอา
หัวเดินต่างเท้า

ผู้ชายกลายเป็นผู้หญิงไปเสียครึ่งค่อนโลก

ผู้หญิงกล้าหาญชาญชัย จนไม่รักตัวเอง ไม่รักนวลสงวนตัว

ผู้ใหญ่ไม่มีวุฒิภาวะ ล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กที่ปากยังไม่สิ้นกลิ่นน้ำนม

เด็กเรียนสู้เด็กเล่น(กีฬา)เก่งๆไม่ได้

เพราะผู้คนไม่สามารถแยกแยะสาระกับอสาระได้

ของเล่นๆ จึงกลายเป็นจริง ของจริงๆ ไร้ความหมาย

คนจริงถูกทำลาย คนที่คอยจัดระเบียบ สร้างวินัย กลายเป็นคนที่
โลกไม่ต้องการ

พูดไปก็สิ้นหวัง

อย่ากระนั้นเลย ฉบับนี้นอกจากนักเขียนทุกคอลัมน์จะมา
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเคย เรายังได้รับความกรุณาจาก
หนังสือสารคดี นำความคิดดีๆ ของ “ฮิวโก้” จุลจักร จักรพงษ์
นักแสดงวัย ๒๐ มาเผยแพร่ให้เยาวชนได้ฉุกใจคิดในอีกด้าน ที่
มิใช่เล่นไหลไปตามกระแส ขอขอบคุณ “สารคดี” มา ณ ที่นี้อีกครั้ง

รับเชิญ

คุณยายผู้โดดเดี่ยว	๑๕
ยังไม่สำเร็จ...หรือ	๒๓
บทสัมภาษณ์.....จุดจักร จักรพงษ์ (ฮิวโก้)	๒๘
ชาดก.....โลกจงไป...ใจแปรเปลี่ยน	๕๕
ก่อนตายต้องสร้างสรร	๖๕
ปลอบใจเราเอง (๕)	๘๓
กสิกรรมพลิกพื้นชาติ	๘๗
วิธีสร้างความคิดเพื่อเป็นมิตรกับตนเอง(๑)	๙๑

เรื่องสั้น-เรื่องยาว

โบนี่ มาร์ติน(เกือบจะ)โชคร้ายที่เกิดมารวย .....

โลกทัศน์-ชีวิตทัศน์

บทวิจารณ์.....จุดเปลี่ยนของศตวรรษที่ ๒๑	๓
รอบบ้านรอบตัว.....ยุคสมัยที่แปรเปลี่ยน	๑๑
ถ้อยคำสิริมงคล...ระวัง!(การพูด)กระทบบุคคลที่๓... ..	๔๕
บันทึก	๕๖
ธรรมชาติอโศกในอินเดีย(๗).....ถึงกัลกัตา.....	๗๓

สังคมดอกหญ้า

ปัจฉิมลิขิต .....

ปีที่ ๑๘ อันดับที่ ๑๐๐ มี.ค.-เม.ย.๒๕๕๕

* วัตถุประสงค์ในการจัดทำ "ดอกหญ้า"

- เพื่อยังความเป็นภราดรภาพและสามัคคีธรรม
ให้เกิดในหมู่สมาชิก
- เพื่อเสริมสร้างสติปัญญาและให้ตระหนัก
ถึงคุณค่าสาระของหลักธรรมในศาสนา
ในส่วนที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตและสังคม

เจ้าของ สมาคมผู้ปฏิบัติธรรม

๖๗/๓๐ ถ.นวมินทร์ คลองกุ่ม บึงกุ่ม

กทม. ๑๐๒๔๐ โทร. ๐-๒๓๗๔-๕๖๓๑

บรรณาธิการ รินธรรม อโศกตระกูล

กองบรรณาธิการ ฟ้างาม น้อมคำ สมพงษ์

สุนัย พัชรินทร์ ฟ่านวล ธารดาว

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มูลนิธิธรรมสันติ

๖๗/๑ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม

เขตบึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๔๐

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา นายประสิทธิ์ พิณีจงศ์

จำนวนพิมพ์ ๒๒,๐๐๐ เล่ม

จุดเปลี่ยน

ของศตวรรษที่ ๒๑

บทวิจารณ์
ฟ้าเมือง ชาวหินฟ้า

ทฤษฎีระบบ (System Theory) ที่ให้เห็นว่าระบบ
ต่างๆ ในธรรมชาติจะมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา เพื่อ
รักษาความมีเสถียรภาพของระบบให้ยืนนานที่สุด

เมื่อปัจจัยภายนอกของระบบ (Environment) แผลือทธิพลไหลข้ามกำแพงไร้สภาพ (Boundary) ที่กั้นระหว่างสภาพแวดล้อมภายนอกกับตัวระบบ จนกลายเป็นปัจจัยนำเข้า (Input) ที่มีผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบ

เมื่อนั้นกลไกภายในระบบก็จะพยายามปรับตัว และให้ผลผลิตเป็นปรากฏการณ์ต่างๆ (Output) ซึ่งจะส่งผลป้อนกลับ (Feedback) กลายเป็นปัจจัยนำเข้า เพื่อนำไปสู่กระบวนการปรับตัวของระบบให้เกิดเสถียรภาพในวงจรรอบต่อไป

หากระบบใดไม่สามารถรองรับการปรับตัวให้สอดคล้องกับเหตุปัจจัยที่ไหลเข้ามา ระบบนั้นก็จะมีล่มสลายไปในไม่ช้า

การวิเคราะห์เชิงระบบมีได้หลายระดับ (Level of Analysis) ภายใต้ระบบใหญ่ก็มีระบบย่อยๆ

แฝงอยู่ ขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงของระบบย่อยก็จะถูกครอบโดยระบบที่ใหญ่กว่าเป็นลำดับๆ ด้วย

อารยธรรมมนุษย์เป็นรูปแบบหนึ่งของระบบภายใต้กรอบการวิเคราะห์เชิงระบบนี้ ซึ่งถ้ามถองย้อนกลับไปในประวัติศาสตร์ **เราจะเห็นแบบกระสวน (pattern) ของคลื่นแห่งความเปลี่ยนแปลงในระบบอารยธรรมมนุษย์ เกิดขึ้นครั้งใหญ่ทุกรอบระยะเวลาประมาณ ๕๐๐ ปี**

อารยธรรมแถบลุ่มน้ำเมโสโปเตเมียก่อกำเนิดขึ้นเมื่อประมาณ ๓,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์กาล อีก ๕๐๐ ปีต่อมา จักรวรรดิเฮอร์ของชาวสุเมเรียนก็ได้รับการสถาปนาขึ้น และอำนาจทางการเมืองได้มารวมอยู่ที่บุคคลเดียวคือกษัตริย์เป็นครั้งแรก พร้อมกับกาแผ่ขยาย

อารยธรรมสุเมเรียนออกไปอย่างกว้างขวาง จนเมื่อเวลาผ่านไปอีกราว ๕๐๐ ปี (เมื่อประมาณ ๒,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์กาล) จักรวรรดิของชาวสุเมเรียนก็สิ้นอำนาจลง

อารยธรรมอันยิ่งใหญ่ของอียิปต์โบราณปรากฏเป็นครั้งแรกเมื่อราว ๓,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์กาลเช่นกัน หลังจากที่ฟาโรห์เมนิสได้รวมอียิปต์เป็นปึกแผ่น และสถาปนาราชวงศ์ขึ้นปกครองอียิปต์เป็นฟาโรห์องค์แรก จนเวลาผ่านไปราว ๑,๕๐๐ ปี จักรวรรดิอียิปต์ก็เริ่มเสื่อมถอย อำนาจจากการถูกรุกราน และชาวซีเรียกับปาเลสไตน์ได้แยกตัวจากอียิปต์ หลังจากนั้นอาณาจักรอียิปต์ก็เสื่อมสลายลง และตกอยู่ภายใต้การปกครองของชนชาติอื่น (เมื่อประมาณ ๑,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์กาล)

ถ้ารับอารยธรรมแถบลุ่มน้ำฮวงโหของจีนนั้น อารยธรรมแรก

ที่นักโบราณคดีขุดค้นพบ คือ อารยธรรมฉาง เมื่อประมาณ ๑,๕๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ต่อมา พวกโจวได้ยึดเมืองหลวงของพวก ฉางได้สำเร็จ และสถาปนาราชวงศ์ โจวขึ้น พร้อมกับการแผ่ขยาย อาณาจักรออกไปอย่างกว้างขวาง (๑๑๑๒ - ๒๕๖ ปีก่อนคริสตกาล)

ในยุคสมัยของราชวงศ์โจว เมื่อประมาณ ๕๐๐ ปีก่อนคริสตกาล นี้เอง ที่นักปราชญ์สำคัญของจีน คือ เหลาจื้อ และขงจื้อ ได้ถือกำเนิดขึ้น

ส่วนอารยธรรมแถบลุ่มน้ำสินธุของอินเดีย ก่อตัวเมื่อประมาณ ๓,๐๐๐ ปีก่อนคริสตกาล และอีกประมาณ ๑,๕๐๐ ปีต่อมา พวกอินโดอารยันก็เข้ายึดครองดินแดนแถบนี้ในยุคสมัยพระเวท จนกระทั่งอารยธรรมของพุทธศาสนาอุบัติขึ้นที่ดินแดนแถบนี้ของโลก ในสมัยพุทธกาล

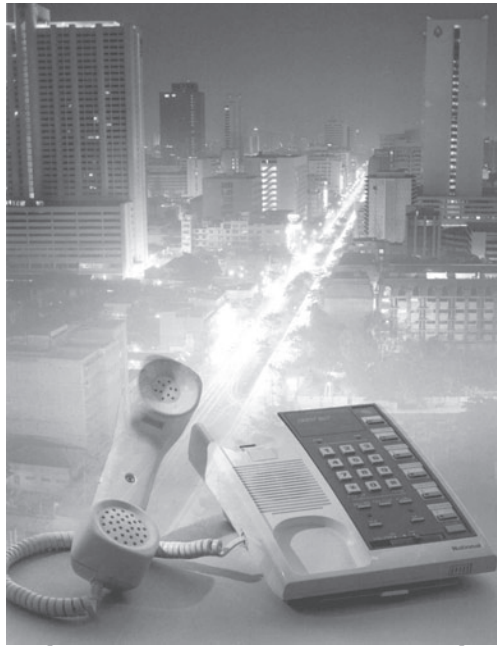
หลังจากนั้นอารยธรรมของ คริสต์ศาสนาก็อุบัติตามมา พร้อมกับการประสูติของพระเยซูที่กรุงเยรูซาเล็มในปี พ.ศ.๕๔๓

และต่อมาอีก ๕๐๐ ปีเศษ พระศาสดามะหะหมัดของศาสนาอิสลามก็ประสูติที่เมืองเมกกะ (ค.ศ.๕๗๐)

เมื่อเวลาผ่านไปอีกประมาณ ๕๐๐ ปี อารยธรรมของคริสต์ศาสนาก็เริ่มปะทะกับอารยธรรมของศาสนาอิสลาม จนก่อให้เกิดเป็นสงครามทางศาสนาครั้งใหญ่อันคือสงครามครูเสด ที่กินเวลายาวนานถึงเกือบ ๒๐๐ ปี (ค.ศ.๑๐๙๕-๑๒๙๑)

พอถึงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ จักรวรรดิไบแซนไทน์ที่เป็นศูนย์กลางของคริสต์ศาสนาก็ถูกพวกออตโตมันเตอร์กโจมตีพินาคลง (ค.ศ. ๑๔๕๓) อันถือเป็นยุคสิ้นสุดของประวัติศาสตร์สมัยกลาง พร้อมกับการก่อตัวของยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการสมัยกรีก การขยายตัวทางการค้า การกำเนิดของวิทยาศาสตร์ การปฏิรูปครั้งใหญ่ในคริสต์ศาสนา ตลอดจนการก่อตัวของลัทธิเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalistic Economy) ก็เกิดขึ้นในช่วงนี้

สุดท้าย พอถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ อารยธรรมมนุษย์ก็พัฒนาจนถึงระดับที่สามารถเดินทางไปสำรวจอวกาศ สามารถสร้างระเบิดปรมาณูที่มีอำนาจในการทำลายล้างอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน สามารถสร้างระบบสมองกลที่มีศักยภาพในการจำและการคิดคำนวณอย่างน่าอัศจรรย์ ตลอดจนจนสามารถเชื่อมโยงโลกที่กว้างใหญ่ไพศาลให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายใต้ระบบโครงข่ายการสื่อสารคมนาคม ที่ทำให้มนุษย์สามารถพูดคุยติดต่อกันได้ตลอดเวลา แม้จะอยู่กันคนละซีกโลก

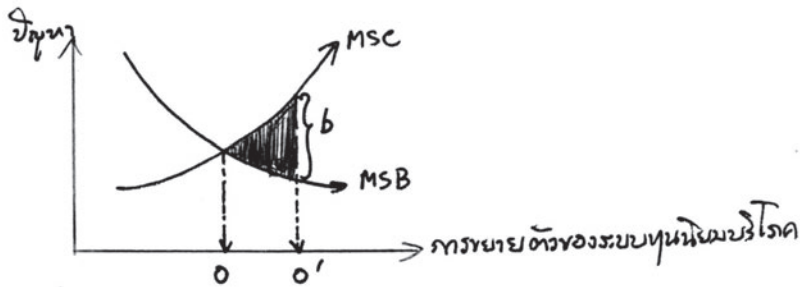

แล้วอะไรจะเกิดขึ้น เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ จะมีการเปลี่ยนแปลงอะไรครั้งใหญ่ในระบบอารยธรรมของมนุษย์เกิด

ขั้นอีกครั้งหรือไม่ ภายหลังจากที่อารยธรรมทุนนิยมบริโภคได้เริ่มต้นก่อตัวเมื่อ ๕๐๐ ปีก่อน และแผ่อิทธิพลครอบงำโลกมนุษย์ปัจจุบัน

เงื่อนไขของสภาพแวดล้อมภายนอกที่แปรเปลี่ยนไป ทำให้ในวันต้นทุนทางสังคม (marginal social cost หรือ MSC) ในการขยายตัวของอารยธรรมทุนนิยมบริโภคจะเพิ่มสูงขึ้นๆ ในขณะที่ประโยชน์สุขทางสังคม (marginal social benefit หรือ MSB) จะมีลดน้อยลงๆ ตามกฎการถดถอยของอรรถประโยชน์ (Law of Diminishing Utility)*

* กฎการถดถอยของอรรถประโยชน์ คือ กฎที่ชี้ให้เห็นว่า ถ้ามนุษย์บริโภคของสิ่งหนึ่งมากขึ้นๆ ประโยชน์สุขหรืออรรถประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริโภคของสิ่งนั้นจะค่อยๆ ลดน้อยถอยลงโดยลำดับ ตัวอย่างเช่น ขณะที่กำลังหิว การกินข้าวจานที่ ๑ จะให้อรรถประโยชน์ต่อเราสูงสุด แต่เมื่อกินข้าวจานที่ ๒, ๓, ๔ ต่อไป อรรถประโยชน์ของข้าวจานต่อไปสำหรับเราจะเริ่มลดน้อยถอยลง เพราะท้องเริ่มอิ่มขึ้น เป็นต้น

เมื่อระบบทุนนิยมบริโภคเติบโตขยายตัวเกินกว่าจุด o (ตามกราฟ) ต้นทุนทางสังคมที่เกิดจากสภาวะแวดล้อมของโลกที่ถูกทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติที่ร่อยหรอลงเพราะการบริโภคอย่างฟุ่มเฟือยของมนุษย์ การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรซึ่งต้องการที่ทำกินเพิ่มขึ้น อันส่งผลให้เกิด

การทำลายป่าและมีการใช้พลังงานจากฟอสซิลเพิ่มมากขึ้น ทำให้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดจากการเผาไหม้ปกคลุมชั้นบรรยากาศเหมือนเรือนกระจกที่คอยสะท้อนรังสีความร้อนกลับสู่โลก ปฏิกริยาเรือนกระจกจะทำให้โลกร้อนขึ้น น้ำแข็งแถบขั้วโลกจะหลอมละลาย กระแสน้ำอุ่นจะเปลี่ยนทิศทาง อันนำไปสู่ความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศ เกิดพายุ เกิดภาวะภัยแล้ง ฯลฯ

**สิ่งเหล่านี้คือตัวอย่างส่วนหนึ่ง
ของต้นทุนทางสังคม ที่เกิดจาก
การขยายตัวของอารยธรรม
ทุนนิยมบริโภค ซึ่งนับวันจะสร้าง
ปัญหาให้แก่สังคมมนุษย์เพิ่ม
มากขึ้นๆ (ตามเส้น MSC ใน
กราฟที่ข้างขึ้น)**

ขณะเดียวกัน ระบบทุนนิยม
เสรีเป็นระบบที่ปล่อยให้ปลาใหญ่กิน
ปลาเล็ก เมื่อใครยาวสาวได้สาวเอา
ส่งผลให้ช่องว่างระหว่างคนรวย

จำนวนน้อย กับคนยากจนที่เป็น
ประชากรส่วนใหญ่ของโลก นับวัน
จะขยายช่องว่างกว้างออกไป
มากขึ้นทุกทีๆ

เมื่อผลิตภาพ (Productivity)
ที่เกิดขึ้นมาในสังคมแต่ละหน่วย ถูก
ดูตไปสร้างความมั่งคั่งในกระเป๋าของ
กลุ่มคนรวย (จำนวนน้อย) เป็น
ส่วนใหญ่ อรรถประโยชน์ของผลผลิต
ดังกล่าว นับวันก็จะให้ประโยชน์สุข
ต่อสังคมโดยรวมลดน้อยลงๆ

ตัวอย่างเช่น สมมติสังคม
นั้นผลิตเสื้อผ้าเพิ่มมาได้ตัวหนึ่ง แล้ว
เสื้อดังกล่าวถูกดูเอาไปเป็นสมบัติ
ของเศรษฐีที่มีเสื้อผ้าอยู่แล้ว ๑๐๐
ชุดที่บ้าน เสื้อตัวนั้นก็คงจะไม่ถูก
นำมาใช้สอยให้เกิดอรรถประโยชน์
อะไรมาก จะถูกเก็บไว้ในตู้เสื้อผ้า
เฉยๆ เป็นส่วนใหญ่ แต่ถ้าเสื้อตัว
ดังกล่าวตกอยู่กับคนยากจนที่มี
เสื้อผ้าเพียง ๒ ชุด เสื้อตัวนั้น
ก็จะถูกใช้สอยให้เกิดประโยชน์สุข
หรือเกิดอรรถประโยชน์สูงสุด
เป็นต้น

**ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมานี้
ผลที่สุดการขยายตัวของระบบ
ทุนนิยมบริโภค จะส่งผลทำให้
ประโยชน์สุขโดยรวมในการแก้
ปัญหาของสังคมมนุษย์ นับวันจะ
มีแนวโน้มลดน้อยลง (เส้น MSB
จึงมีลักษณะลาดต่ำลงตามกราฟ)**

ถ้าการขยายตัวของระบบทุนนิยมบริโภาค พัฒนามาถึงจุดที่ส่งผลทำให้ต้นทุนทางสังคม (MSC) สูงกว่าประโยชน์สุขทางสังคม (MSB) โดยไม่สามารถปรับตัวเพื่อลดต้นทุนหรือเพิ่มอรรถประโยชน์ที่มีต่อสังคมจากการพัฒนาในทิศทางกล่าว (เลยจากจุด 0 ในกราฟ) เมื่อนั้นปัญหาของสังคมมนุษย์ก็จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นๆ พร้อมกับเสถียรภาพของระบบที่ลดน้อยลงจนถึงจุดที่เป็นมวลวิกฤติของปัญหา (เลยจากจุด 0 ในกราฟ ซึ่งช่องว่างระหว่าง MSC กับ MSB ถ่างกว้างออกไปถึง b หน่วย และปัญหาสะสมตัวมากขึ้นตามพื้นที่แรงในกราฟ) ระบบอารยธรรมทุนนิยมบริโภาคของสังคมมนุษย์ก็จะล่มสลายลง เพราะความไร้เสถียรภาพของระบบ และการเปลี่ยนผ่านของอารยธรรมครั้งใหญ่

ก็จะปรากฏขึ้นอีกครั้ง ตามกฎวิวัฒนาการของธรรมชาติ

ภายใต้เงื่อนไขของสภาพแวดล้อมในธรรมชาติที่ถูกทำลายและทรัพยากรของโลกที่เหลือน้อยลงๆ สายพันธุ์แห่งอารยธรรมใหม่ของมนุษย์จะได้รับการคัดเลือกจากธรรมชาติ (natural selection) เพราะเป็นอารยธรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับเงื่อนไขข้อจำกัดของธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไป

มากที่สุด (Survival of the fittest)

ก็น่าจะเป็นสายพันธุ์ของอารยธรรมซึ่งสามารถเสริมสร้างให้มนุษย์เป็นคนกินน้อยใช้น้อย ขณะเดียวกับที่มีความขยันขันแข็งทำงาน ส่วนเกินที่เหลือก็จุนเจือเก็บกูดังคม เพื่อลดช่องว่างของพื้นที่ปัญหา (พื้นที่แรงในกราฟ) และทำให้ระบบสังคมมนุษย์กลับมามีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น

ถ้าสมมติฐานตามทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นถูกต้อง ถึงแม้ “ระบบบุญนิยม” ซึ่งเสริมสร้างให้เกิดวัฒนธรรมในการกินน้อยใช้น้อย ขยันทำงานมาก ส่วนเกินที่เหลือจุนเจือสังคม จะเป็นเพียงการก่อตัวในกลุ่มชาวพุทธเล็กๆ กลุ่มหนึ่งที่ชื่อ “ชาวโศก” แต่สายพันธุ์ทางความคิดดังกล่าวมีศักยภาพที่ยิ่งใหญ่พอที่จะเติบโตขยายตัว จนได้รับการ

คัดเลือกจากธรรมชาติให้เป็นอารยธรรมใหม่ของมนุษย์ในอีกรอบ ๕๐๐ ปีต่อจากนี้ไป เนื่องจากเป็นสายพันธุ์แห่งอารยธรรมที่สอดคล้องกับเงื่อนไขข้อจำกัดของสภาพธรรมชาติต่างๆ ในโลกอนาคตมากที่สุด ตามสมมติฐานที่กล่าวมา เฉกเช่นเดียวกับสภาพแวดล้อมของโลกที่เปลี่ยนไปในอดีต อันอาจจะเป็นเพราะอุกบาตที่พุ่งชนโลก

เมื่อ ๖๕ ล้านปีก่อน หรือด้วยสาเหตุอื่นใดก็ตาม ที่ทำให้อาหารบนพื้นโลกลดน้อยลง

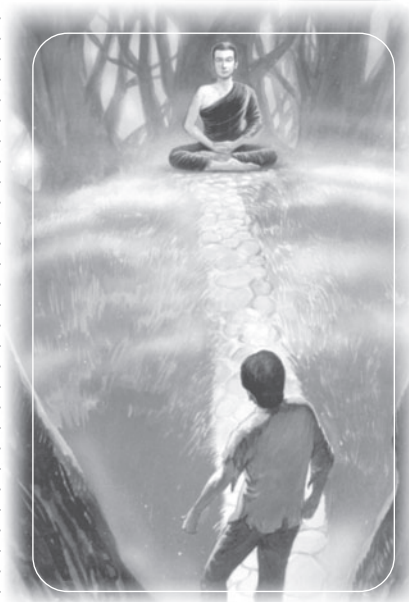
ส่งผลให้สายพันธุ์ของไดโนเสาร์ที่เคยครอบครองโลกด้วยความยิ่งใหญ่ถึงการต้องสูญสิ้นเผ่าพันธุ์ไปในเวลาไม่ช้า ขณะที่สายพันธุ์ของสัตว์ตัวเล็กๆ ที่ไม่มีพิษสงและเขี้ยวเล็บอะไร อย่างพวกลิงค่างที่บริโภคอาหารไม่มาก และสามารถปรับตัวเข้ากับธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนไปได้ดีกว่า กลายเป็นสายพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตซึ่งวิวัฒนาการสืบทอดมาเป็นเผ่าพันธุ์มนุษย์ที่ยึดครองโลกอยู่ในปัจจุบัน

สมมติฐานที่กล่าวมานี้จะเป็นจริงหรือไม่ เวลาคือเครื่องพิสูจน์

รอบบ้าน รอบตัว
อุบาสก ขอมท่าทาน

ยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง

พู่เห็นวิกฤตแห่งชีวิต

โลกมีแต่ “ทุกขอริยสัง”

พูนินยอมเกิดสติ

ยอมไหลเข้าสู่กระแสแห่ง “อริยมรรค”

คนอายุมากขึ้น ก็มักจะใจหายอยู่ ๒ เรื่องครับ
เรื่องแรกคืออายุของตัวเอง ทำไมมันช่างวิ่งเร็ว
ชะเหลือเกิน ปุบปับก็กลางคน ปุบปับก็ใกล้เกษียณ
ปุบปับก็เกษียณแล้ว...ใจหาย !

เรื่องจริงครับ คนไม่แก่ไม่มีวันรู้รสชาติ !

เรื่องที่ ๒ คือ ภาพลักษณ์ของบ้านเมือง หลาย
คนจะพูดเป็นเสียงเดียวว่า เมื่อก่อนไม่เป็นอย่างนี้
เมื่อก่อนยังไม่มียะไร ยังเป็นป่าใหญ่ๆ มีเสือ
มีช้าง มีสารพัด...

เชื่อเถอะครับ คนแก่รุ่นไหนๆ ก็
ต้องพูดแบบนี้ แม้แต่รุ่นก่อนหน้าเราหลาย
ร้อยปีก็ตาม

อัตราความเจริญของโลก โตเป็นทวี
คูณ พอๆ กับการโตของตัวอมีบา คือ จาก
๒ เป็น ๔ จาก ๔ เป็น ๘, ๑๖, ๓๒, ๖๔...
เพราะฉะนั้นยิ่งนานยิ่งรุนแรงครับ

คำว่า “เพื่อความอยู่รอด” นี้แหละ
เจ็บปวดนัก

แรกเริ่มนั้น เรามีแต่ “สังคมเกษตร”
อยู่กันกว้างๆ มีสังคมเมืองพอเป็นพอไป

แต่เชื่อไหมครับ ชนกลุ่มน้อยคือสังคมเมือง กลับเป็น
ตัวผลักดันเปลี่ยนสังคม เปลี่ยนชีวิต และสุดท้าย
เปลี่ยนโลกด้วยมือหรือฝ่าเท้า ฝากท่านผู้อ่านคิดในใจ
เงิบๆ

สังคมเมืองจะสร้างระบบธุรกิจด้วยสื่อแลกเปลี่ยนคือ “เงินตรา” แทนการแลกเปลี่ยนค้า

วิวัฒนาการของการค้าขาย ก่อเกิด “พ่อค้า
วานิช” มีเป้าหมายคือ “กำไรสูงสุด”

ครับ พอมีคำว่า “กำไร” อะไรๆ ก็เริ่มยุ่งเหยิง เพราะพ่อค้านายทุนเขาก็จะหาทางขายให้มากเข้าไว้ ด้วยสื่อสารทุกชนิด

บ้านเมืองจึงถูกกำหนดด้วย “การโฆษณา”

การกินอยู่หลับนอน ถูกกำหนดโดยเจ้าของสินค้า นี่คือผู้อยู่เบื้องหลัง “วัฒนธรรมการบริโภค”

นักเศรษฐศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงท่านเสนอทฤษฎี ไม่มีอะไรได้ฟรี เมื่อได้อะไรมา เราก็ย่อมมีการสูญเสียในเรื่องอื่นๆ เหมือนกัน เพียงแต่เราจะเลือกข้างไหน

เช่น ถ้าเราจะเลือกขยันทำงาน อ่านหนังสือ เราก็ต้องยอมสูญเสียเวลาแห่งความสนุกสนาน เพลิดเพลินเฮฮาของชีวิต

เพราะเหตุนี้ วันนี้เราได้คำว่า “โลกาภิวัตน์” มีเครื่องมือเครื่องใช้ทันสมัยไฮเทค แต่เราก็เริ่มสูญเสีย “ความสุขสงบของชีวิต” สูญเสีย “ความเป็นมนุษย์” ไปโดยปริยาย !

โลกใบนี้เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาที่จริงนะครับ เคยมีไดโนเสาร์ เคยมีสัตว์ป่า สัตว์น้ำนานา เคยมีความรุ่มรื่น เคยมี... ฯลฯ ชีวิตพื้นฐานดั้งเดิมหายไป เหลือประดิษฐกรรมแห่งชีวิตที่คิดค้น

ครับ เปลี่ยนไปเหมือนสายน้ำ จะเหลือก็แต่ กิเลสตัณหาที่ยังเกาะแน่นอยู่ในหัวใจมนุษย์ โลกะ-โทสะ-โมหะ ที่ยังเหมือนเดิม แต่นับวันก็เพิ่มขึ้นปริมาณและคุณภาพ !

พระอานนท์ท่านเห็นชีวิตเหมือนเดินอยู่บนสายพานที่มีคนถือขวานรอบันหัว ท่านจึงระลึกรู้ถึงเพื่อเตือนตนอยู่เสมอทุกชั่วโมง

พระพุทธองค์บอกไม่พอ ต้องระลึกรูทกลมหายใจเข้า-ออก !

“ โลกกำลังถูกเป็นไฟ มัวสนุกสนาน ร่าเริงอยู่ใยกัน ตัวตกอยู่ในความมืด ยังไม่รู้จักหาแสงสว่าง...”

พระพุทธเจ้า
ดำพรกเราชาว
มนุษย์ !

ถามว่าเป็นการมองแง่ร้ายหรือ ไม่ใช่หรือ
เป็นการเตือนสติและถ่วงดุลย์พวกเราต่างหากที่กำลัง
มัวเมาเต็มที่

พระสูตรบทแรกที่พระพุทธองค์ทรงสอน คือ
“ธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร” ที่พาให้เกิดผู้บรรลุนิพพาน
ครั้งแรกในโลก จนมีพระรัตนตรัยครบพร้อม “ท่าน
โกณฑัญญะ บัดนี้มีดวงตาเห็นธรรมแล้ว...”

เนื้อหาในพระสูตรเน้นความสุดโต่งของโลก
มนุษย์ คือ การทรมานตนนั้นฝ่ายหนึ่ง และการมัวเมา
อยู่ในกองกามนั้นอีกฝ่ายหนึ่ง เห็นมั๊ยครับ ท่าน

ทันสมัยมาก่อนเราตั้ง ๒,๕๐๐ กว่าปี ท่านกลับเห็นว่า
นี่คือ “ปัญหาของมนุษย์”

พวกเราฟังแล้วเฉยๆ ไม่รู้ลึกอะไร ก็เพราะว่า
เราเป็น “มนุษย์ปุถุชน”

ท่านที่เริ่มเห็นจริง เริ่มหวนไหว
โปรตุเกสตัวเกิดครับว่า ท่านเริ่มมี “จิตอริยะ”
เพราะโลกนี้มีแต่ทุกข์เท่านั้น เกิดขึ้น
ตั้งอยู่ และดับไป ท่านจึงประกาศทฤษฎีชีวิต
“ทุกข์อริยสัง”

สุขไม่มี มีแต่ทุกข์น้อย ทุกข์มาก !
สาวกที่เป็นอัครวิรูณแรก ล้วนแต่มี
อนาคตสงฆสถานทั้งสิ้น ที่เห็นทะเลในความสุข
เป็นความทุกข์ เป็นความไร้แก่นสาร จึง
เนกขัมมะเพราะเบื่อสุข มีไข้เบื่อทุกข์ !

ผู้เห็นวิกฤตแห่งชีวิต โลกมีแต่ “ทุกข์อริยสัง”
ผู้นั้นย่อมเกิดสติย่อมไหลเข้าสู่กระแสแห่ง “อริยมรรค”

ส่วนผู้ยังสนุกสนาน เขาก็ยังวนเวียนเวียนว่าย
ตายเกิดอยู่ใน “สังสารวัฏ”

ผมคิดถึงคำพังเพยบทหนึ่ง “สองคนยลตามช่อง
คนหนึ่งมองเห็นโคลนตม คนหนึ่งเห็นดวงดาว
อยู่พราวพราย...”

ใครเป็นใคร ท่านพิจารณาเองก็แล้วกัน
กาลเวลาย่อมกลืนกินสรรพสัตว์ และที่สุดกาล
เวลาก็กินตัวเองด้วย

ครับ เหมือนภาวะตึงเครียด เหมือนภาวะที่
บีบคั้นหัวใจ

แต่ภาวะเหล่านี้
ก็ทำให้ “วิกฤต”
เป็น “โอกาส” ได้
ตลอดเวลา

ผู้รู้ธรรมย่อม
รู้โลก

ผู้รู้ธรรมย่อม
จัดการกับชีวิตได้
อย่างเหมาะสม

ท่านผู้อ่าน
ถามตัวเอง ท่านจะ
เป็นสาวกของผู้ใด
ระหว่างผู้นำแห่ง
ทุกข์อริยสัจ กับผู้นำ
แห่งสุขจริงหนอ?

เมื่อก่อนอาจปลั่งเปล่งก็ไม่เป็นไร แต่วันนี้ท่าน
ต้องตัดสินใจ จะเป็นประชาชนของรัฐบาลใด ?

จะเป็นสาวกของฝ่ายไหน ?

จะเป็นวงศาคณาญาติกับใคร ?

ท่านเลือกได้เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น จะมาทำ
โลเล ประนีประนอม ย่อมไม่มีทางเป็นไปได้

แต่อย่างไรก็ตาม หากท่านไม่ยอมเลือก ที่สุด
แห่งที่สุด พระท่านก็บอกว่า ท่านต้องไปสู่เส้นทาง
อรหันต์แน่นอน ไม่ช้าก็เร็ว !

“ช้า” นั้น หมายถึง โลกใบนี้อาจจะแตกอีก
หลายใบ กว่าจะรู้สึกรู้สีกว่า จะหันมาอยู่กับพระ

แต่กว่าจะถึงวันนั้น คงผจญชะตากรรม ผจญ
มรสุมชีวิต สงครามพายุโหมคมมหายมหาศาล

ท่านจะต้องผ่านคมหอก คมดาบที่พุ่งเข้ามา
มากมายยิ่งกว่าเม็ดยาในท้องทะเลเสียอีก !

เป็นคำปลอบใจหรือเปล่าครับ ?

การเรียนรู้แบบลองผิดลองถูก ก็ไปสู่เป้าหมายได้
แต่ช้ากว่ากันมากนัก

มนุษย์ทุกวันนี้ก็ขังวนเวียนอยู่กับการลองผิด
ลองถูกอยู่ เพราะเมื่อไม่หัดสังเกต หัดวิเคราะห์ ก็
ต้องเกิดกันอีกนานนั้นนั่น !

เห็นทุกข์จึงเห็นธรรม แต่จะอีกก็ชาติ หรือก็
 ลูกโลกแตกนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ชีวิตของสัตว์ทดลอง สรุปลงได้เร็ว เพราะเป็น
 ช่วงชีวิตสั้น ๆ

ชีวิตพืชผัก ไม้ก็เดือนก็เห็นผล

ชีวิตมนุษย์ ที่จะบอกว่า อะไรควร อะไรไม่ควร
 อย่างนี้ต้องทำ อย่างนี้ต้องละเลิก ต้องอด บางคนสรุปลง
 ได้เร็ว บางคนเป็นปี ๆ บางคนทั้งชาติก็ยังไม่สรุป ก็
 ต้องมาทดลองต่อไป ไปเกิดในนรก ในสวรรค์ ในมนุษย์
 ก็ว่ากันไป

สรุปบทเรียนชีวิต จึงยากกว่าสัตว์ชนิดอื่นๆ
 ด้วยเหตุนี้แหละครับ

**กะอื่แค่กฎแห่งกรรม ยังมีผู้คนอีกมากที่ยัง
 ไม่เชื่อจริงไหมครับ? เอ้า-พิสูจน์กันต่อไป**

ชีวิตจึงต้องหัดสังเกต หัดวิเคราะห์ อย่าปล่อยให้
 ฉากชีวิตผ่านไปอย่างไร้ความหมาย

หัดประเมิน สรุปผลในทุกๆ ฉาก

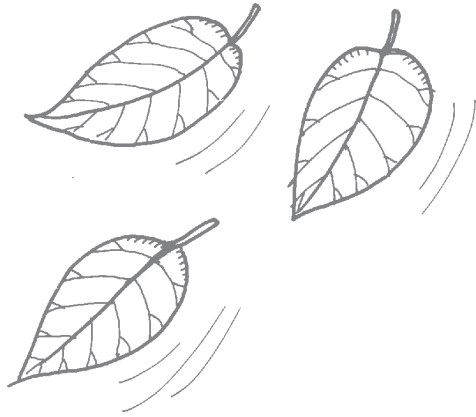
ชาวตะวันตกเขาจึงเก่งด้าน “วิทยาศาสตร์
 รูปธรรม” แต่ทางเอเชียเราจะโดดเด่นใน “วิทยาศาสตร์
 นามธรรม”

**เซอร์ไอแซค นิวตัน รอลูกแอปเปิ้ลตกลงพื้น
 ถึงต๋อยสว่าง**

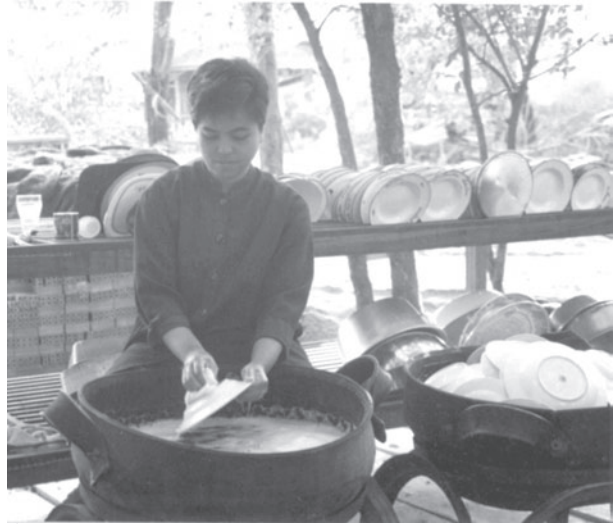
**แต่ของชาวพุทธ แค่เห็นเด็กเกิด คนเจ็บ
 คนแก่ คนตาย เท่านั้นก็เพียงพอ**

พหุธิปัญญาจะค่อยๆ เติบโต แผ่กิ่งก้าน
แล้วสักวัน ตัวเราจะเริ่มลดบริการตัวเอง หันไป
เพิ่มการบริการรับใช้ผู้อื่น

แต่ใบไม้ร่วงหล่นก็พอแล้วสำหรับปรัชญา
ตะวันออก !

ใช่แล้วครับ ชีวิตต้องพยายามศึกษา-เรียนรู้
ในวัยเด็ก เราอาจจะคุ้นเคยกับการเรียกร้องให้
ทุกอย่างมาด้อยตามตัวเรา ใครงๆ ก็ต้องมาเอาใจ
มาใส่ใจเรา

ภาพนี้หากยังไม่เปลี่ยน เมื่อโตขึ้น คนๆ นั้นก็
เป็นเพียงเด็กที่ยังไม่โต แม้อายุจะแก่กว่าวัวควาย !

ชีวิตที่เป็นผู้ใหญ่ จะเริ่มต้นตัวต่อสิ่งแวดล้อม
มีการทำความเข้าใจกับสิ่งแวดล้อม ศึกษาผู้คนรอบด้าน
อยู่อย่างศึกษา มากกว่าถือสา
อยู่อย่างใส่ใจ มากกว่าเอาแต่ใจ

**รักผู้อื่นมากกว่าตัวเอง
มีชีวิตที่เรียบง่าย กินน้อยใช้น้อย
และมีพลังเหลือเฟือที่จะช่วยสังคม**

นับเป็นเรื่องน่าเศร้า เมื่อเรอิม้แสนอ้มด้วอาหารรสเลิศ แต่เราก็ม่ม่ความสุข
นับเป็นเรื่องน่าเศร้า เมื่อเรอมีเสื้อผ้หุหุราราคาแพงที่ตแสนดีใ้ แต่เราก็ม่ม่ความสุข
นับเป็นเรื่องน่าเศร้า เมื่อเรออยู่ในสถานทีสวยแสนสวย แต่เราก็ม่ม่ความสุข
นับเป็นเรื่องน่าเศร้า เมื่อเรอมีเงินจับจ่ายใ้สอยมากแสนมาก แต่เราก็ม่ม่ความสุข
นับเป็นเรื่องน่าเศร้า เมื่อเรอได้เดินทางไปไกลแสนไกล หวังจะเห็นลิ่งใหม่ ๆ แต่เราก็ม่ม่ความสุข
นับเป็นเรื่องน่าเศร้า เมื่อเรอได้พักผอนนานแสนนานเท่าที่ต้อการ แต่เราก็ม่ม่ความสุข
นับเป็นเรื่องน่าเศร้า เมื่อเรอได้ฟังเพลงอันแสนไพเราะ และชมทศนียภาพอันแสนงดงาม
แต่เราก็ม่ม่ความสุข

เพราะความสุขที่แท้จริงไม่ได้ขึ้นอยู่กับอาหารรสเลิศ เสื้อผ้หุหุราราคาแพง
สถานทีสวยงาม เงินทองมหาศาล การได้เดินทางไกล ฯลฯ
ความสุขที่แท้จริงเกิดขึ้นภายใน หล่อเลี้ยงหัวใจใ้เป็นสุข ในทุกสถานทีที่เรออยู่
ความสุขที่แท้จริงเกิดขึ้นง่ายตาย และม่ต้องลงทุนอย่างทีหลายๆ คนคิด
ความเรียบง่าย ความธรรมดา ก็อาจเป็นความสุขทียิ่งใหญ่ได้
เพียงแต่เรอม่หลงคิดว้ ต้อมี ต้อได้ ต้อเป็น อย่างน้อย่างนั้นเสียก่อน จึงจะมีมีความสุข
โดยมองความสุขเป็นเป้าหมาย

ที่จริงแล้ว ความสุขควรจะเป็นทุกขณะของการดำรงชีวิต ม่ใช่เป้าหมาย
ถ้าคุณอยากพบ ‘ความสุข’ จงอย่า ‘ค้นหา’ เพราะมันม่มีตัวตน
ทว่า จงสร้างมันขึ้นมาด้วตัวของคุ่นเอง และใ้มันเป็นเพื่อนแท้ของคุ่นตลอดไป

-ช้กขวีญ-

คุณยาย พิศิตเตี้ยอ

● ทองกลางแดง

บข เกาะกลางถนนหลังตลาด
พลุกพล่านไปด้วยผู้คน และรถนานาชนิด
ปรากฏร่างขมุกขมอมด้วยเสื้อผ้าสีหม่นของ
หญิงชราคนหนึ่ง ข้างตัวมีตะกร้าเก่าๆ

จวนผูกพัน และห่อผ้าที่แทบจำสี เดิมไม่ได้ คุณยายกำลังสาละวน แกะห่อผ้าและหีบข้าวของมา เรียงไว้ใกล้ๆ ตัว โดยไม่ได้สนใจ สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบๆ

แม้ตรงนั้นจะเป็นเกาะกลาง ถนน แต่คุณยายก็ไม่เดือดร้อนใจที่จะนั่ง แล้วก็ยังไม่สนใจใครหน้าไหนทั้งนั้น รถยนต์ รถมอเตอร์ไซค์ จะวิ่งสวนไปมาขวักไขว่น่าหวาดเสียว ถ้าแกจะลุกเดินข้ามถนน ผู้คนที่เดินผ่านไปมาก็ไม่ได้สนใจอะไรเลย ข้าพเจ้าเดินมาหยุดรื้อของที่ ข้ามถนน เพื่อนที่มาด้วยกันดึงมือให้ข้าพเจ้าหยุดเดินแล้วบ้วนปากไปที่คุณยาย

“เราเอาขนุนไปให้คุณยายกิน ดีไหม” เธอหมายถึงขนุนสุก พันธุ์จำปาอะสีเหลืองทองที่ซื้อมาจาก “ตลาดอารียะ” ซึ่งอยู่ในรถที่ข้าพเจ้าจอดไว้อีกฟากหนึ่งของถนน

เราเดินกลับไปที่รถ หีบเอา ขนุนสุกและขวดน้ำสมุนไพรสีส้มรสชาติหวานอมเปรี้ยวออกมา แล้วข้ามถนนไปหาคุณยาย

เพื่อนมอบขนุนและขวด น้ำสมุนไพรให้คุณยาย เรานั่งของๆ ลงข้างๆ ทำที่ย้ายยกมือไหว้ท่วมหัว บอกถึงความซาบซึ้งใจของผู้รับ และผู้ให้ก็รู้สึกตื้นตันขึ้นมาในอก เหมือนกัน

“มาจากไหนกันล่ะลูกเอ๊ย...” คำถามราวกับตัวผู้ถามคุ้นเคย กับถิ่นนี้มานานและเราเป็นคนแปลกใหม่ เพื่อนตอบคุณยายด้วยเสียงอันดัง “มาจากกรุงเทพฯค่ะ ยาย แล้วนี่เพื่อนมาจากกาฬสินธุ์” คุณยายหยีตามองเรา ไม่รู้ว่ามองเห็นชัดจนแก่ไหน แต่ยายคงจะรู้สึกพอใจและดีใจที่สุด สังเกตจากรอยยิ้มที่กว้างขวางแต่มองไม่เห็นฟันซี่

“ขอให้จำเริญๆ เอะลูกเอ๊ย” คุณยายยกมือไหว้ท่วมหัวอีกครั้ง เมื่อพูดคุยถามไถ่ยายอีกครู่หนึ่ง เราจึงชวนกันเดินจากมา เครื่องแต่งกายมอซอและเท้าเปล่าของเรา คงเป็นที่แปลกตาของคนแถบนี้ แต่กลับดูกลมกลืนกับคุณยายเป็นอย่างดี

หันกลับไปมองยายอีกครั้ง ก็เห็นกำลังแกะขนุนสุกใส่ปาก

เกี่ยวข้องกับทำทึงกๆ เงินๆ แม้ในใจจะรู้สึกซุ่มเ้ยนกับการได้ทำบุญทำทาน อึกความรู้สึกหนึ่งก็ออกจะรู้สึกสมเพชเวทนาในชะตากรรมของคุณยาย ยายเป็นใคร มาจากไหน คงไม่มีใครสนใจอีกแล้ว วณิพกคนเร่ร่อน คนขอทาน มีมากมายในสังคม คนแก่ชราที่ไม่น่ามีกำลังวังชาพอจะช่วยเหลือตัวเอง ถูกทอดทิ้งท่ามกลางสังคมอันวุ่นวายสับสนที่หาความเอื้ออาทรยากยิ่งกว่างมเข็มในมหาสมุทรอนาคตจะเป็นอย่างไร ฝนจะตกแดดจะออก ลมแรง คุณยายจะไปอยู่ที่ไหน หน้าหนาวจะมีใครดูแลห่มผ้าให้ ยายอาจจะนอนหนาวแข็งตายก็เป็นได้

“เจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์น่าจะเอายายไปอยู่บ้านพักคนชรา”
ข้าพเจ้าพูดขึ้น

“บ้านพักคนชรา ก็ใช้ว่าจะมีความสุข” เพื่อนแย้ง

“ตอนนี้ดูคุณยายก็มีความสุขดีนี้ อยู่อย่างอิสระจะไปไหนมาได้ก็ได้ ถ้าไปอยู่บ้านพักคนชรายายอาจจะไม่มีความสุขเท่านี้ก็ได้”

ข้าพเจ้าซ้กจะเห็นด้วยกับเพื่อน บ้านพักคนชราก็งจะดี ถ้ายายพอใจจะอยู่แต่เมื่อยังมีเรี่ยวแรง ยายก็พอใจที่จะเที่ยวเร่ร่อนไปตามใจปรารถนา มีคนหยิบยื่นอาหารให้ ได้มองเห็นโลกเสรีไม่มีใครมาบังคับดูให้ดีก็มีแง่มุมให้คิดแล้วก็สบายใจขึ้น

ยายอาจจะโชคร้ายที่ถูกทอดทิ้ง ไม่มีครอบครัวอบอุ่น ไม่มีลูกหลานคอยดูแลห้อมล้อม แต่ยายก็โชคดีที่ได้เกิดมาเป็นคน ได้มองเห็นโลกสวยงาม ได้ผ่าน

ร้อนผ่านหนาว ผ่านความสุข ความเศร้า เช่นตอนนี้ที่นึกเห็นภาพที่ยายยิ้มด้วยความสดชื่นและมีความสุข ก็ยังรู้สึกได้ว่ายายไม่ทุกข์ร้อนอะไรเลย

เราเสียอีกที่ทุกข์เพราะเป็นห่วง แต่ก็ไม่สามารถจะทำอะไรได้

แล้วก็นึกไปถึงยายอีกคนหนึ่ง ที่เคยพบคราวไปจังหวัดนครสวรรค์

เมื่อหลายเดือนก่อน ครั้งนั้น
มีโอกาสดำเนินตามพระ
บิณฑบาต แล้วพี่คนที่พาไป
พาแวะบ้านหลังหนึ่งเพื่อไป
ขอซื้อผักถั่วแปบแห้งๆ เอา
มาทำพันธุ์

เจ้าของบ้านเป็นคุณยาย
วัยเกือบเก้าสิบอยู่บ้านคนเดียว
เป็นบ้านไม้ชั้นเดียวใต้ถุนสูง
ไม่มีลูกหลานอยู่ด้วยสักคน
ตามเนื้อตัวแขนขามีแต่รอย
แผลลอกข้ำเพราะตกบ้าน
บ่อยเวลาลงบันได ถูกไม้
ขีดข่วนเพราะงกๆ เงินๆ บ้าง
แถมตาก็เป็นต้อกระจกทั้งสองข้าง
มองเห็นไม่ชัดเจน

ข้าพเจ้ามีความคิดอยากจะ
เอายายไปอยู่บ้านพักคนชรา พี่ก็
มีความเห็นว่าไม่เหมาะได้อยู่กับบ้าน
อย่างน้อยก็ได้เพื่อนบ้านดูแล
อาศัยส่งข้าวส่งน้ำ มีความ

สัมพันธ์เกื้อกูลกัน เป็นความสุข
ที่หาไม่ได้ในบ้านพักคนชรา

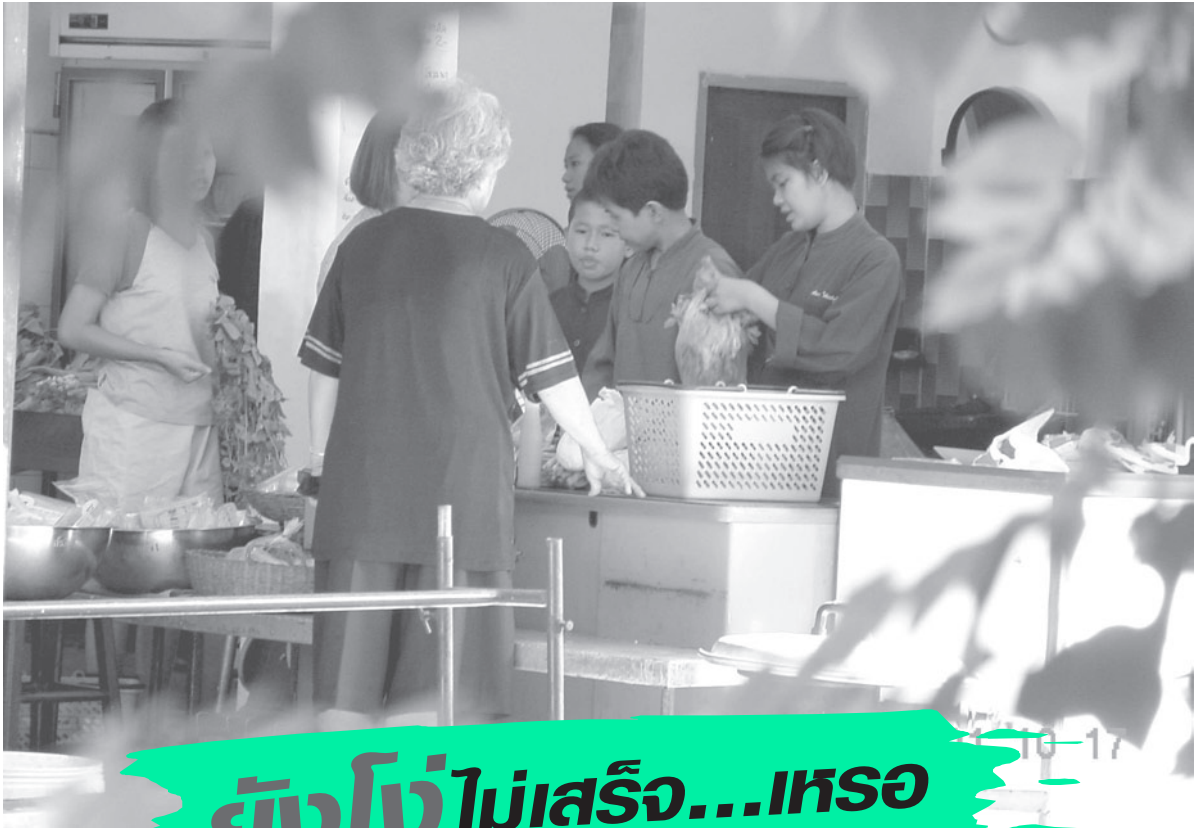
ครั้งนั้นเราจึงจากคุณยายมา
พร้อมกับมอบเงินจำนวนน้อยนิด
ที่มีอยู่ให้แก่อายวไว้

ข้าพเจ้าได้แก่งคิดทั้งจากพี่
และเพื่อนว่าคนเรามีสิทธิมีโอกาส
ที่จะมีชีวิตตามภูมิที่ตนเลือก และ

มีความสุขได้ตามอัธยาศัย
ที่มีอยู่ หาใช่การปรนเปรอ
ให้มีความสุขความสบายแก่
กัน ความจนความทุกข์
ของคนอีกคนก็ไม่ได้ทำให้
คนพบเห็นทุกข์ตามไปด้วย
เพียงเพราะเราเอาใจไป
แบกรับ ทั้งๆ ที่แท้จริง
แล้วคนๆ นั้นอาจจะไม่รู้สึกรู้
ทุกข์แม้แต่น้อย

พระท่านก็สอนเสมอๆ
ว่า ชีวิตคือกรรมที่ดำเนิน
ไปตาม “กาล” แต่ไม่ว่าจะเป็น
กรรมหรือวิบากอันใดก็ตาม
ข้าพเจ้าก็ยังหวังว่า คุณยายทั้งสอง
จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในช่วง
เวลาชีวิตที่เหลืออยู่.

ยังไม่เสร็จ...หรือ

◆ หอยโข่ง ธรรมชาติคือโสภ

“พระพุทธรองค์ทรงสรรเสริญการทำงานเพื่อประโยชน์ตนและประโยชน์ท่าน
หากเสียประโยชน์ด้านใดด้านหนึ่ง ก็หยุดการงานนั้น และหยุดอย่างไม่ต้องเสียใจ”

รุกถึงความหลัง

รายี่สิบกว่าปีก่อนเมื่อฉันเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นนักเรียนโง่แก่กว่าเพื่อนร่วมรุ่นเจ็ดปีเป็นอย่างต่ำ เพื่อนที่เรียนอักษรศาสตร์จุฬาฯ รุ่นเดียวกันเป็นอาจารย์คณะโบราณคดีที่ฉันสังกัด ในฐานะนักศึกษา นั้นมิใช่ประเด็นที่ต้องขยายในรายละเอียด สิ่งที่น่าประหลาดจะนำเสนอคือ ผลแห่งการเป็นนักกิจกรรมที่ฉันได้รับ ในขณะที่เป็นนักศึกษาแห่งสถาบันนั้น

เมื่อก้าวย่างเข้าไปในฐานะนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง ท่านคณบดีเรียกมาถามว่า “ซีไอเอหรือเคจีบีส่งคุณมา” หมายถึง หน่วยสืบราชการลับจากประเทศสหรัฐฯหรือรัสเซียจ้างมาหาข้อมูลกระมัง? เนื่องจากฉันรู้สึกคุ้นเคยกับท่าน จึงถามกลับไปว่า “อาจารย์ว่าองค์กรไหนจ่ายแพงกว่าคะ”

ฉันใช้เวลาส่วนใหญ่ทำกิจกรรมมากกว่าการเข้าห้องเรียน (ตรงส่วนนี้นักศึกษาไม่พึงเอาอย่างที่ถูกแล้ว ควรแบ่งเวลาเรียน

และทำกิจกรรมให้เหมาะสม) ฉันเป็นกรรมการชมรมศิลปะพื้นบ้าน โดยมี ‘น้องช้าง’ เป็นประธานชมรมฯ ฉันเป็นฝ่ายประชาสัมพันธ์ ด้วย ‘เทียวบิน’ แล้วฉันน่าจะเป็นประธานชมรมฯ แต่ฉันคิดว่าควรให้โอกาส ‘คลื่นลูกใหม่’ ‘น้องช้าง’ ขณะนั้นอยู่ชั้นปีที่หนึ่ง ส่วนฉันใกล้จะจบแล้ว กิจกรรมหนึ่งของชมรมฯ ซึ่งฉันเป็นผู้ดำริคือ เอาเด็กผมจุกผมแกละและผมโก๊ะตามสลัมมาวาดภาพ เพื่อให้เขาได้มีโอกาสทางสังคม เด็กผมโก๊ะคนหนึ่งได้รับรางวัลที่หนึ่งในการประกวดศิลปะเด็กที่มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นแม่จางรูปวาดของเขาได้ลงปกหนังสือเกี่ยวกับงานพัฒนาเล่มหนึ่ง ชื่อ **สังคมพัฒนา**

วันหนึ่ง ฉันไปที่สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช เพื่อขออนุญาตสารชัยพลฤกษ์ฉบับการ์ตูนมาแจกเด็กๆ **คุณรงค์** ประธานโนเบล ซึ่งเขียนการ์ตูนให้แก่นิตยสารชัยพลฤกษ์และชัยพลฤกษ์ฉบับการ์ตูนในขณะนั้นใจดีมาก ‘พีรงค์’ ไม่รู้จักฉันเป็นการส่วนตัวแม้สักนิดแต่ยินดีเอาภาระจัดการรวบรวมหนังสือให้อย่างเต็มใจและเข้าใจ ฉันได้รับคำแนะนำว่า ‘หากทำจดหมายจากสถาบันฯขอไปเป็นพิธีกรรมสักหน่อยก็จะดี’ ฉันดำเนินการ

ร่างจดหมายในนามชมรมศิลปะ
ที่บ้าน ที่จริงแล้วตำแหน่ง
ประชาสัมพันธ์ที่ฉันร้องอยู่ก็สามารถ
เขียนขอในนามนี้ได้ แต่เนื่องจาก
ตั้งใจดี (ทว่าไม่มีสติ) ประรณจะ
ชูปทบาทของ‘น้องซ่าง’ จึงทำ
จดหมายขอไปในนามประธาน
ชมรมฯ

รอ‘น้องซ่าง’ ลงนามหลาย
เพลากันไม่พบ ฉันจึงสวม
วิญญาณ ‘น้องซ่าง’ ลงลายเซ็น
ของเธอในจดหมาย เพราะขี้เกียจ
เปลี่ยนจดหมายใหม่ (ตรงนี้^{คือ}เป็นผล
อย่างมหาศาลแก่ชีวิตของฉันซึ่งเป็น
บทเรียนอันมีค่าที่พึงจดจำ)

ฉันชอบหนังสือชัยพฤกษ์
การ์ตูนจำนวนหนึ่งจากสำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช (ขณะนั้นอยู่
ละแวกหัวลำโพง) มาวางไว้ที่ห้อง
สภาคณาจารย์ ติดกับที่ทำการ
สโมสรนักศึกษาฯ โดยมีได้แจ้ง
แก่ใคร วางไว้แบบซ่อนๆ เพราะ
เกรงคนมือบอนจะฉวยเอาไป
เดี๋ยวจะไม่ถึงเด็กๆ

ต่อมา ฉันได้รับจดหมายจากสโมสรนักศึกษาฯ ขอให้ชี้แจงประเด็น
ซักฟอกโดยคณะกรรมการนักศึกษาฯ ข้อหามีการกระทำที่สื่อไปในทางทุจริต
ข้อยืนยันสองข้อในสิบสี่ข้อที่ผูกมัดผู้ต้องหาอย่างชนิดดินไม่หลุด คือ

๑. เธอปลอมลายมือประธานชมรมฯ เพื่อเอาหนังสือชัยพฤกษ์ฉบับ
การ์ตูนมาเป็นสมบัติส่วนตัว ผู้ที่พิมพ์จดหมายนั้นยินดีเป็นพยาน

๒. พบหลักฐานการซ่อนหนังสือชัยพฤกษ์การ์ตูนในห้องสภาคณาจารย์
เมื่ออ่านจดหมายจบ ฉัน‘ออกจิว’อย่างไม่เคยซ้อม ตะโกนด่าคณะ
กรรมการนักศึกษาฯ ที่นั่งล้อมโต๊ะในห้องสภาคณาจารย์เพื่อรอการตอบ
ข้อซักฟอกจากฉัน ภาษาพ่อขุนฯ ฟรุ้งพรุ้งออกมาราวกับรอกได้ว่าเคยเกิด
ในสมัยนั้น ความตอนหนึ่งจำได้แม่นยำ ว่า

“ถ้าพวก-ึงไม่ถอนข้อกล่าวหา-จะแจ้งความ พวก-ึง ข้อหาหมิ่น
ประมาทให้-เสียชื่อเสียง

ในที่สุดคณะกรรมการก็สลายตัวและถอนข้อกล่าวหา หากใช้ภาษิต ‘โกรธโง่ โมโหบ้า’ เป็นบรรทัดฐาน ฉันทั้ง ‘โง่’ และ ‘บ้า’ ในขณะนั้น แม้ข้อกล่าวหาจะยุติแล้วก็ตาม ฉันยังคำพวกเขาไล่หลังไปหลายยก หากวิเคราะห์ในเชิงทฤษฎีแห่ง ‘กรรม’ ฉันคงเคยใส่ใส่ใครไ่ว้อย่างหนักหนาในอดีตอันยาวนาน

🕒 อีกแล้วครับท่าน

หลังจากนั้นฉันไม่เคยเข็ดขยาดในการทำความดีชนิด ‘ทำคุณบูชาโทษ’ เมื่อเล่าเรื่องต่างๆ ที่ฉันถูกกระทำซ้ำๆ แก่บรรดาเพื่อนสนิท ‘อีกแล้วครับท่าน’ เพื่อนคนหนึ่งเปรยขึ้นอย่างขี้มุก ฉันถูกวิพากษ์ว่าเป็นคนที่ดูท่าทางฉลาดปาดเปรี้ยวแต่ที่แท้เป็นคน ‘นออีฟ’ (มาจากคำว่า naive แปลโดยนัยยะว่า ‘ซื่อป้อ’

คงหมายถึง ‘ไม่ทันความซับซ้อนของจิตมนุษย์’) หากพูดเป็นภาษาไทยเพื่อนเกรงจะกระทบใจเลยเอ่ยทับศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อลดความรุนแรงในการวิพากษ์ (แต่จริงแล้ว ฉันไม่รู้ทับทึกเลศของคนนั่นเอง)

ราวเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา ฉันช่วยงานบุคคลหนึ่งอย่างทุ่มใจด้วยจิตปรารถนาดีต่อเขาและเห็นว่าจะเกิดผลที่ดีต่อเยาวชน อานิสงส์ทางด้านกายภาพคือ น้ำหนักลดลงแปดกิโลกรัมภายในสี่เดือนโดยไม่ต้องไปศูนย์ลดน้ำหนัก

🕒 โง่ไม่เสริจ

ด้วยความที่ ‘ดีเกินงาม’ จึงนำสู่ความเข้าใจผิด (จนได้) เพื่อนคนเดิมที่รับรู้วีรกรรมวีรเวรของฉันมาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา ยี่สิบกว่าปี เจ้าของวลี ‘อีกแล้วครับท่าน’ กล่าววลีนี้ซ้ำๆ และให้สติว่า ‘หากเขาเล่นเพลงร็อก คุณก็ไม่ต้องเดินตาม คุณจะไม่เสียพลัง’ เพื่อนอีกคนหนึ่งกล่าวว่า ‘ลองดูจิตของเราว่ามันกระเพื่อมขนาดไหน เมื่อได้ฟังถ้อยคำที่เขากล่าวหา อย่าไปสนใจเขา ดูใจเราให้ชัด พอแจ้งแล้วเห็นอาการของมัน

เราจะหยุดความแค้นของจิตได้ด้วยปัญญา'

ฉันเล่าเรื่องนี้ให้พ่อแม่ซึ่งผ่านกระบวนการทางสังคมโลกมาเกือบแปดสิบปี การตกผลึกทางวิญญาณของท่านกลั่นออกมาเป็นข้อเสนอนะแก่ลูก

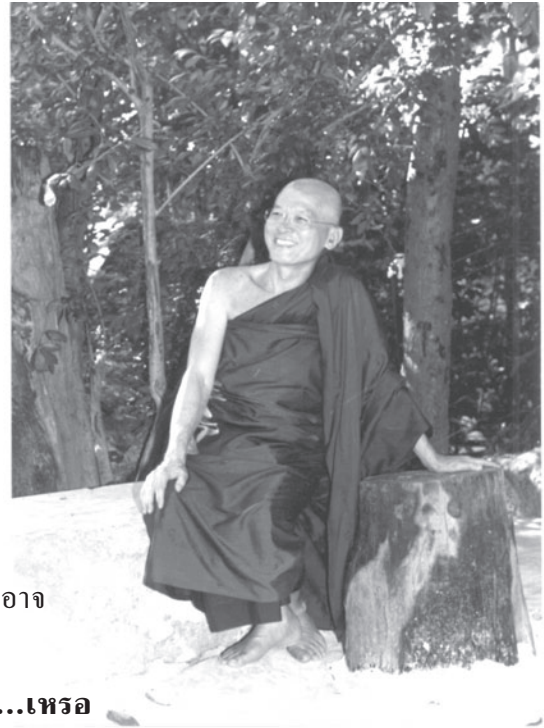
แม่บอกว่า “หากจะช่วยใครอย่าหวังแม้แต่เขาจะชื่นชมเราเมื่อเรามีได้เป็นเช่นที่เขาว่า เราก็คงไม่ต้องทุกข์”

พ่อบอกว่า “พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญการทำงานเพื่อประโยชน์ตนและประโยชน์ท่าน หากเสียประโยชน์ด้านใดด้านหนึ่งก็หยุดการงานนั้น และหยุดอย่างไม่ต้องเสียใจ”

ฉันเข้าใจคำว่า ‘ประโยชน์ตน’ ที่พ่อพูด คือ มิได้หมายถึงประโยชน์ด้านวัตถุ เมื่อสติของเรายังไม่เต็มรอบ ก็พยายามมิตรผู้ซึ่งประโยชน์ด้านจิตวิญญาณเป็นเรื่องจำเป็น นับว่าฉันโชคดีมากในประเด็นนี้

เมื่อสองปีที่แล้ว สมณะโพธิรักษ์ ภรรยาตั้งชื่อให้ว่า ‘หายโง่’ เป็นอนุสติ หากฉันยังคงว่าวุ่นงันงาน ท้อแท้ ผิดหวัง เฟ่งโทษ โกรธซึ่ง วันหนึ่งฉันอาจถูกถามว่า

“ยังโง่ไม่เสร็จ... เหนอ
เดี๋ยวเอาขี้ตังคั้นมานะ”

 ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕

บทสัมภาษณ์ จุลจักร จักรพงษ์ (อีวอก)

● วันชัย ต้นติววิทยาลัยทักษิณ

“อย่าไปใส่ใจกับคำพูดของดารามากเกินไป
เขาไม่ได้จับอะไรมาที่จะมาสอนคุณได้
อย่างผมเป็นเด็กอายุ ๒๐ ผมจะรู้เรื่อง
อะไรมากกว่าคุณ เรื่องชีวิตไม่รู้หรอก
เรื่องอะไรคนจะมาเชื่อผม ผมไม่ได้จับอะไร
ผมไม่ได้มีความรู้อะไรมากกว่าคนอื่น”

ปูลจักร (สิวกั) จักรพงษ์ คือชื่อของหนุ่มลูกครึ่งวัย ๒๐ ปีคนหนึ่งที่ใช้ชีวิตอยู่ในต่างประเทศมาตั้งแต่เกิด เป็นบุตรชาย ม.ร.ว.นริศรา จักรพงษ์ กับแอลเลน เลวี เป็นหลานตาของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ พระโอรสในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ซึ่งในเดือนมีนาคมนี้ จะครบรอบ ๑๒๐ ปีวันประสูติ

เมื่อสามสี่ปีก่อน สิวกัเริ่มเป็นที่รู้จักของคนในสังคมตามเส้นทางเดินปรกติของ “หนุ่มไฮโซลูกครึ่งหน้าใสหยิ่งนิดๆ” จากการเป็นนายแบบหน้าปกนิตยสารผู้หญิง นิตยสารวัยรุ่นหลายฉบับ เป็นพรีเซ็นเตอร์โฆษณาสินค้า และเป็นพระเอกละครโทรทัศน์

ในเวลาต่อมาแม่หนุ่มไฮโซหน้าใสนี้จะเป็นดาราวัยรุ่นที่มีชื่อเสียง แต่เขาก็ปฏิเสธการไปออกรายการเกมโชว์ การเดินแบบ กลับชอบอยู่บ้านอ่านหนังสือมากกว่าไปออกงานสังคมให้เป็นข่าวตามสื่อต่างๆ ขณะที่พ่อค้าแม่ขายย่านตลาดคลองถมและสะพานพุทธ รู้จักคุ้นเคยเขาดียิ่งกว่าพนักงานขายของในห้าง

สรรพสินค้าชั้นนำ เพราะเขาไปเดินซื้อของมือสองที่นั่นแทบทุกสัปดาห์

ล่าสุดมีคนเห็นเขาไปร่วมงานรำลึก ๒๕ ปี เหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๕ ที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สามชั่วโมงผ่านไป เมื่อการสัมภาษณ์จบลง เราต้องย้ำกับตัวเองว่า นี่คือคำพูดของเด็กหนุ่มวัย ๒๐ ที่คนในวงการบันเทิงมองว่าเขาเป็นคนแปลกๆ

“ผมไม่ได้มองชัดกว่าคนอื่น แต่ผมที่ผมมองไม่เหมือนใคร”

สารคดี : ชีวิตวัยเด็กของคุณเป็นอย่างไร

สิวกั : ผมเกิดในกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เรียนที่อังกฤษตลอด เคยกลับมาเรียนเมืองไทยระยะสั้นๆ ที่โรงเรียนสวนจิตรลดาตอนชั้น ป.๒ หลังจากนั้นนั้นก็กลับไปเรียนพิบลิคสกูลที่อังกฤษต่อกลับมาเมืองไทยทุกปี ปีละสองครั้ง อยู่กับครอบครัวจริงๆ วันๆ ก็ไม่ได้คลุกคลีกับใครนอกจากครอบครัว หรือไม่กี่ไปเที่ยวเล่นตามจังหวัดต่างๆ ระยอง เลย เชียงใหม่ ตอนนั้นผมจึงไม่รู้เรื่องอะไรมากมายเกี่ยวกับสังคมไทย พอเรียนจบไฮสคูลก็กลับมาทำงานที่เมืองไทยจนถึงปัจจุบัน

**สารคดี : ตอนอยู่ที่โรงเรียน
ประจำหรือพับบลิคสกูลที่อังกฤษ
คุณใช้ชีวิตอย่างไร**

อิวิโก้ : ผมเรียนที่โรงเรียน
ซาเตอร์เฮาส์ คงเหมือนที่เราเห็นในหนัง

เป็นพวกโรงเรียนโบราณเก่าแก่ มีระเบียบมากมาย
แต่ทำให้ผมได้สามมากกว่า เพราะบางที่เราไม่ต้องทำ
ตามกฎเหล่านั้นก็ได้ แต่มันก็ดีอย่าง มันสอนให้เรา
ต้องปรับตัวเข้ากับคนอื่นให้ได้ เพราะต้องอยู่กับคน
มากมายในบ้านหลังเดียวกันตลอดเวลาห้าปีโดยไม่ต้อง
ฆ่ากัน คือโรงเรียนเขาจะจัดที่พักเป็นหลังเรียกว่าเฮาส์
ในแต่ละเฮาส์ก็จะมีนักเรียนอยู่ประมาณ ๑๐ ถึง
๑๒ คน จากทุกชั้น ตั้งแต่รุ่นน้องถึงรุ่นพี่สลับกันไป
ต้องอยู่ในบ้านหลังนี้ตลอดห้าปี เราจึงต้องเป็นคน
ที่สามารถเข้ากับคนอื่นได้ง่ายๆ ไม่เรื่องมาก มันสอนให้
เราต้องทนกับคนอื่น แล้วก็พยายามให้คนอื่นทนเรา ได้
อะไรมากกว่าแค่ไปหาวิชาความรู้ในโรงเรียน

**สารคดี: เหตุใดคุณจึงตัดสินใจกลับมาใช้ชีวิต
ที่เมืองไทยหลังจากเรียนจบชั้นมัธยมที่อังกฤษแล้ว**

อิวิโก้ : ครับ ผมตัดสินใจมาทำงานเพื่อที่จะมี
ดั่งตัวเอง คือจะได้เลือกทางของชีวิตตัวเองบ้าง

เพราะผมเห็นว่าบางที เด็กหรืออาจะเป็นพ่อแม่ก็ได้
มักคิดว่าชีวิตมันเป็นเส้นทางที่ต้องทำตามขั้นตอน ถ้า
ไม่ทำตามก็ผิด แต่ผมว่าชีวิตจริงมันไม่เป็นอย่างนั้น
เสมอไปหรอก ไม่จำเป็นว่าเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมแล้ว
ต้องไปเรียนต่อมหาวิทยาลัย ไปฝึกงาน จบแล้วเข้า
ออฟฟิศทำงานไปเรื่อยๆ

**สารคดี : ทำไมถึงอยากจะหาเลี้ยงชีพตั้งแต่
อายุน้อย ในเมื่อฐานะทางบ้านก็ดีมาก**

อิวิโก้ : มันรู้สึกผิดยังไงก็ไม่รู้ที่ต้องมานั่งใช้เงิน
พ่อแม่ตลอดเวลา ผมไม่สบายใจ ตอนผมอายุ ๑๗ ปี
ผมก็เป็นผู้ใหญ่พอแล้ว ไม่ได้เป็นเด็กแล้ว ผมไม่อยาก
เป็นเด็กต่อไป ผมอยากรับผิดชอบอะไรบางอย่าง ถ้า
ผมทำอะไรผิดพลาดจากการที่ตัดสินใจไปเช่นนั้น ก็
เป็นสิ่งที่ผมต้องรับผิดชอบ ผมทำเอง ไม่ใช่เอาเงิน
ของคุณแม่ไปลงทุนบ้าง บอๆ แล้วในที่สุดก็เป็นภาระ
ของคุณแม่

**สารคดี: คุณคงอยากทำงานก่อนกลับไปเรียน
ต่อระดับมหาวิทยาลัย**

อิวิโก้: เหตุผลที่ทำให้ผมไม่กลับไปเรียนต่อระดับ
มหาวิทยาลัยในเวลานี้ เพราะผมยังไม่รู้ว่าผมต้องการ
เรียนอะไร ให้ผมไปเรียนอะไรสักอย่างที่ไม่รู้ว่าเอา

ไปทำอะไร ผมไม่เรียนแน่ ชีวิตผม ไม่ได้วางแผนอะไรไว้มากมายนอกจากความจำเป็น คือถ้าผมมีความจำเป็นเมื่อไหร่ที่จะต้องไปเรียนต่อเพื่อให้ได้

ใบปริญญา ผมก็จะทำให้ได้ สมมุติว่าผมอยากเป็นผู้กำกับหนัง แสดงว่ามันมีความจำเป็นที่ผมต้องไปเรียนทางด้านฟิล์ม เพื่อหาความรู้เพิ่มเติม นั่นแหละผมก็จะเรียน แต่ตอนนี้ชีวิตผมยังไม่แน่นอน ผมไม่อยากจะไปยึดติดกับอะไร บางทีไปเรียนปริญญาพวกนี้เสียเวลาไปสี่ห้าปี แล้วอยู่ๆ ไม่ชอบขึ้นมา ผมเป็นคน que เปลี่ยนใจเร็วมาก เดี่ยวเห่ออันนี้ เดี่ยวเห่ออันโน้น เรื่องการเรียนผมยังตัดสินใจไม่ได้ว่าจะทำอะไร

สารคดี : วัยรุ่นอังกฤษส่วนมากจบชั้นมัธยมก็อยากจะทำก่อนจะตัดสินใจเรียนต่อ

อิวิกโก้ : มีบ้าง มีก่อนจบด้วย เช่นเป็นบ๊วยในร้านอาหาร ส่วนมากก็ไปทำงานช่วยพ่อแม่ แล้วอีกอย่างก็อังกฤษ ในมหาวิทยาลัยจะมีเด็กนักศึกษาที่ไม่เป็นเด็กคือคนอายุ ๓๐ ปี ๔๐ ปี อยู่ๆ คิดจะกลับไปเรียนต่อก็ได้ ไม่มีอะไรห้ามคุณเลย แล้วผมชอบตรงนี้ คือมันอิสระในการเลือกเส้นทางชีวิตมากกว่า แม่ผมก็ไปทำปริญญาโทตอนอายุ ๓๐-๔๐ ปีกว่า ไม่ได้เป็นปัญหา

มันไม่มีอุปสรรคตรงนั้น แต่เมืองไทยผมไม่เคยเจอ

สารคดี : ที่เมืองไทยเมื่อเด็กเรียนจบชั้นมัธยมแล้ว มักจะเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัยเลย

อิวิกโก้ : ผมว่าข้อดีคือวัยรุ่นไทยมีความตั้งใจมากกว่าวัยรุ่นอังกฤษ เพราะว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่รู้จักคุณค่าความเกรงใจระหว่างรุ่นมีมากกว่าคนเมืองนอก คนไทยก็เลยเชื่อฟังครูมากกว่านักเรียนในเมืองนอก เชื่อฟังครูอย่างสิ้นเชิง นักเรียนไทยไม่ค่อยเถียงหรือต่อว่าครูเหมือนที่เมืองนอก ดังนั้นโดยธรรมชาติโดยนิสัยแล้วคนไทยจะเป็นนักเรียนที่ดี คนไทยเรียนจบไฮสคูลแล้วก็เรียนต่อมหาวิทยาลัยเลย การเรียนไม่ใช่เรื่องน่าเบื่อสำหรับเขา แต่ข้อเสียของตรงนี้ก็คือ มันเป็นกฎเกณฑ์มากเกินไป หลายคนคิดว่านี่เป็นทางเลือกของชีวิตทางเดียวที่ไม่มีทางเลือกอื่นให้เลือก จะพูดไปอย่างนั้นก็อาจจะมีหลายคนว่า โอ๊ย ไม่น่า อย่าไปยุให้เด็กไม่ไปเรียนต่อ ผมยอมรับว่าการเรียนต่อมันเป็นเรื่องที่ดี แต่จริงๆ แล้วไม่จำเป็น ผมว่าหลายคนไปเรียน ไปมหาวิทยาลัยโดยไม่รู้ว่าเขาไปทำไม เช่น บางคนเรียนจบปริญญาประวัติศาสตร์ฮินดู แต่ตอนหลังเพิ่งรู้ว่าตัวเองอยากเป็นช่างเหล็กมากกว่า ในขณะที่เดียวกันผมนับถือคนที่ไปเรียนหนังสืออย่างมีเป้าหมาย ตั้งใจอยากมีความรู้ตรงนั้น

หรืออยากมีอาชีพตรงนั้น เพราะว่าเขา
อดทนได้ที่ที่จะเรียนอยู่สี่ห้าปีเพื่อที่จะ
เป็นอะไรที่เขาอยากเป็น ผมนับถือมาก
แต่คนที่ไปเรียนต่อด้วยเหตุผลเพราะ
ไม่กล้าเผชิญหน้ากับชีวิตการทำงาน
หรือไปเรียนเพราะว่าคนอื่นเขาไปเรียนกัน ผมว่านี่แย
เหมือนกัน แย่พอๆกับคนที่ไม่ไปเรียนเพราะจี้เกียจ

**สารคดี : แตในสังคมไทย ปริญญาตรีเป็นวุฒิ
ที่สำคัญ**

อิวิโก้ : แน่นนอน ต้องมีปริญญาถึงจะมีงานทำ
ผมอาจโชคดีที่งานของผม คนโง่อย่างผม (หัวเราะ)
สามารถทำได้ เพราะอาชีพของผมมันไม่ได้อยู่ตรงการ
ใช้ความคิดหรือใช้ความฉลาด แต่มันอยู่ที่การแสดง
ซึ่งมันเป็นอะไรที่สอนกันได้ในระดับหนึ่ง แต่การแสดง
ก็เป็นสิ่งที่คุณเรียนไม่มีวันจบ

สารคดี : เพราะอะไรครับ

อิวิโก้ : เพราะว่าการแสดงเป็นงานศิลปะ มัน
ไม่ได้เป็นอะไรที่สอนได้ ผมว่าบางคนเกิดมามีพรสวรรค์
ตรงนี้ นักแสดงหลายคนไม่มีพรสวรรค์ ทำงานได้
ซึกพักก็หายไป แต่นักแสดงที่อยู่นานๆ ไม่ใช่เพราะ
เขาจบการแสดงมาหรือเขาเรียนมานาน แต่เป็นเพราะ

เขามีพรสวรรค์ เขาเก่ง เขาเกิดมาอย่างนั้น ผมไม่ได้
บอกว่าผมมีพรสวรรค์ ผมสู้นักแสดงหลายคนไม่ได้เลย
แต่เพราะว่ามีคนยังจ้างผมให้แสดงอยู่

สารคดี : ทำไมถึงชอบเล่นละคร

อิวิโก้ : ผมชอบเล่นละครเวทีตั้งแต่อยู่เมืองนอก
แล้ว ผมชอบการแสดงทุกแบบ ผมว่ามันเป็นอะไร
ที่สะใจ เมื่อเราเป็นคนคนหนึ่งที่ทำให้มีความสุขกับคน
จำนวนมาก ที่สำคัญผมอยากให้เห็นที่กลับจากการทำงาน
ได้ผ่อนคลายหยุดโลกซึกชั่วโมงหนึ่ง แล้วมันไม่ใช่
ผมคนเดียวที่ทำให้เขาเป็นแบบนั้น นักแสดงคนอื่น
ช่างกล้อง ช่างไฟ ทุกคนแหละที่สร้างโลกในโทรทัศน์
ให้คนเขาดู ผมว่าละครมันมีประโยชน์ตรงนี้ ผมชอบ
เล่นละคร เพราะเป็นหนึ่งในงานที่ดีที่สุดในโลก
เพราะว่ามันสนุก แล้วการแสดงก็เป็นงานที่ไม่ได้
เหนื่อยมาก นักแสดงบางคนบ่นว่าเหนื่อย บางที่ท้อ
โอเค เหนื่อย อยู่กองถ่ายตั้งแต่หกโมงเช้าวันนี้ถึง
หกโมงเช้าวันรุ่งขึ้น แต่เชื่อผมเถอะ เทียบกับงาน
โรงงานหรือทำไร่ทำนา โอ้โฮ สบายจะตาย

**สารคดี : คุณเป็นคน que ในเรื่องของความ
หลากหลายมาก**

อิวิโก้ : ความหลากหลายเป็นเรื่องสำคัญ ความ

หลากหลายของข้อมูล จะทำให้คน
เข้มแข็ง ถ้าคนเขามีทางเลือกเยอะๆ
ก็จะตัดสินใจได้เองว่าเขาชอบอะไรกัน
แน่ ผมว่าวัยรุ่นไทยหลายคนไม่รู้
หรอกว่าตัวเองชอบอะไร เพราะถูกสื่อ
กรอกหูทุกวันให้ชอบอะไร ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ากลัว
แทนที่วัยรุ่นจะเป็นวัยที่มีอิสระมากที่สุด ผมว่าวัยรุ่นไทย
เป็นวัยรุ่นที่ถูกบังคับมากที่สุด มีอิสระน้อยที่สุด
เพราะถูกชี้นำจากสื่อตลอดเวลา

วัยรุ่นเป็นอะไรที่ว้าวแรง แบบบ้า จะมีอะไรมันๆ
ออกมาตลอดเวลา เพราะเป็นวัยที่มีอิสระมากที่สุด
แต่ในเมืองไทยผมกลับเห็นว่าไม่ใช่ วัยรุ่นไทยโดย
เฉพาะในกรุงเทพฯ ถูกบังคับมากกว่าตอนอยู่กับพ่อแม่
เสียอีก ถูกบังคับตลอดเวลาโดยสื่อ โดยทุนนิยมหรือ
อะไรที่ลงท้ายด้วยคำว่านิยมนั้นแหละ ความนิยมของ
คนเรานั้นถูกบังคับ เพราะมันมีให้นิยมน้อย มีให้นิยม
ไม่กี่แบบ

**สารคดี : รู้ลึกอย่างไรบ้างที่ดารามีอิทธิพลต่อ
ผู้คนจำนวนมากในสังคม**

อิวิโก้ : ผมว่าอย่าไปใส่ใจกับคำพูดของดารา

มากเกินไป เขาไม่ได้จบอะไรมาที่จะมาสอนคุณได้
อย่างผมเป็นเด็กอายุ ๒๐ ผมจะรู้เรื่องอะไรมากกว่า
คุณ เรื่องชีวิตไม่รู้หรอก เรื่องอะไรคนจะมาเชื่อผม
ผมไม่ได้จบอะไร ผมไม่ได้มีความรู้อะไรมากกว่าคนอื่น
นอกจากผมอาจจะบอกคุณได้ว่า ถ้าคุณอยากหล่อ
คุณลองหันหน้าไปทางด้านนี้อาจจะดูดีกว่า หรือตอน
ถ่ายละคร อย่าไปกวนตีนช่างแต่งหน้า...อะไรอย่างนี้
ก็แนะนำแก่นี้ได้ แต่เรื่องการใช้ชีวิต คุณควรสูบบุหรี่
ไหม คุณควรดื่มเหล้าไหม คุณควรแต่งตัวเอ็กซ์ๆ ใหม
มันเรื่องของคุณ คุณฟังพ่อแม่ดีกว่า คุณฟังครู ฟังพี่ชาย
พี่สาว ญาติ เพื่อนคุณแม่ หรือคนที่มีอายุมากกว่าคุณ
แต่อย่ามาฟังดาราเลย เขาไม่รู้อะไรมากกว่าคนดูละคร
คนไทยบางทีดูถูกตัวเองว่า ถ้าไม่อยู่บนจอ ก็ไม่เด่น
ไม่ได้เป็นใคร ผมว่าบางทีคนไทยจะคิดว่าตัวเองโง่
บางทีก็คิดว่าตัวเองค้อยกว่าลูกครึ่ง ค้อยกว่าฝรั่ง คนที่
แสดงอยู่ในจอโทรทัศน์เขาไม่ได้ดีกว่าคุณหรอก แต่นั่น
คืองานของเขา เขาไม่ได้เป็นเทพเป็นเทวดาอะไรหรอก
งานของเขาก็คือให้ความบันเทิงกับคุณแค่นั้น นอกจาก
นั้นเขาไม่ได้มีหน้าที่อะไรเลย โอเค ดาราควรเป็น
ตัวอย่างให้วัยรุ่นอยู่แล้ว ผมเป็นดารา ไม่ควรไปจีดยา
กลางถนนให้เด็กเขาดู แต่นอกเหนือจากนั้นก็ไม่ต้อง

จะไปใส่ใจกับดารามาก

**สารคดี : อย่างเรื่องเกมโชว์
ที่คุณไม่ยอมไปออกรายการเลย**

อิวิโก้ : ไม่มี

ทาง ผมไม่ชอบเกมโชว์ และไม่เคยมคิดจะไปออกรายการเมื่อผมตัดสินใจแล้วว่า อันนี้ไม่ใช่อะไรที่ผมชอบ ผมก็ไม่จำเป็นต้องทำ การที่ผมมาทำงานแสดงตรงนี้ ผมไม่ได้คิดว่าจะต้องเปลี่ยนตัวเอง ผมต้องการรักษาความเป็นตัวเอง แล้วทำงานที่ผมรักและชอบ ถ้ามผมว่าคิดอย่างไรกับเกมโชว์ทางโทรทัศน์ ผมไม่เข้าใจว่าดูเกมโชว์แล้วมันสนุกตรงไหน เอาดารามาเม้าท์กัน แล้วมานั่งตอบคำถาม "รู้สาระ" แล้วก็แจกรางวัลให้ดารามีตั้งค์เยอะอยู่แล้ว ผมเห็นว่ามันไม่มีลูน มันไม่มีอะไรเลย ผมไม่เข้าใจว่าคนที่ทำรายการซึ่งเป็นคนฉลาดและเก่งมาก ทำไมเขาไม่ลองทำ

รายการที่มีประโยชน์มากกว่านี้ แล้วดาราก็ไปออกรายการทำท่าทางบ้าง บอๆ ก็ไม่ต้องมาบอกว่าไปออกรายการเพราะคอนเซ็ปต์รายการดี น่าสนใจ ผมว่าไม่เกี่ยวหรอก มันคือผลประโยชน์อย่างเดียว คุณทำเพื่อตั้งค์ อย่ามาโม้ว่ามันเป็นลีลันของรายการโทรทัศน์ ไม่เกี่ยวเลย ผมอาจจะผิดนะที่พูดอย่างนี้ บางทีผมก็พูดตรงไป

สารคดี : คุณสามารถพูดได้ เพราะครอบครัวมีฐานะดีมาก ไม่ต้องแคร์อะไรมาก

อิวิโก้ : ใช่ แต่ผมว่าดาราดแต่ละคนก็ไม่อดอยากถึงขนาดต้องขายกันขนาดนี้ ใช่ชีวิตผมไม่ได้อดอยากอะไรเลย ทำให้มีทางเลือกเยอะกว่า แต่ถามว่าถ้าไม่ไปทำงาน คอยนั่งอยู่กับบ้านใช้ตั้งค์พ่อแม่ ผมก็ทำไม่ได้ ไม่ไหว ผมจะขาย

“สำหรับผมนะ แพนแปลว่าสองคนที่รักกัน รักกันจนกระทั่งยอมรักคนอื่นไม่ได้ และคำว่ารัก ผมหมายถึงต้องรักในจิตใจและในร่างกายด้วย แต่ความหมายของคำว่าแพนสำหรับคนอื่นก็อาจจะไม่เหมือนกัน บางทีคนสองคนเจอกันเพียงคืนเดียวคาดหวังเหมือนกันคือรักสนุกชวนกันไปนอน จบแล้วก็จากไม่มีใครเสียใจ แต่มันจะเกิดเรื่องเสียใจ หากความคาดหวังของสองคนไม่เหมือนกัน”

หน้าตัวเองมาก บางคนอาจคิดว่า ผมเป็นคนรวยที่เดินเข้ามาเล่นละครสนุกๆ แล้วก็เดินออกไป แต่ผมเป็นนักแสดงคนหนึ่งที่เขาจริงมากที่สุด ผมทำเป็นอาชีพ ความตั้งใจที่ผมมีกับงานก่อนข้างจะสูง ผมเครียดนะเวลาทำงาน เพราะผมอยากให้มันดีที่สุด

สารคดี : คุณมีทัศนะอย่างใดต่อเรื่องเช็กกับความรัก

อิวโก้ : เช็กกับความรักมันไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกัน แต่ถ้าทั้งรักและมีอะไรกันด้วย ก็คงเป็นอะไรที่สุดยอดอยู่แล้ว หรืออย่างคำว่า แฟน แปลว่าอะไร แปลว่ามีความสัมพันธ์นอกเหนือจากเพื่อนหรือเปล่า เพราะบางทีผู้หญิงผู้ชายสองคนเป็นเพื่อนกันวันดีคืนดีเมากๆ ก็นอนด้วยกัน แล้วตื่นขึ้นมาก็โอเค ไม่มีปัญหา แต่สำหรับผมนะ แฟนแปลว่าสองคนที่รักกัน รักกันจนกระทั่งยอมรักคนอื่นไม่ได้ และคำว่ารักผมหมายถึงต้องรักในจิตใจและในร่างกายด้วย แต่ความหมายของคำว่าแฟนสำหรับคนอื่นก็อาจจะไม่เหมือนกัน บางทีคนสองคนเจอกันเพียงกินเดียวคาดหวังเหมือนกันคือรักสนุก ชวนกันไปนอน จบ

แล้วก็จาก ไม่มีใครเสียใจ แต่มันจะเกิดเรื่องเสียใจหากความคาดหวังของสองคนไม่เหมือนกัน ถ้าคนหนึ่งซีเรียส อีกคนไม่ซีเรียส จะมีคนร้องไห้แล้ว (หัวเราะ) จะมีคนโดนยิง โดนฆ่า ในเวลาเดียวกัน เช็กซั่มันมีความหมายเยอะมาก แต่สำหรับบางคนมันไม่มีเลย วัยรุ่นหลายคนเชื่อว่าทำบ่อยๆ จะได้เก่งตอนเจอคนที่เรารัก (หัวเราะ) นั่นก็ความเชื่อหนึ่งของวัยรุ่น โดยบางคนไม่สนใจเรื่องโรค กินเดียวเพื่อความสะใจ ความมัน ความเสียว มันไม่คุ้มหรอกกับสิ่งที่ตามมา แล้วเมืองไทยเรามีธุรกิจที่สนับสนุนตรงนี้ด้วยซ้ำ ซึ่งไม่เหมือนที่ไหนในโลก เมืองไทยเรามีอาบอบนวด เป็นตึก เป็นอาคาร มีผู้หญิง ขายตัวในนั้น แต่รัฐไม่ยอมรับว่ามันมี สังคมไทยไม่ยอมรับว่าวัยรุ่นเดี๋ยวนี้เอากันเหมือนกระต่ายเลย วัยรุ่นไทยถูกพ่อแม่ห้ามตลอด “อย่าไปเที่ยวผู้หญิงนะ” “อย่าไปบ้าผู้ชายเลย” แต่ในห้องเรียนกลับไม่มีใครให้ความรู้ ว่า “นี่ดูยาง ใส่อย่างนั้นนะ จะทำกันต้องอย่างนั้นนะ ทำมันอันตราย ลูกอาจแตกได้ มีสิทธิ์ติดโรคเอดส์ได้ หรือติดซิฟิลิสได้”

สารคดี : คุณจะให้ความสนใจกับข้อมูลข่าวสารมากกว่าอย่างอื่นในการแก้ปัญหา

อิวโก้ : ผมเชื่อว่าความรู้และข้อมูลเป็นอาวุธที่

ปราบทุกอย่างได้ ไม่ว่าจะเป็ดยา
เสพยาติค โรคเอดส์ เธออยู่ในประเทศ
ประชาธิปไตย เราต้องให้ทุกคนมี
ข้อมูลเกี่ยวกับทุกอย่าง เพื่อที่เขาจะ
ได้รับรู้แล้วมาวิเคราะห์และตัดสินใจ

เองว่าเขาจะทำยังไงกับชีวิตในทุกด้านเลย คุณไม่
อยากให้เห็นเสพยา คุณต้องบอกเขามากกว่านี้ แล้ว
ต้องบอกเขาด้วยวิธีที่ไม่น่าเบื่อ เช่น เราบอกว่าวัยรุ่น
อย่าเสพยาเลย เราก็ต้องบอกว่ามันไม่ดีตรงไหน
ไม่ใช่บอกว่าอย่ากินเพราะเราบังคับไม่ให้กิน แต่ควร
สอนว่า ถ้าหากน้องกิน น้องจะมีสภาพเป็นอย่างนี้
เอาวิดีโอไปให้เขาดูเลย เหมือนที่ทำกันในเมืองนอก
ไอโซ ฟังแล้วหนาวเลย เขาให้ดูคนที่ติดยาแอสซิท
รายหนึ่ง ติดยาจนประสาทหลอน แล้วคิดว่าตัวเองเป็น
ผลส้ม จึงเอามีดมาปอกผิวหนังตัวเองออกจนตาย
เวลาสอนเรื่องยาเสพติด เจ้าหน้าที่เมืองนอกเขาจะ
เอารูปศพมาให้เด็กวัยรุ่นดู นี่น้องดูให้ดี เสพเข้าไป
แล้วมันจะเป็นอย่างนี้ มีอีกคนเสพยาแล้วคิดว่าแฟน
ตัวเองเป็นงูเหลือม เลยกฆ่าแฟน คือต้องรุนแรง ต้อง
บอกว่าถ้าจะกินก็ห้ามไม่ได้ แต่ถ้ากินแล้วจะเป็นอย่าง
นี้ ผมว่าวัยรุ่นไทยฉลาดพอที่จะมองแล้วไม่...เออ...กุ

ไม่อยากเป็นอย่างนี้ละ ผมว่าข้อมูลความรู้ต้องชัดเจน
แต่ถ้าเขารู้แล้วเขายังค้นไปเลือกอีกก็ช่วยไม่ได้

**สารคดี : ส่วนหนึ่งที่วัยรุ่นไทยติดยากันมาก
อาจเป็นเพราะว่าไม่มีกิจกรรมอะไรจะทำหรือเปล่า**

อิวิโก้ : ผมว่านี่สำคัญเหมือนกัน นอกจากจะ
เดินตามห้างแล้วคงไม่รู้ว่าจะไปไหนกัน ผมก็ไม่รู้
ส่วนมากผมทำงานตอนกลางวัน แต่ถ้าผมว่างขึ้นมา
วันหนึ่งในกรุงเทพฯ นะ ผมไม่รู้จะทำอะไรเลย นอกจาก
ไปดูวัด ไปดูอะไรต่างๆ มันก็สวย ไปดูตลาด แต่วามัน
ไม่มีอะไร แกลเลอรี่ก็น้อย ต่างจากที่อังกฤษมาก มี
งานศิลปะให้ดูฟรีทุกวัน ละครกก็มีให้ดูเยอะเยอะ แล้ว
วัยรุ่นไทยจะทำอะไร เซาร์-อาทิคย์ ก็โอ๊ย...เบื่อ ตอน
กลางคืนก็เลยต้องปลดปล่อยความเครียด ความเบื่อ
ทุกอย่างให้หมด ทั้งเสพยา ทั้งเรื่องเซ็กซ์ จนติดเอดส์
ผมว่าปัญหาอย่างหนึ่งคือมันไม่มีอะไรให้เขาทำกันนะ
แต่ต้องโทษวัยรุ่นด้วยนะ อยากทำอะไรก็สร้างกันเองสิ
คุณจะบอกว่ารัฐบาลไม่ทำสถานที่ที่เอี่ยวให้หรืออะไร
มันไม่เกี่ยว มามัวโทษรัฐบาลตลอดเวลาไม่ได้นะ
รัฐบาลไม่ใช่พระเจ้า แล้วมันมีเรื่องที่เดือดร้อน กว่า
แหล่งท่องเที่ยวของวัยรุ่น เช่นว่าน้ำท่วมที่ภาคใต้จะ
ทำอย่างไรก่อน คือวัยรุ่นอยากทำอะไร วัยรุ่นก็มีพลัง

ที่จะทำอะไรเอง วัยรุ่นมีโอกาสที่จะสร้างอะไร ด้วยมือของเขาเอง ถ้ามีวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งตั้งชมรมวาดรูปกลางสนามหลวงกันอะไรอย่างนี้ ก็น่าจะมีอะไรสนุกๆ ให้ทำเยอะกว่านี้

สารคดี : งานอดิเรกของคุณคือการเที่ยวชมของเก่า แม้กระทั่งไปช่วยขุดฟอสซิลไดโนเสาร์

อิวิโก้ : คือไดโนเสาร์มันไม่มีแล้ว แล้วผมคงไม่มีวันได้เห็นตัวจริง การสัมผัสที่ใกล้ที่สุดก็คือไปดูกระดูกฟอสซิลของมัน เพราะว่ามันเป็นอะไรที่เหนือจินตนาการ มันยังรับไม่ค่อยได้ว่าเคยมีสัตว์เหล่านี้เดินไปเดินมาบนโลก เช่นเดียวกับเรื่องทางโบราณคดี โบราณคดีเป็นงานที่ต้องใช้จินตนาการเยอะเหมือนกัน เพราะหลักฐานน้อย แม้แต่ครวัดหรือพีระมิด หรืออะไรต่างๆ เราไม่รู้หรอกว่าเหตุผลที่เขาสร้างมันเพราะอะไร เราวิเคราะห์กันไม่ได้ อ้อ... ตรงนี้เกาะเป็นพระศิวะพระอินทร์ อะไรก็ว่าไป แต่คุณก็ไม่ได้ทางจริงจังๆ คุณจึงจำเป็นต้องใช้จินตนาการ การแลกเปลี่ยนไอเดียที่ค่อนข้างเปิดและกว้าง เพราะเราไม่มีทางรู้ว่าเราผิดหรือถูก ผมจึงชอบโบราณคดีตรงนี้ มันเป็นวิทยาศาสตร์

อันหนึ่งที่คล้ายๆ ศิลปะมากที่สุด

สารคดี : การที่วัยรุ่นไทยใช้ครีม Whitening มั่นสะท้อนความคิดอะไร

อิวิโก้ : มั่นสะท้อนว่าสื่อมี power กับวัยรุ่นไทยเยอะมาก ดูจากเทปลิ เพลงไหนถ้าอัดมิวสิกวิดีโอมากที่สุด อันนั้นก็จะต้องดังสุด และผมคิดว่าการที่มีพีเรียดเตอร์สวยๆ คนหนึ่งมาบอกคุณว่าคุณหน้าขาวแล้วจะดีขึ้นนะ นั่นคือการให้ข้อมูลผิด ผมรู้ว่าบริษัทอยากได้กำไร รายการโทรทัศน์ก็อยากได้โฆษณา แต่ต้องมีความรับผิดชอบต่อบางสิ่งที่คุณทำเอาไว้ สิ่งที่คุณโฆษณาไว้ เพราะว่าวัยรุ่นรับหมด แต่หากเกิดมีวัยรุ่นใช้ครีมทำหน้าขาวของบริษัทคุณแล้วเป็นโรคแพ้อะไรบางอย่าง หรือใช้จนผิวเสียตอนแก่ เขาก็มีสิทธิ์ฟ้องหรือเปล่าผมว่าบริษัทเหล่านี้ต้องมีความรับผิดชอบต่อมากกว่านี้

สารคดี : คุณอยากจะบอกวัยรุ่นที่ใช้ครีม Whitening ว่าอย่างไร เพราะตอนนี้กลายเป็นครีมชนิดที่มียอดขายสูงสุดไปแล้ว

อิวิโก้ : หน้าคุณเป็นหน้าคุณ มันเป็นร่างกายของคุณคุณเปลี่ยนแก๊สไหนมันก็เปลี่ยนไม่ได้ตลอด คุณต้องซื้อครีมไปใช้เรื่อยๆ แต่โอเคนะ ถ้าคุณอยากขาวจริงๆ

ก็เอาเลย คุณก็มีสิทธิ์ที่จะทำนะ ประเด็นของผมก็คือ เหตุผลที่คุณอยากทำหน้าที่ข่าวคืออะไรกันแน่ คุณทำเพราะคุณคิดว่าคุณสวยขึ้นจริงๆ หรือเป็นเพราะมีคนหรือโฆษณามาบอกคุณว่าหน้าข่าวทำให้คุณสวยขึ้น แทนที่คุณจะตัดสินใจเองว่าความสวยงามคืออะไร ผมว่ามันเป็นอะไรที่ส่วนตัวนะ บางคนชอบผู้หญิงขาว หมวย เอ็กซ์ บางคนชอบดำ คิ้ว บางคนชอบผอมๆ บางคนชอบอวบๆ มันไม่ผิดตรงที่เขาตัดสินใจที่จะใช้ มันผิดตรงที่เขาตัดสินใจที่จะใช้ เพราะเขาเหมือนถูกบังคับ ไม่ถึงกับขังบังคับนะ แต่มันใกล้เคียงมาก

สารคดี : คุณคงถูกสอนมาไม่ให้เป็นคนที่ยื่นเรื่องอะไรง่าย ๆ

อิวิโก้ : ใช่ ผมเป็นคนไม่ค่อยเชื่ออะไรง่ายๆ ตอนเด็กๆ แม่เคยสอนผมว่า เล็ก...เตาไฟมันร้อนนะ ลูกจะไปจับเตาหรือไม้ก็เป็นเรื่องของลูกนะ แต่แม่เตือนไว้แล้ว คือแม่คอยเตือน ให้คำปรึกษาทุกอย่าง แต่เรื่องจะทำหรือไม่ทำเป็นเรื่องของผม แม่ผมสอนอย่างนี้ อ๋ายอมรับอะไรง่ายๆ ประมาณว่าใครสั่งสอนอะไรมา ก็ “อ้อ เหนอครับ” คือผมเป็นคนคือ

ก่อนที่จะเชื่ออะไรต้องมีข้อมูล มีหลักฐานเพียงพอที่จะทำให้ผมเชื่อ เป็นคนที่อยากพิสูจน์อะไรด้วยมือตัวเอง ข้อมูลเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ถ้าไม่มีข้อมูลก็วิเคราะห์ห่ออะไรไม่ได้ เราก็ตัดสินใจอะไรไม่ได้ เราก็รับแต่คำสั่งอย่างเดียว ซึ่งผมว่ามันไม่สนุกหรอก รับแต่คำสั่งอย่างเดียว ต้องลองคิด ลองใช้หัวคิดเองได้บ้าง ซึ่งมันก็มีข้อเสียบ้าง ทำให้ผมเป็นคนคือ

สารคดี : คุณจึงไม่ค่อยตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสื่อมาก

อิวิโก้ : ผมอาจจะมีโอกาสจากสื่อมากกว่า เพราะผมไม่ค่อยยอมรับให้มันเข้ามาในชีวิตผมมากเกินไป ผมถือว่าไม่จำเป็น ผมไม่ค่อยดูโทรทัศน์มาก ถ้าผมดูก็ชอบดูหนังสือสารคดี สื่อไม่ค่อยเข้ามาเกี่ยวข้องกับผม แต่วิทยุยังสามารถบุกเข้ามาในบ้านผมได้ บางทีผมก็ต้องปิดเพราะไม่ไหว มีโฆษณาอันหนึ่งที่ได้ยิน มันหลอกเด็กซัดๆ เลย เป็นแปรงสีฟันยี่ห้ออะไรก็ไม่รู้ บอกว่าเป็นแปรงสีฟันสำหรับวัยรุ่น ผมไม่เห็นว่าเป็นปากวัยรุ่นจะต่างกับปากผู้ใหญ่ยังไปถึงต้องการแปรงอีกชนิดหนึ่ง คือมันหลอกเด็กซัดๆ เลย ถ้าคนเราไม่รู้จักสังเกตตรงนี้ เราจะถูกหลอกจนไม่มีตั้งค์เหลือใช้แล้ว ผมว่าน่าเกลียดมาก

**สารคดี : แต่คุณเองก็ใช้ของ
แพงๆ อยู่เหมือนกัน**

อิวิโก้ : ของดีใครๆ ก็อยากได้ มีตั้งคัมภีร์ซื้อ แต่เหตุผลที่ผมซื้อมัน อาจจะต่างจากบางคน สมมุติว่าผมจะไปซื้อแว่นตากูชี่ ผมก็ซื้อเพราะผมคิดว่าถ้าผมใส่หนึ่ง-คูตี สอง-กันแดดใช้ได้ สาม-เบาดี ใส่แล้วสบาย นั่นคือเหตุผลที่ผมซื้อ ผมไม่ได้ซื้อเพราะคนอื่นบอกผมว่าถ้าคุณใส่คุณก็จะเจ็็น ไม่เลย คนเราซื้อของซื้อเสื้อผ้า ที่คิดว่าใส่แล้วทำให้เราดูดี แต่ตราบดีที่เราซื้อ เพราะว่า คนอื่นบอกว่าถ้าอยากเท่ต้องซื้อแบบนี้ อันนั้นมันผิด นั่นถูกบังคับแล้ว ในเรื่องความชอบส่วนตัวไม่ควรจะมีใครมาบังคับเราได้ คุณเป็นเด็กวินมอเตอร์ไซค์ คุณก็ต้องใส่เสื้อก็ักแสดงว่าคุณเป็นเด็กวิน คุณเป็นพยาบาลคุณก็ต้องใส่ชุดพยาบาล แต่นอกเหนือจากนั้น คุณจะใส่อะไรก็ได้ แต่เมื่อมีสื่อมาบอกว่าถ้าคุณไม่ใส่อย่างนี้แล้วคุณจะไม่เท่ คุณจะเซช...วัยรุ่นไทยให้ความสำคัญกับแฟชั่นมากเกินไป ทำให้คนรู้สึกแยเพราะว่าไม่มีมือถือรุ่นใหม่ ไม่มีหน้ากากมือถือที่สวยงามเคยได้ยินวัยรุ่นสาวสองคนคุยกันในรถไฟว่า “ไอ้ย...น่าเบื่อจังเลย มีหน้ากากเดิม” (หัวเราะ)

มึงเฮ้ย คิดกันได้แค่นี้ เสียตาย (ถอนใจ)

สารคดี : ถ้าคนเหล่านั้นเป็นพี่น้อง คุณอยากบอกอะไรเขา

อิวิโก้ : ผมไม่ได้อยากสั่งให้ใครทำอะไรนะ ผมอยากให้เขาปรับพฤติกรรมที่เขาทำเอง (หัวเราะ) แต่ถ้าผมเป็นพ่อเป็นแม่ผมไม่รู้ว่าจะพึงรีเปล่า ผมจะบอกว่าถ้าเพื่อนและครอบครัวและคนที่รักคุณจริงๆ นะ เขาไม่สนหรอกว่าหน้ากากโทรศัพท์มันสีอะไร หรือคุณหัวกระเป๋ายี่ห้ออะไร ไอ้เรื่องเล็กๆ น้อยๆ อย่าไปดูถูกกันเลย มันเป็นแค่ของ มันแค่เป็นความชอบส่วนตัว แล้วมานั่งซีเรียสมาร้องไห้ร้องไห้เรื่องกระเป๋ากันทำไมก็ไม่รู้ ไปขายตัวเพื่อซื้อกระเป๋าคือเพื่อนที่เรียนมหาวิทยาลัยเขาบอกเลยว่า มีไอ้เยอะมาก แล้วคนเหล่านี้ไม่ใช่ไม่มีตังค์นะ แต่ก็อยากมีมากๆ เพื่อซื้อพวกกระเป๋ายี่ห้อดีๆ ผมว่าเขาเพี้ยนกว่าผมอีกนะ สมมุติว่าคุณขายตัว เอาตังค์ไปเลี้ยงพ่อแม่ที่ไม่มีอะไรจะกิน หรือไปส่งน้องชาย เรียนหนังสือ ยังพอเข้าใจได้ แต่ไปขายตัวเพื่อเอาเงินไปซื้อกระเป๋าสองใบ อันนี้ผมว่าบ้า นี่โรคจิตของ สังคมเราสุดๆ เลย

สารคดี : คุณเป็นดาราวัยรุ่นที่ไปร่วมงาน

**รำลึกครบรอบ ๒๕ ปี เหตุการณ์
๖ ตุลา ๑๙ ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ด้วย**

อิวิโก้ : อ้อ...ใช่ (หัวเราะ) ผม

ไปดูรายการบนเวที มีละคร มีดนตรี
ผมไม่เห็นว่ามันน่ากลัวตรงไหน ผมไปร่วมงานก็ไม่ใช่
ว่าผมเป็นคอมมิวนิสต์หรือผมเป็นกบฏอะไร แต่ความรู้
ของผมในเรื่องนี้มันน้อย ผมอยากรู้ว่าคนรุ่นนั้นคิดยังไง
เหตุการณ์เดือนตุลาที่เกิดขึ้นเมื่อ ๒๐ กว่าปีก่อนมัน
เกิดขึ้นได้อย่างไร คนบางคนที่อยู่ในเหตุการณ์ เขา
ทำตัวอย่างนั้นทำไม ผมอยากรู้ตรงนั้นมากกว่า แล้ว
ผมเห็นด้วยกับหลายอย่างที่เขาพูด และไม่เห็นด้วย
หลายอย่างที่เขาพูด ผมสนุกตรงนั้น คนพวกนี้เมื่อ
สมัยที่เขาเป็นหนุ่มสาวอย่างน้อยพวกเขามั่นใจในตัวเอง
กล้าที่จะแสดงออก วัยรุ่นเมื่อ ๒๕ ปีที่แล้วยอมตาย
เพื่อสิ่งที่เขาเชื่อ ผมอยากรู้ว่าตอนนี้หากบ้านเรามี
เผด็จการ เด็กนักศึกษาไทยจะทำอะไรกัน ผมว่าไม่ทำ
อะไรกันเลย ผมยังจำได้ว่า เมื่อตอนเหตุการณ์พฤษภา
ทมิฬ ผมอายุ ๑๐ ขวบ อยู่ที่ลอนดอน แม่พาผมไป
ประท้วงที่สถานทูตไทย คนที่ไปประท้วงมีแต่ คนรุ่น
แม่ คนรุ่นนี้ แต่นักศึกษาไทยไม่ค่อยเห็น คุณอยากคิด

ว่าบ้านเมืองจะสงบตลอด ในอนาคตไม่มีอะไรแน่นอน
หรอก

สารคดี : คุณรู้สึกอย่างไรที่ชาวบ้านต่าง
จังหวัดมาประท้วงที่หน้าทำเนียบ

อิวิโก้ : ที่มีคนใช้รถดำ่ว่าพวกนี้ว่าทำให้รถติด
คนที่ดำชาวบ้านเหล่านี้คงลืมไปแล้วว่า ประเทศนี้มัน
สร้างด้วยอะไร มันสร้างด้วยเลือด ด้วยเหงื่อ ด้วย
น้ำตาของคนเหล่านี้ แต่พวกนี้บ่นเพราะขับรถไปถึง
ออฟฟิศสาย โอ๊ย...(หัวเราะ) ผมว่าสิทธิ์ที่จะไป
ประท้วงนี้เป็นอะไรที่สำคัญมาก

สารคดี : เพราะอะไร

อิวิโก้ : เพราะไม่อย่างนั้นรัฐบาลหรือใครที่
ปกครองเราอยู่สามารถเหยียบย่ำเราได้ตลอดเวลา โดย
ที่เราไม่มีสิทธิ์พูดอะไร แล้วประชาชนก็จะมาบ่นกัน
ทีหลังว่า ทำไมเขาถึงทำกับเราอย่างนี้ เราแย้งข้อคดีที่มี
การประท้วงเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย แต่อย่างเมืองจีน
นะสิ ประท้วงไม่ได้ โดนรถถังวิ่งทับไปเลย

สารคดี : คิดยังไงที่ตอนนี้มีบริษัทข้ามชาติ
เทสโกโลตัสจากอังกฤษ เข้ามาเปิดสาขาใน
เมืองไทย มาก

อิวิโก้ : ก็มีทั้งข้อดีข้อเสีย ข้อดีก็คือ ความ

หลากหลายในสินค้าที่เราสามารถเข้าไปซื้อจากหลายประเทศ มันสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วยธุรกิจ มันเปิดโอกาสให้คุณทำงานในบริเวณที่คุณปลอดภัย ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้สินค้าไทยต้องพัฒนาให้มีคุณภาพดีกว่าถ้าเราจะสู้ ส่วนข้อเสียก็คือ ความหลากหลายของสินค้าในร้านอาจจะเยอะขึ้น แต่มันทำลายร้านค้าขนาดเล็กข้างนอก คนที่ไม่อยากไปทำงานในห้างใหญ่ๆ อยากมีบริษัทของตัวเอง กำหนดชีวิตตัวเองก็ถูกบีบให้เลิกกิจการไป ปัญหาหนึ่งที่เมื่อนอกก็เกิดขึ้น ตามถนนในเมืองมีแต่ร้าน Boots ร้าน Tesco ร้าน Mark & Spencer เต็มไปหมด จนร้านค้าเล็กๆ อยู่ได้ยาก ส่วนตัวผมก็ไม่ชอบนะที่ห้างใหญ่ๆ เข้ามาแรงขนาดนี้ แล้วเข้ามาบีบธุรกิจคนไทยออกไป แต่ถามว่าห้ามได้หรือเปล่านอกจากจะเป็นประเทศบ้าง บอๆ อย่างเกาหลีเหนือก็คงไม่ได้ ปัญหามันแก้ไขได้ยังไง ผมว่าไม่ยาก คือทำโซนนิ่งให้พวกห้างใหญ่ๆ พวกนี้ไปอยู่นอกเมือง เหมือนอย่างที่ทำกันที่เมืองนอก แล้วในเมือง ยังมีตลาดนัดต่างๆ พวกร้านขายปลาขายอาหาร จะมีสนามรบทางการค้าก็ต้องเสมอภาคกันหน่อย

สารคดี : ทำไมคุณชอบไปเดินซื้อของแถวสะพานพุทธ

อิ๋วโก้ : แถวสะพานพุทธ คลองถม มีของเก๋ๆ แปลกๆ เยอะ แล้วราคาถูกดี ผมไม่เห็นว่ามีของมือสองจะไม่ดีตรงไหน อย่างพวกเสื้อยืด ของเก่าออกแบบสวยกว่า ผมชอบสไตล์เก่าๆ ผมชอบของเก่า ทรงมันสวยกว่า ผมติดยุคประมาณเมื่อ ๒๐-๓๐ ปีที่แล้ว รู้สึกว่าตัวเองเกิดมาช้าเกินไป ผมก็เห่อของผม เขาบ้าเพชร ผมบ้าย้อนยุค นั่นคือความบ้าของผม มันชอบมันเก๋ มันสวย ดูไปดูมามันมีฝีมือ ผมรู้สึกว่าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่เขาทำนะ เหมือนเขาใส่ใจ แล้วเขาทำงานที่เขาทำ

สารคดี : ไม่ค่อยสนใจภาพลักษณ์ตัวเองว่าใช้ของไม่มีราคา

อิ๋วโก้ : มีสองอย่างที่กำหนดชีวิตผม คือความจำเป็นกับความชอบ ถ้าเรื่องอะไรที่ผมชอบผมก็จะทำ ถ้ามันจำเป็นจริงๆ ผมก็จะทำ แต่ถ้ามันไม่จำเป็นแล้วผมไม่รักนะ ไม่มีทางที่ผมจะทำ อย่างเช่น การรักษาภาพลักษณ์ของตัวเอง คนอื่นในวงการเขาจะแคร์ภาพลักษณ์ตัวเองมาก เช่น ถ้าดาราคอนี้ต้องถ่ายแบบขึ้นปกนิตยสาร ก็จะมานั่งแคร์ว่าถ่ายกับใคร ถ่ายปก

กับคนนี้ได้ หรือไม่ยอมเล่นละครกับดาราคณันั้นเพราะมันคนละครดับกัน นี่มันบ้าไปแล้ว ไร้สาระ หรือผมไม่ค่อยไปงานสังคม งานโชว์อะไรที่ใครๆ ในวงการเขาไปกันให้เป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งผมไม่ต้องการเป็นข่าวแบบนี้ ไม่มีใครมายุ่งกับเรา แล้วผมก็ไม่ยุ่งกับใคร มันไม่ใช่ความจำเป็นของชีวิตผมที่จะให้คนเห็นผมอยู่ในสังคมตลอดเวลา นอกจากถ้าเพื่อนเปิดร้านอาหาร ผมไปแน่นอนอยู่แล้ว

สารคดี : ก็เลยชอบไปเดินซื้อของคลองถมมากกว่าเดินห้างสรรพสินค้า

อิวิโก้ : รับรอง ถ้าผมจะซื้อเสื้อสวยๆ ให้แฟน ผมคงไม่ซื้อที่สะพานพุทธ แต่ไม่แน่ บางทีซื้อนะ แต่ถ้าจะซื้ออะไรดีๆ แบบดีๆ เลย ผมไม่คิดในแง่ยี่ห้อ แต่คิดว่ามันสวย ถ้าผมชอบ ผมมีสิทธิ์ที่จะซื้อ แต่ยอมรับว่าเดินคลองถมเดินสะพานพุทธมากกว่า เอ็มโพเรียม เพราะของมันหลากหลายดี สองอาทิตย์ต้องไปครั้งหนึ่ง ไปดูว่ามีอะไรบ้าง บอๆ ใหมใหม่ ของเล่นเก่า ชอบสะสม สวยดี

สารคดี : ทำไมคุณมีความเป็นตัวของตัวเอง

มากกว่าคนอื่น

อิวิโก้ : ผมเป็นคนนอก สังคมไทยยอมรับผมไม่เต็มร้อยอยู่แล้ว เพราะเขาเห็นว่าผมเป็นลูกเสียลูกครึ่ง ผมใช้ชีวิตในเมืองนอก ได้เจอความหลากหลายของสื่อ ผมไม่ค่อยดูโทรทัศน์ ส่วนมากผมอ่านหนังสือตลอดเวลา อย่างน้อยเล่มสองเล่ม ไม่มีช่วงที่ไม่อ่าน เพราะคนเราไม่มีวันที่ข้อมูลจะพอ คนเราต้องมีความรู้ตลอดเวลา ผมไม่มีวันอิมข้อมูล โชคดีที่ผมคล่องภาษาอังกฤษ ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นหนังสือชั้นดีของรัสเซีย แอฟริกา ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส หนังสือเหล่านี้ถูกแปลเป็นภาษาอังกฤษหมด ผมคิดจะอ่านเรื่องอะไรผมก็อ่านได้ ภาษาไทยเป็นภาษาที่สวยงามมาก ผมว่าเป็นภาษาที่เขียนเพลงเพราะกว่าภาษาอังกฤษด้วยซ้ำ แต่ในแง่ของการหาข้อมูล หากความหลากหลายต้องภาษาอังกฤษ แม้แต่ที่จีนแดง รัฐบาลพยายามห้ามไม่ให้มีข้อมูลแก่ประชาชน แต่เมื่อเขาอ่านภาษาอังกฤษได้แล้ว มีคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตนะ คุณของสมองก็ถูกทำลาย

สารคดี : คุณชอบอ่านหนังสือประเภทไหน

อิวิโก้ : ไม่ค่อยชอบอ่านนิยาย นิยายส่วนมากก็อ่านไปเพลินๆ ส่วนมากเรื่องที่ผมชอบอ่านคือเรื่องจริง เรื่องประวัติศาสตร์ แต่ไม่ใช่

ประวัติศาสตร์แบบท่องจำว่าปีพุทธศักราชอะไรใครทำอะไร แต่เป็นประวัติศาสตร์ที่นักเขียนเขาเรียบเรียง ขึ้นมาใหม่ เอมุมมองใหม่มาแสดงให้ดูเกี่ยวกับสงครามหรืออะไรก็ว่าไป เคยอ่านประวัติศาสตร์วงการภาพยนตร์เรื่องหนึ่งเกี่ยวกับยุค ๖๐-๗๐ ที่พวกผู้กำกับใหม่ๆ ขึ้นมาปกครองฮอลลีวูด ผมว่าน่าสนใจ คือผมชอบประวัติศาสตร์ เพราะว่าคุณไม่สามารถเข้าใจอะไรที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ถ้าคุณไม่เข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต อย่างเช่นเรื่องตาลีบัน อัฟกานิสถาน ที่ไปถล่มตึกเรื่องนี้ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะคนบ้าคนหนึ่งคิดว่าวันดีคืนดีจะเอาเครื่องบินไปชนตึก.... มันเกิดขึ้นจากเรื่องทีก่อนมาเรื่อยๆ ผมไม่ได้ว่าเขาถูก หรืออเมริกาผิด แต่ที่สำคัญคุณต้องเข้าใจว่ามันเกิดขึ้นเพราะอะไร ทุกอย่างมันมีเหตุผล อย่างเรื่องสงครามยุโรป มันเกิดขึ้นได้ยังไง แล้วหลังสงครามจบไปแล้ว มีความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง ทำไมอเมริกาตอนนี้เป็น

ประเทศที่มีอำนาจมากที่สุดในโลก หลายคนอาจจะถาม ก็ต้องดูประวัติศาสตร์ มันจะทำให้เข้าใจโลกมากขึ้น แล้วจะเห็นภาพกว้าง มันสำคัญตรงนี้

สารคดี : คุณเป็นคนที่น่าสนใจศาสนาพุทธ แล้วความเป็นพุทธที่อยู่ในตัวคุณคืออะไร

อิวิโก้ : ความเป็นพุทธที่นำมาใช้ในชีวิตก็คืออย่าไปยึดมั่นถือมั่นกับอะไรมาก เพราะว่ามีสี่อย่างที่แน่นอนในชีวิตก็คือ เกิด แก่ เจ็บ ตาย นอกจากนั้นอย่าไปหวังอะไรมาก เพราะว่ามันไม่แน่นอน นี่คือสิ่งสำคัญที่สุด คือไม่มีอะไรแน่นอน อย่าไปยึดติดกับตรงโน้น อย่าไปยึดติดกับตรงนี้ เพราะมันอาจเปลี่ยนอีกอย่างคือเรื่องกรรม แก่ดูประวัติศาสตร์ อ่านประวัติศาสตร์เยอะๆ ก็รู้ว่ากรรมมีจริง บางทีมันเข้าใจยาก อย่างตอนนี้ผมตบหน้าพี่ ตามหลักแล้วพี่ก็คงตอยหน้าผม แต่ถ้าไม่ตอยวันนี้ ก็คงต้องตอยหน้าหน้าชัดเจนเลย คือกรรมไม่ได้เป็นอะไรที่เหนือธรรมชาติ และสุดท้ายคือเรื่องความโลภ เราจะปล่อยความโลภควบคุมชีวิตเราแค่ไหน ซึ่งยอมรับว่าความโลภมันควบคุมชีวิตผมมากพอสมควร แต่อย่างน้อยยอมรับว่า มันคือความโลภ

สารคดี : ดูเหมือนคุณจะสนใจพุทธศาสนากายเขมรมากกว่า

อิวิโก้ : ถ้าถามว่าพระพุทธเจ้าเป็นเทพ เป็นพระเจ้า เป็นคนที่เหนือพระเจ้าหรือไม่ อันนี้ผมไม่รู้ แต่มี

หนังสือหลายเรื่องที่เขียนเรื่องชีวิตพระพุทธเจ้า เขียนว่าก่อนท่านตาย ท่านพูดว่า อย่ายกย่องฉันเป็นเทพ ดังนั้น ผมเป็นพุทธอยู่ในใจ ก็ศาสนาพุทธมันเป็นอะไรที่ไม่เกี่ยวกับตึก ไม่เกี่ยวกับคนอื่น มันเกี่ยวกับตัวเราเอง มันเกี่ยวกับบัญญัติของเราเองว่าจะพัฒนามันแค่ไหน ดังนั้นการไปไหว้รูปปั้นทอง หรือห้อยพระรอบคอซึ่งเป็นสิ่งที่เกือบทุกคนปฏิบัติ แต่สำหรับผมแล้ว ความเชื่อ ความศรัทธาของผมต่อความเป็นพุทธ ไม่ได้อยู่ในสิ่งของ แต่อยู่ในตัวเราเอง อยู่ในใจเราเอง แล้วไม่ได้ไปบีบบังคับคนอื่นทำ ไม่ต้องไปให้เขาเข้าใจ แต่ทุกครั้งที่เวลาผมเข้าวัด ผมก็ก้มลงกราบพระพุทธรูป ใส่บาตรก็ยังไม่ใส่ ความเคารพตรงนั้นก็ยังมีความอยู่ ผมชอบศาสนาพุทธอีกอย่างตรงที่ไม่เคยประกาศสงครามกับใคร นั่นคือแสดงว่าเป็นศาสนาที่โตแล้ว

แต่บางศาสนาซึ่งสอนให้คนเป็นคนดีทั้งนั้น แต่ถูกกษัตริย์ นักการเมือง นักบวชในสมัยก่อนนำไปใช้ทำสงคราม ผมจึงชอบศาสนาพุทธตรงที่ไม่เคยมีความรุนแรง

สารคดี : แล้วคิดจะเขียนหนังสือใหม่ ช่วงนี้ดารารหันมาเขียนหนังสือกันเยอะ

อิวิโก้ : ผมว่าคนอายุ ๒๐ เขียนหนังสือไม่ได้หรอก

สารคดี : ทำไม

อิวิโก้ : เพราะประสบการณ์ชีวิตไม่พอ ผมไม่เคยอ่านหนังสือดีที่คนอายุต่ำกว่า ๓๐ เขียนหนังสือ นิยาย หรือเรื่องราวที่ดี คนอายุ ๒๐ อย่างผมยังทำไม่ได้หรอก ตั้งเกตอะไรทุกอย่างไม่ได้ ยังรู้แค่เพียงบางอย่าง แต่คนที่มียุมาก มีประสบการณ์มาก เขาจะเข้าใจมากกว่า แล้วจะเล่าเรื่องได้ดีกว่า ผมยังไม่เข้าใจชีวิตพอ ยังเขียนไม่ได้หรอก

(จากนิตยสารสารคดี ปีที่ ๑๑ ฉบับ ๒๐๕
ก.พ.๒๕๔๕ หน้า ๗๕-๘๐)

พูดอะไรก็พูดเกิด
แต่ระวังอย่าไปทำกลางคนอื่น !

พูดอะไรก็พูดเกิด
แต่อย่าให้กระทบบุคคลอื่น
ได้ไหม ?

ระวัง! (การพูด)
กระทบ บุคคลที่ ๓

“ความจริงใจ” จะทำให้เราผิดพลาดน้อยลง
มารดาที่รักบุตร แม้ผิดพลาด แต่ที่สุดของที่สุด
ถูกๆ เขาก็พร้อมให้อภัย

“ความจริงใจ” มีความหมายลึกซึ้ง คือความ
หวังดี

ไม่ทำร้าย ไม่ทำลาย ไม่แก่ง้างหลัง ไม่นินทา
ไม่นำข้อบกพร่องมาประจาน

มีเมตตา มีกรุณา

และพร้อมช่วยเหลือยามเดือดร้อน

อธิบายความจริงใจเสร็จ หลายคนอาจจะเริ่ม
สอปก นึกว่าได้เกียรตินิยม ที่แท้ก็แค่สอผ่าน

ชีวิตคนเราไม่มีอะไรมาก นำหลักโอวาทปาฏิโมกข์
มาทำก็บรรลุสุดยอด

ละชั่ว-ประพฤติดี-ทำจิตใจให้ผ่องใส

แค่ “ละชั่ว” ก็สอปกกันวันวาย

บ้างไม่รู้ด้วยซ้ำ สิ่งใดเป็นความชั่ว สิ่งใดเป็นอกุศล
ปฏิบัติธรรมวันนี้ที่ไม่สำเร็จก็เพราะใฝ่ฝันเป็นดารา
แต่ดันไม่รู้จักหน้าตาผู้ร้าย

สุดท้ายก็นั่งกินน้ำชากับผู้ร้ายอย่างสนุกสนาน

ศีล ๕ วันนี้ หากตัด “ปาณาติบาต” ที่รวมถึงการ

“กินเนื้อเพื่อน” ซึ่งสร้างบาปก่อเวรอยู่มิได้ขาด ก็เห็น
จะเป็นศีลข้อ ๔ เสียมากกว่า

“มุสาวาทา” มิใช่แค่มุสา แต่ก่อบาปสร้างเวร
เพราะ “วาจา” ของเรา

ปากเป็นเอก เลขเป็นโทนั้น จริงแท้หนอ

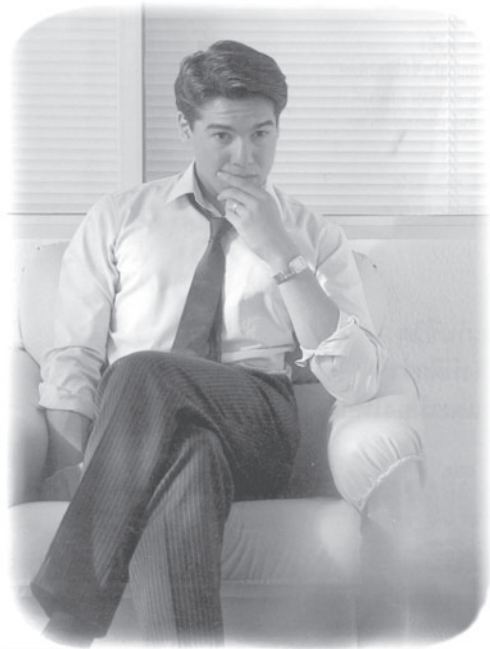
พันบาปในเรื่องกิน แต่มาตมมาตายตอนเอื้อนเอ่ย

“คำพูด” ที่หลุดออกมาควรไตร่ตรองให้รอบคอบ

วันนี้เรามีคนพูดติดสันดาน “พ่อค้า”

คำนวณทุกครั้งทีพูดต้องได้ประโยชน์ แต่คนอื่น
จะเสียหรือไม่ ไม่สนใจ

ในหลายๆ สถานการณ์ ที่จำเป็นต้องพูด เรา
ระมัดระวังแค่ไหน

พูดอะไรก็พูดเถิด แต่ระวังอย่าไป ทำลายคนอื่น !
พูดอะไรก็พูดเถิด แต่อย่าให้กระทบบุคคลอื่น
ได้ไหม ?

พูดตามเนื้อผ้า แต่จะมีผลกระทบใคร ไม่เคย
สนใจ นี่คือ “โมหะ”

พูดอะไรออกไป รู้ว่าตัวเองจะได้หน้า ได้คะแนน
นี่คือ “โลภะ”

ยิ่งรู้ว่าจะทำให้คนอื่นเสียคะแนน คนอื่นจะได้รับ
คำตำหนิ เขาเรียกว่า “เหยียบไปหล่นเพื่อน”
เหยียบบ่าไว้ เพื่อตัวเองจะได้สูดดวงดาว

“ระวัง (การพูด) กระทบบุคคลที่ ๓” เดือนตน
โอกาสต่อแหลมมีได้ทุกจังหวะ
พูดแล้วเราได้-เขาได้ พูดไปไม่มีเสีย
เขาได้-เราไม่ได้ ไม่พูดก็ยังพอทำเนา น่าเห็นใจ
เราได้-เขาเสีย พูดไปคุณธรรมประจำตนจะ
เสื่อมทรมาม

ลิ้นของเรา เป็นลิ้นประเภทไหน ๒ แฉกดั่งลิ้นงู
ฉกซ้ายฉกขวา ใครจะอย่างไรไม่แคร์ ขอเราได้ยกฐานะ
สูงขึ้นอีกสักหลายนิ้ว หน้าบานขึ้นอีกหลายดอก !

“ระวังเถอะ จะพูดจะจา อย่าไปเสียหายคนอื่น
เขา !” เดือนใครถ้ามิใช่เดือนตน

คุณแอบแทงข้างหลังเพื่อน ไม่อายบ้างเธอ ?
คุณแอบหาคะแนนใส่ตน แต่ทำให้เพื่อนเสียหาย
คุณไม่ละอายใจบ้างเลยหรือ ?

หลายครั้งที่มีการประชุม คุณกลับเอาไปเล่าให้
คนนอกฟัง

“ฉันไม่เห็นด้วย แต่คนอื่นเขาเสียงมากกว่า...”

“ฉันยกมือให้เธอ แต่ที่ประชุมเขาไม่ให้...”

พูดดีๆ ใส่ตัวก็คงไม่เกินเลยไปกว่า “ทำบุญเอาหน้า
ภานากันตาย !”

“ตอนฉันเข้ามา ต้องปิดกวาดเช็ดถูหมดเลย”
แปลว่าก่อนหน้านั้น ใครทำสกปรกกรงรัง ไม่ทำความสะอาด
สะอาด

“หิวจะตาย ต้องทำกินเอง” แปลว่า ไม่มีคนเตรียม
อาหารให้

“โคตรเหนื่อยเลยงานนี้ พักไม่ได้ เราลุยของเรา”
แปลว่า งานนี้เพื่อนๆ มันขี้เกียจ ไม่ทำ

“งานนี้ถ้าฉันไม่จัดการ พังเป็นแถบ” แปลว่า
งานนี้คนทำงานไม่เป็นมวยกันเลย

“เชื่อว่าเธอนิสัยไม่ดี แต่ฉันไม่เชื่อนะ” แปลว่า
ฉันหวังดีจริงใจต่อเธอคนเดียวเท่านั้น

“วันไปส่งที่ดอนเมือง ฉันหวังเธอถึงไปส่งนะ
เธอเห็นมัยไม่มีใครมาสักคน” แปลว่า คนอื่นเขา
ไร้น้ำใจกับเธอทั้งนั้น ยกเว้นฉัน

“ระวัง (การพูด) กระทบบุคคลที่ ๓” บาปกรรม
มีจริง กรรมใดใครก่อ อนาคตต้องชดใช้ !

เลิกเสียที นิสัยนักการเมือง พุดอะไรออกมา มี
แต่ฉกฉวยคะแนนใส่ตัว

พอดิเจ้กิลเลสโลกธรรม ที่พุดอะไรออกมา
ก็ล้วนเป็นไปเพื่อศักดิ์ศรีของตัวเอง

เพื่อตัวเองจะได้ดูดี ได้หน้า...ได้คะแนน...ได้เป็น
คนดี !

สายธารยอมเปลี่ยนทาง แต่สายกรรมมิเคย
แปรเปลี่ยน

ทำดี-ได้ดี ทำชั่ว-ได้ชั่ว ยืนยงอยู่คู่ฟ้าดินสลาย
ไม่ต้องคิดช่วยใครหรอก ขอแค่อย่าให้คนอื่น
ดูหมองในแง่ร้าย หรือแง่ที่เสียหาย แค่นี้ก็เป็น
บุญกุศลสูงสุด

มาเป็นแม่ปลาช่อนระวังลูกๆ ดำผุดดำว่ายทุกขณะ
มิให้ใครมากล้ากราย แม้คนมันก็ไม่กลัว !

ขอพวกเรามาบำเพ็ญธรรม ฝึกฝนนิสัยเป็นแม่
ปลาช่อนกันให้มากๆ เถิด

เกิดชาติไหน จะได้มีเพื่อนฝูงเป็นมิตรแท้ ฟังได้
ทั้งยามหลับยามตื่น ห้อมล้อมรอบตัว !

โบนี่ มาร์ติน

(เกือบจะ) โชคร้ายที่เกิดมารวย

เขียนโดย

โทมัส หลุยส์ โอลิเวอร์

แปลโดย

สว่างวัน ไตรเจริญวิวัฒน์

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๒๕๕๒

ราคาเล่มละ ๗๕ บาท (รวมค่าส่ง) สั่งซื้อได้ที่

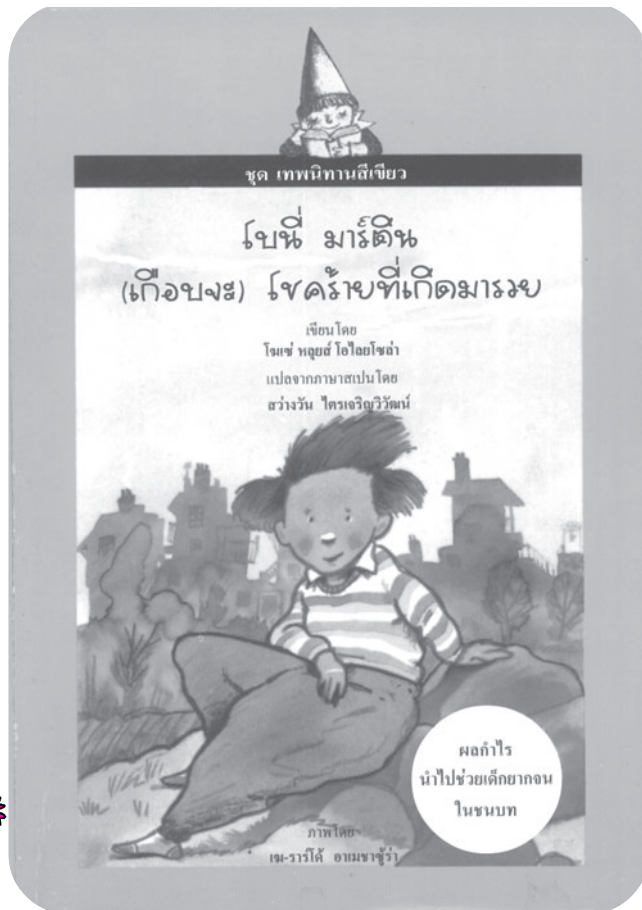
ธรรมทัศน์สมาคม ๖๗/๕๐ ถนนพหลโยธิน

คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๔๐

ส่งจ่าย ปท.คลองกุ่ม

ผลกำไรจะนำไปช่วยเหลือยากจนในชนบท

เริ่มลงในฉบับที่ ๕๑

ตอน ๑๒

ครอบครัวของอิชাবেล มาร์ติน มีขนาดใหญ่ขึ้นทุกที และคุณแม่มายังสาวก็ยิ่งงามเปล่งปลั่งราวกับมีรัศมีแห่งความสุขแผ่ไปทั่วร่าง มานูเอลไปๆ มาๆ ที่หมู่บ้านเพื่อมีส่วนร่วมในความสุขนี้ ก่อนพ่อจะจากไปทุกครั้งจะต้องสั่งโปนี่ว่า

“ดูแลแม่ด้วยนะ”

แต่เมื่อมีเรื่องยุ่งๆ จนหัวปั่นตลอดสัปดาห์ โปนี่ก็ลืมนที่พ่อบอกไป เด็กชายใช้เวลาไปกับการดูแลธุรกิจขายขนมทุกวันอาทิตย์ นอกจากนี้ ดูเหมือนว่าแม่จะต้องการความช่วยเหลือเฉพาะด้านการเตรียมเสื้อผ้าเด็กอ่อน แม่ใช้เวลาตลอดวันถักเสื้อสำหรับทารก และถ้าคุณป้าอังกูสเตียสไม่ได้ทำขนมเปรูนีส์

ก็จะมาช่วยเหมือนกัน บางทีลูเซียและกลาราก็ช่วยด้วย โปนี่รู้สึกว่าการผูกพันถักเสื้อหลายขนาด เพราะไม่ทราบว่าจะเกิดมาตัวโตหรือตัวเล็ก

ขนาดไหน และที่สำคัญที่สุดคือ เพื่อนบ้านคนอื่นๆ ต่างพากันถักเสื้อเป็นการใหญ่เพื่อเตรียมเป็นของขวัญให้ห้องของโบนี่

แม้ว่าแม่ของเด็กชายจะไม่อาจซ่อนความยินดีอันเนื่องมาจากการเตรียมเสื้อให้ลูกน้อย บางครั้งบางครั้ง อีซาเบลอดไม่ได้ที่จะถอนใจรำพึงว่า

“เฮ้อ! คุณพระ ลูกคนนี้จะเป็นอย่างไหน”

“พอน้องโตขึ้นก็ให้เป็นพนักงานส่งโทรเลขสิแม่” โบนี่แนะนำ เขาตระหนักถึงความกังวลของแม่ตีว่า มาจากการที่ทางบ้านล้มละลาย จากนั้น เด็กชายอธิบายความคิดสุดวิเศษที่กามีโล่คิดจะสมัครเป็นทหารอากาศอาสา

แม่ของโบนี่หัวเราะพลางกอดโบนี่ พร้อมกับเตือนเหมือนทุกครั้งว่า

“ระวังท้องของแม่ด้วยนะจ๊ะ!”

โบนี่กอดแม่เบาๆ เพราะเกรงว่าหากกอดแรงเกินไป น้องจะคลอดก่อนกำหนด ในที่สุด โบนี่ก็เล่าความกลัวของตนให้กลาร่าฟัง เด็กหญิงหัวเราะเยาะโบนี่ว่า

“อะไรกัน คิดโง่ๆ อย่างนี้ได้ยังไง คิดว่าเด็กจะออกมาง่ายๆ ขนาดนั้นในหมู่บ้านนี้นะเธอ”

กลาร่าเปลี่ยนที่ท่าจากเด็กขี้อายเป็นเด็กขี้โมโห ภายในเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้น ระหว่างวันจันทร์ถึงวันศุกร์ โบนี่ชอบคุณครูอาลีเซียมากกว่า เพราะคุณครูมักจะอารมณ์ดีอยู่เสมอ นอกจากนี้ คุณครูยังมีวัยเหมาะสมกับการเป็นคนรักของใครสักคนอีกด้วย

คุณครูมีวัยที่เหมาะสมมาก จนกระทั่ง วันจันทร์แรกของเดือนมิถุนายน ทุกคนที่โรงเรียนก็ทราบข่าวว่าคุณครูอาลีเซียจะแต่งงานกับอาจารย์คนหนึ่งที่มหาวิทยาลัย โบนี่รับรู้ข่าวอย่างงงๆ ในขณะที่คนอื่นๆ โดยเฉพาะบรรดาเด็กหญิงต่างรู้สึกยินดีประหนึ่งถูกล็อตเตอรี่รางวัลใหญ่ และไม่คุยเรื่องอื่นใดเลยนอกจากเรื่องการแต่งงานของคุณครู

บ่ายวันนั้น คนรักของคุณครูอาลีเซียขับรถยนต์ก่อนข้างตีมารับคุณครูที่ประตูทางออกของโรงเรียน เด็กนักเรียนหญิงถอนใจอย่างมีความสุข เพราะรถที่เล่นเข้ามาหาดูเหมือนกับรถในภาพยนตร์เลย และนี่คือสิ่งทีน้อยที่สุดที่คุณครูคนสวยของพวกเขาสมควรจะได้รับ

วันต่อมา คุณครูขึ้นรถประจำทางมาโรงเรียน แทนที่จะขี่มอเตอร์ไซด์ โบนี่จึงถามว่า

“มอเตอร์ไซด์เป็นอะไรไป สตาร์ทไม่ติดหรือครับ”

แทนที่คุณครูจะตอบ กลับหัวเราะหน้าแดงเอียงอายอย่างไม่มีเหตุผล รีบเดินเข้าห้องเรียนไป

โบนี่ไม่ประหลาดใจที่คุณครูหน้าแดงเพราะสตาร์ทรถไม่ติด ทั้งๆ ที่เรียนตั้งหลายครั้งแล้ว

วันที่สามที่เห็นคุณครูขึ้นรถประจำทางมาโรงเรียน โบนี่คาดคั้นถามคุณครูอีกครั้งว่า

“เกิดอะไรขึ้นกับรถของครูกันแน่”

คุณครูอาลีเซียเป็นคุณครูที่ล่งโทษนักเรียนชอบโกหกมากที่สุด จึงไม่มีทางเลี่ยงนอกจากสารภาพว่า

“คือว่า แฟนของครูไม่ชอบให้ครูขี่มอเตอร์ไซด์”

นี่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โบนี่รู้สึกใจหายลึกๆ ตั้งแต่เข้าจรถค่า เขาสูญเสียคนรักที่มีวัยเหมาะสม

หมดโอกาสขี่มอเตอร์ไซด์ แล้วยังอดเป็นผู้ดูแลยานพาหนะของคุณครู ซึ่งถือเป็นหน้าที่อันทรงเกียรติที่เพื่อนๆ พากันอิจฉา

โบนี่จำเป็นต้องยอมรับความจริงด้วยความรู้สึกอันหดหลังจากใคร่ครวญอย่างดีแล้ว เด็กชายตัดสินใจว่า กล่าว่ามีข้อดีหลายประการเหมือนกัน เมื่อโบนี่เชื่อมั่นว่า จะต้องตกหลุมรักจริงๆ จึงถามกามีโล่อย่างไม่อ้อมค้อมว่า

“ถ้าหากอยากจะตกหลุมรักสุดๆ จะต้องทำยังไงเธอ”

“ไอ้หนูเอ๊ย ! คิดอะไรบ้าๆ วะ” กามีโล่ย้อนหลังจากสับสนนั่งอึ้งอยู่ครู่หนึ่ง กามีโล่

พยายามอธิบายให้โบนี่ฟัง ลักพักโบนี่ก็พูดขึ้นว่า

“นี่ กามีโล่ ที่นายพูดมาทั้งหมดนี้ฉันไม่เข้าใจสักนิด”

กามีโล่หยุดคิดก่อนตอบว่า

“ฉันว่านายอาจจะเด็กเกินไป อายุเท่าไหนแล้วละ”

“สิบสอง แต่ฉันไม่คิดว่าเพราะฉันเป็นเด็กหรอก หลักฐานก็มีอยู่ อย่างกรณีคุณครูอาลีเซียไง ฉันรู้ว่าฉันตกหลุมรักคุณครู”

“ตกลงนะ” กามีไล่บอก “ใครๆ ก็หลงรักคุณครูกันทั้งนั้นแหละ”

สิ่งเดียวที่โบนี่แน่ใจก็คือ เขาตกหลุมรักทั้งคุณครูและกลาร่าในเวลาเดียวกัน

‘ความโชคร้ายไม่เคยมาเยือนเพียงคนเดียว’ เป็นประโยคที่อิช่าเบลมักพูดเสมอ แม้ว่าจะหลังจะพูดบ่อยครั้งลง

อย่างไรก็ตาม โบนี่ มาร์ติน มีโอกาสพิสูจน์ว่าคำพูดของแม่นั้นเป็นความจริง เพื่อขจัดความสลดหดหู่ในใจที่สูญเสียรถมอเตอร์ไซด์เพราะคุณครูมีคินรักแล้ว โบนี่จึงหันมาทุ่มเทความรู้สึที่ดีๆ ให้กับกลาร่า แต่ก็เกิดเรื่องเลวร้ายที่สุดขึ้นมาจนได้

ตอนแรกทุกอย่างวิเศษมาก ทุกวันอาทิตย์หลังจากกลับจาก ‘ลา เปญา’ โบนี่ก็ทำอย่างเดียวกับที่กามีไล่ทำกับลูเซีย คือจับมือของกลาร่า เข้าประชิดตัว กอดคอจนเด็กหญิงหายใจแทบจะไม่ออก ซัดขาให้ล้มลง ดึงผมและอื่นๆ ขนาดนี้แล้วก็ยังหอมแก้มกลาร่าไม่ได้ เด็กหญิงพูดอย่างโกรธเกรี้ยวว่า

“โอ๊ย! เซยสุดๆ เลย อย่ามาหอมแก้มฉันนะ”

แทบไม่น่าเชื่อว่าเด็กหญิงที่ตัวเล็กผอมบางจะเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ตอนนี้อยู่สูงเกือบเท่าโบนี่แล้วยิ่งไปกว่านั้น ที่โรงเรียนกลาร่าสอบได้คะแนนเฉลี่ยดีมาก เป็นศิษย์โปรดของคุณครูหลายๆ คน เมื่อโบนี่รู้สึกตัวอีกครั้ง ก็ช่วยอะไรไม่ได้แล้ว เด็กชายไม่อาจจะไปไหนโดยปราศจากกลาร่าได้ และไม่ต้องสงสัยเลยว่าที่ ‘ลา เปญา’ กลาร่าเป็นยอดนักขายเด็กหญิงคนเดียวขายขนมเบรูนียส์ได้เก่งกว่าเพื่อนอีกสามคนรวมกัน เวลาลูกค้าหญิงสูงอายุซื้อขนมมักจะให้เงินทิบทุกครั้งไป แล้วยังชอบจับแก้มเด็กหญิงอย่างเอ็นดู กลาร่าจะยิ้มแยมชอบคุณ เพราะตั้งแต่มีพี่น้องชาวสะอาด เธอจะยิ้มเสมอๆ

“เด็กอะไร โหดชะไม่มี” โบนี่พูด เมื่อเห็นกลาร่าจัดการกับบรรดาลูกค้าทั้งหลาย โบนี่ว่าแต่ไม่จริงจังอะไร เพราะสิ่งใดที่กลาร่าทำ โบนี่ก็เห็นดีไปหมด

แล้ววันแห่งความโชคร้ายก็มาถึง วันนั้นเป็นวันอาทิตย์ มีเหตุทำให้กามีไล่และลูเซียไม่สามารถขึ้นไปบนเขาได้ เพราะสังฆราชมาทำพิธีศีลกำลังให้เด็กหนุ่มสาวทั้งสอง ลุงเอร์เนสได้จึงไปเป็นเพื่อนกลาร่าและโบนี่แทน การขายขนมได้ผลค่อนข้างดี เพราะลุงมีพรสวรรค์ในด้านการขายไม่น้อย ขากลับแทนที่

ทุกคนจะลงจากภูเขาโดยใช้ทางลัดเหมือนเคย พวกเขา
นั่งรถบรรทุกเล็กของหลานชายคุณลุงลงมา กานเโล่
ตามทุกคนไปด้วยเช่นเดียวกับทุกครั้ง สุนัขน้อยเดิน
ขาลากๆไปด้วยความซร่า ตามกลาร่าไปอย่างจงรัก
มันไม่เคยละสายตาจากเด็กหญิงเลย เป็นที่ทราบกันดี
อยู่แล้วว่าเห็นกลาร่าที่ไหนก็ต้องเห็นกานเโล่ที่นั่น

ทุกคนกลับลงมาอย่างมีความสุข คงจะเนื่อง
มาจากความสุขของลุงเออร์เนสโตเพื่อแม่มาถึงเด็ก
ทั้งสองด้วย คุณลุงไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่าจะพบ
ธุรกิจที่ยอดเยี่ยมในวัยชราเช่นนี้ ทุ่งหญ้ายังเป็นสีเขียวขจี
แซมกออดอกไม้สีเหลือง เสียงรถบรรทุกเล็กเล่นเบาๆ
ลงจากยอดเขา

เมื่อมาถึงทางแยกรถก็จอด ทุกคนลงจากรถ
หลานของคุณลุงสตาร์ทรถอีกครั้ง

ไม่มีใครรู้ว่าเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้นได้อย่างไร ที่
แน่ๆ คือเมื่อคุณลุงและเด็กทั้งสองเดินข้ามถนนหลวง
ไปเพียงครู่ ก็ได้ยินเสียงรถบรรทุกขนาดใหญ่มาก
คันหนึ่งติดตามมาด้วยเสียงร้องโหยหวนของกานเโล่
รถบรรทุกคันนั้นเล่นทับกานเโล่แล้วก็จากไป

กลาร่าเอามือปิดหน้าไม่กล้าเข้าไปใกล้สุนัขที่
บาดเจ็บ คุณลุงเออร์เนสโตเข้าไปดูและจากประสบการณ์

ในการเลี้ยงสัตว์ คุณลุงสายศิระชะลื่นหวัง หันไปบอก
โบนี่ว่า

“ต้องฆ่ามันแล้วละ โธ่! หมาน้อยที่น่าสงสาร”

กลาร่าตะโกนขึ้นว่า “ไม่ใช่!” เด็กหญิงไม่กล้า
เดินเข้าไปใกล้สุนัขของตน เธอเดินถอยหนีออกไป
เพราะไม่อาจทนฟังกานเโล่ร้องโหยหวนได้

“ไอ้หนู เราต้องฆ่ามันนะ” ลุงเออร์เนสโตย้า
กับโบนี่

ลุงเออร์เนสโตเป็นชายชราที่ป่วยด้วยโรคไขข้อ
อักเสบ แหบจะยกแขนไม่ขึ้น ต้องเดินขาลากโดยใช้
ไม้เท้าพยุง ไม้เท้าที่ใช้เป็นไม้ตะปุมตะป๋า มีด้ามจับ
บอบบางแต่ตรงปลายหนาหนัก ชายชรายี่นี้ไม่ทำให้
โบนี่พร้อมกับพูดว่า

“เอาเลย ทุบหัวมันแรงๆ โธ่! น่าเวทนามจริงๆ!”

โบนี่รำลึกได้ว่าครั้งหนึ่ง ในอดีตที่ดูเหมือนจะ
ห่างไกลจากตอนนั้นมาก สมัยที่ครอบครัวของเขายังมี
ฐานะดี อยู่บ้านหรรวากับวัง ก็เคยเกิดเหตุการณ์
คล้ายๆ กันกับสุนัขตัวหนึ่งที่ประสบอุบัติเหตุทำให้มัน
เสียขาไป สุดท้ายต้องตามสัตวแพทย์มาฉีดยาให้สุนัข
ตัวนั้นตายเพื่อช่วยยี่ให้มันพ้นจากความทรมาน

“เราตามหมอมานี้ไม่ดีกว่าหรือครับ” โบนัสถาม
อีกๆ อีกๆ ไม่กล้าหยิบไม้เท้า ลุงสายหน้าด้วยความ
สงสาร

โบนัสเข้าใจดีว่าหมู่บ้านนี้ไม่มีสัตว์แพทย์แม้แต่
คนเดียว

เด็กชายไม่มีทางเลือกนอกจากจะรับไม้เท้าไว้
เขามองสุนัขอย่างเวทนา เสียงร้องโหยหวนกลายเป็น
เสียงครางแผ่ว มันผงกหัวมาทางโบนีราวกับขอให้ช่วย
มันให้หลุดพ้นจากความเจ็บปวด เด็กชายตั้งใจทำสิ่ง

เดียวที่สามารถทำได้ ยังดีที่เขาเป็นเด็กแข็งแรงมาก
คนหนึ่งเพียงหวดไม้เท้าอย่างแม่นยำครั้งเดียว กานีโล่
ตายทันที

“ไอ้หนู ทำได้ดีมาก” ลุงเออร์เนสต์ชมแต่ไม่อาจ
ทำให้โบนีรู้สึกดีขึ้น

เด็กชายสะอึกสะอื้นไม่ยอมหยุดด้วยความเครียด
“พอแล้ว พอแล้ว ไอ้หนู” ลุงเออร์เนสต์ได้
พยายามปลอบโยน “ไม่มีทางอื่นเลย ถ้าลุงมีแรงล่ะก็
ลุงทำเองแล้ว”

จากนั้น ลุงก็เล่าเรื่องลาอีกตัวที่ลุงรักมากกว่า
ตัวปัจจุบันนี้ ลุงต้องจำใจฆ่ามันไปเหมือนกัน

เมื่อคุณลุงเตรียมจะฝังกานีโล่ ทั้งลุงและโบนี
เพิ่งจะสังเกตเห็นว่ากานีโล่ไม่ได้อยู่ที่นั่นแล้ว

“กานีโล่คงกลับไปบ้านแล้วล่ะ เป็นธรรมดา”

ลุงเอ๋ย

อ่านต่อฉบับหน้า

ไม่ไปนะคะ

วันสตรีสากลผ่านไปแล้ว แต่มีเรื่องค้างใจที่อยากพูดถึง นอกเหนือจากความเก่งกล้าสามารถของหญิงไทยแล้ว สิ่งหนึ่งซึ่งตามมาติดๆ คือ ความกล้าหาญชาญชัยในแง่ลบ

อดีตนางสาวไทยมีดีกรีปริญญาโท ผู้เป็นอาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัยของรัฐ ถูกดำเนินเรื่องทำให้ภาพลักษณ์นางสาวไทยเสียหาย จากการถ่ายรูปรวบหวิวประชาสัมพันธ์ละครโทรทัศน์ที่เธอร่วมแสดงด้วย เธอหลังน้ำตาขอความเห็นใจผ่านสื่อมวลชนว่า เธอมีความจำเป็นต้องใช้เงินปีละหลายแสนบาทในการเรียนปริญญาเอก และบริษัทที่สังกัดอยู่ก็ไม่มียานป้อนให้ จึงต้องรับงานที่มีผู้เสนอมาร

...จริงๆ ก็ไม่ได้ไปนะคะ นุ่งกางเกงขาสั้นกับใส่เสื้อเกาะอก แต่เขาใช้เทคนิคทางคอมพิวเตอร์ลบออก จึงดูเหมือนไม่ได้สวมใส่อะไร...

ฟังแล้วน่าเวทนา คนมีความสวยระดับประเทศ มีโอกาสมากกว่าผู้หญิงอีกครั้งก่อนเมือง กำลังศึกษาชั้นสูงสุด แต่หางานที่เหมาะสมทำไม่ได้

ถ้าไม่มีเงินจริงๆ ทำงาน (ดีๆ) เก็บเงินอีกสักพักค่อยเรียนต่อก็ได้ อายุก็ยังไม่มาก เหตุใดจึงยอมจำนนง่ายดายนัก และถ้าปัญหาแค่นี้ยังหาทางออกที่ดีไม่ได้ จะเอาสติปัญญาที่ไหนไปสอนลูกศิษย์ลูกหา

อีกรายเป็นนักร้องลูกทุ่ง อดีตน้องนางบ้านนาที่เธอเล่าเองว่า เมื่อก่อนใครๆ ก็ดูถูกดูแคลนวันนี้เธอมีวงดนตรีของตัวเอง รับงานเองและออกแสดงตามต่างจังหวัด ล่าสุด เธอถูกผู้ว่าราชการจังหวัดท่านหนึ่งดำเนินว่าแต่งตัวโป้ (ทั้งคณะ) จึงออกมาแก้ข่าวทางรายการโทรทัศน์หลายรายการว่า 'ไม่โป้ นะคะ' ด้วยการพูดไทยปนฝรั่งจะฉานน่าฟัง

เรามี body suit สีนี้อยู่ข้างใน เราต้อง safe ตัวเองและ safe เด็กทุกคนด้วย เพราะรู้อยู่แล้วว่า เวทีตามต่างจังหวัดไม่มีที่เปลี่ยนเสื้อผ้ามิดชิด

ฟังดูเหมือนมีความคิด แต่ภาพผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์หลายคนสวมใส่ชุดผ้ายืดแนบเนื้อสีอ่อน แล้วคาดเครื่องประดับตรงสัญลักษณ์ของความเป็นหญิง ดูยังไงๆ ก็โป๊ ให้เด็กเพิ่งเกิดดูก็รู้ เพราะฉะนั้น หากจะเถียงให้ตรงประเด็น ก็ต้องบอกว่า ‘ไม่เปลือยนะคะ’ มากกว่า แลเมเชอยังขยายอีกว่า ถ้าใส่มิดชิด ปิดหมด ใครจะอยากมาดู

โอ้...สตรีคือผู้มีสติเต็มร้อย สิ่งที่เราจะ ‘บาง’ กลับ ‘หนา’

และหากบอกว่าต้องระวังให้ตัวเองและเด็กในวงปลอดภัย แล้วผู้หญิงอื่นล่ะ

เธอเองก็น่าจะรู้ว่า ชาวข้ามจีน-ข้ามตามต่างจังหวัด ส่วนใหญ่มักเกิดหลังผู้ชายมีอารมณ์ตึงคักจาก การดูดนตรีและหนังกลางแปลง เธอแน่ใจไหมว่า พวกเธอจะไม่ใช่สาเหตุของภัยใกล้ตัวคนเพศเดียวกัน

ผู้หญิงเราถูกกระทำร้ายจากผู้ชายมาหนักหนาสาหัสแล้ว ภาระผู้หญิงยังย่ำยี้ตัวเองให้ยับเยินหนักขึ้น หนักซ้ำเมื่อผู้ชายดีๆ เขาติงเตือน ยัง ‘อ้ออ้อเอียง’ ส่งเสียงเถียงประจานตัวเองไม่จบ ผู้ชายฟังแล้วจะ คิดอย่างไรต่อ-ไม่รู้ แต่ในฐานะผู้หญิงด้วยกัน อายุมาก-ก-ก-กคะ

เท่าที่ยกมาเป็นเพียงตัวอย่างซัดๆ ของผู้หญิงสองคนที่ต่างกันในระดับการศึกษา แต่เสมอกันใน วิธีคิดและการนำเสนอ ยิ่งกว่านี้ ยังมีแม่ที่ขึ้นขอให้ลูกแต่งตัวโป๊เพราะหลงลูกเหลือเกิน และดารา สาวสวยที่ประชดสามมีด้วยการโป๊สุดๆ ทั้งที่ตัวเองก็มีลูกสาว จนไม่เหลือภาพผู้หญิงดีอีกต่อไป

สตรีเป็นมารดาของโลก

สังคมเสื่อมทรามอาจเป็นเรื่องแก้ไขได้ยาก แต่พฤติกรรมของเราก็มีส่วนส่งเสริมให้สังคมเสื่อม เราแก้ไขได้ทันที อย่าให้ลูกหลานต้องเผชิญชะตากรรมที่เลวร้ายยิ่งไปกว่านี้เลย

๘ มนา วัน ๓ ากล

ลกก้าว ู ากลลิ่งมวลชนท่งหญิงชาย
รงนรู้ ู จุคหมางบ้านเมืองได้ตีวีไลซ์
อง่าแปงเทศชนันรบรวมกันก้าวเดินไป
รงหญิงหรือรงชายเปรงบเปรงได้คือรงคน

งักกจ้งข่มเหงไม่กริ่งเกรง ิทธิชน
จะเกิด กลาหล บงพล ๗ ลกร้อนรณ
รู้กรู้ให้โกรธาจจุคหมางเมงจค ๓รชน
เทศแม่เทศอดทนทุกคนรู้ใช้คธม

ก้าวเดินก้าวต่อไป
เปิดทางให้หญิงทุกคน
ใช้ ิทธิ ๓รชน
บนถนนคนทำค
เลิกปิดเลิกกคกัน
วันวันของ ๓
ร่วมกัน านฝนน
มอบเป็นสร ๓รเอง

 บุรุษนิรนาม

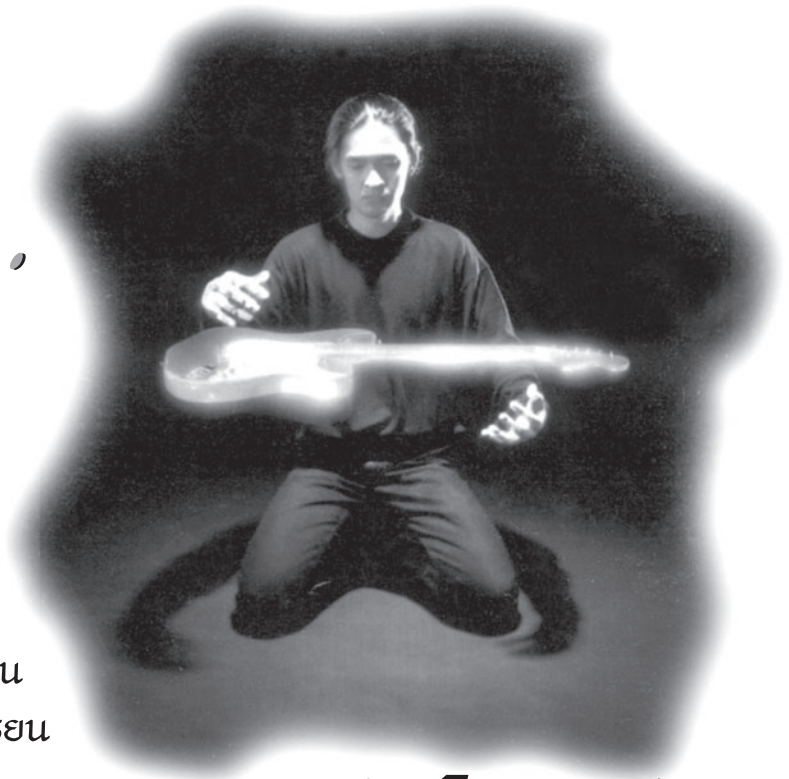
โลกงูไป... ใจแปรเปลี่ยน

● ยุคสมัยไหลแล่นไกล
โลกงูไปใจแปรเปลี่ยน
เป็นลูกศิษย์เคยเล่าเรียน
กลับเบียดเบียนผู้เป็นครู

คราวที่พระศาสดาประทับอยู่ ณ เวฬุวัน
มหาวิหาร

ครั้งนั้นภิกษุทั้งหลายได้กล่าวกับพระเทวทัตว่า

“ดูก่อนพระเทวทัต พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็น
อาจารย์ของท่าน ท่านพึงพาอาศัยพระพุทธองค์

(คตติลชาตก)

ศึกษาในธรรมวินัยที่พระพุทธองค์ตรัสสอน จนทำ
ฉน ๔ (สภาวะสงบอันประณีตยิ่ง ๔ ชั้น) ให้เกิดขึ้น
ก็แล้วบัดนี้ท่านจะมาทำตัวเป็นคัตรู ต่อผู้ที่ชื่อว่าเป็น
อาจารย์ นั้นไม่สมควรเลย”

พระเทวทัตฟังแล้ว ก็กล่าวแก่เช่นนี้เสมอว่า

“ดูก่อนท่านทั้งหลาย พระสมณโคดมเป็นอาจารย์ของเราละหรือ ในเมื่อธรรมวินัยทั้งปวง เราเรียนด้วยกำลังของตนเองทั้งนั้นมิใช่หรือ ฉะนั้นทั้ง ๔ เราก็ทำให้เกิดด้วยตนเองแท้ๆ”

เหตุการณ์เป็นอย่างนี้ กระทั่ง...วันหนึ่ง ภิกษุทั้งหลายสนทนากันในโรงธรรมว่า

“พระเทวทัตได้บอกคืนความเป็นลูกศิษย์แก่พระพุทธองค์เสียแล้วหนอ มิหนำซ้ำยังกลับเป็นศัตรูต่อพระพุทธองค์อีกด้วย”

ขณะนั้นเอง พระศาสดาเสด็จผ่านมาพอดี ทรงปฏิสันถารว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย พวกเธอกำลังสนทนากันด้วยเรื่องอะไรอยู่”

ครั้นภิกษุกราบทูลให้ทรงทราบแล้ว พระพุทธองค์จึงตรัสว่า

“เทวทัตมิใช่บอกคืนอาจารย์ แล้วมาเป็นศัตรูต่อเราในบัดนี้เท่านั้น แม้เมื่อก่อนก็เคยทำเช่นนี้มาแล้ว”

จากนั้นทรงนำเรื่องในอดีต มาตรัสเล่าแก่ภิกษุทั้งหลาย

.....

ในอดีตกาล...ครั้งเมื่อพระเจ้าพรหมทัต เสวยราชสมบัติอยู่ในกรุงพาราณสี **ปรากฏทวารกน้อยคนหนึ่ง เกิดในตระกูลนักขบร็อง มารดาบิดาได้ตั้งชื่อให้ว่า**
คุตติลกุมาร

เมื่อกุมารเจริญวัยขึ้น ได้ศึกษาเล่าเรียนทางดนตรี การดีดลีสตีเป่าอย่างชำชอง จนกระทั่งสำเร็จศิลปะการดนตรีและขบร็อง ได้เป็นศิลปินเพลงชั้นยอด มีชื่อเสียงกระจายก้องไปทั่วชมพูทวีป จนได้รับขนานนามว่า **คุตติลคนธรรพ์** (คนธรรพ์คือชาวสวรรค์ผู้ชำนาญการดนตรีและขบร็อง)

คุณติละนั้นใช้ชีวิตอยู่อย่างเรียบง่าย ประพฤติตนเป็นคนโสด ไม่ยอมแต่งงานกับหญิงใด และมีความกตัญญูทวดเวทื่อพ่อแม่ยิ่งนัก แม้ภายหลังเมื่อพ่อแม่ล้มป่วยกระทั่งตาบอด คุณติละก็ยังเลี้ยงดูพ่อแม่อย่างเอาใจใส่เป็นอย่างดี

ในกาลนั้นเอง เหล่าพ่อค้าชาวพาราณสี ได้เดินทางไปค้าขายสินค้าที่เมืองอุชเชนี ซึ่งกำลังจะจัดให้มีมหกรรมการเล่นต่างๆ ขึ้น จึงเรียกรักกันหาดอกไม้ของหอมและเครื่องลูบไล้ ตลอดจนจนของขบเคี้ยวเป็นอันมาก โดยมาประชุมกัน ณ ลานกว้าง แล้วให้จัดหาว่าจ้างนักดนตรีขึ้นยอออกมาแสดงสักคน

ที่เมืองอุชเชนีนี้เอง มีเด็กหนุ่มน่ารักชื่อนำคนหนึ่งชื่อ มุสิละ ดังนั้นพวกพ่อค้าจึงจ้างเขา ให้มา

ขับร้องและเล่นดนตรีให้ฟัง

ในงานนี้ แม่มุสิละจะพยายามติดพิน ให้มีความไพเราะสุดฝีมือปานใดก็ตาม เสียงพินที่มากกระทบหูของเหล่าพ่อค้านั้น ก็ปรากฏดุจดั่งเสียงเกาเลื้อรำแพน ฉะนั้น เพราะพ่อค้าชาวพาราณสี

ทั้งหมดเคยได้ฟังดนตรีอันไพเราะจับจิตจับใจ จากการดีดสีของคุณติละคนธรรมดามาก่อนแล้ว แม่สักคนเดียวจึงมิได้แสดงอาการชื่นชมหรือชอบใจเสียงพินของมุสิละเลย

มุสิละเมื่อเห็นบรรดาพ่อค้าเฉยเมย มิได้ยินดีกับเสียงพินของตน จึงคิดว่า

“เราคงจะติดพินที่ชั้นสายตึงเกินไป พวกพ่อค้านี้จึงไม่สนใจเป็นแน่ เราจะลดลงมาให้เหลือระดับปานกลาง”

แม่มุสิละติดพินเสียงกลางแล้ว พวกพ่อค้าก็ยังนั่งฟังเฉยอยู่ เขาจึงคิดเอาเองว่า

“พวกนี้คงฟังดนตรีไม่เป็น ไม่รู้จักความไพเราะของเสียงพิน”

คิดดังนั้นแล้ว มุสิละจึงแก้งทำสายพินให้หย่อนแล้วติดพินไปอย่างทำเป็นไม่รู้เรื่องอะไร แต่พวกพ่อค้าก็ยังคงเฉยเมยดังเดิม มิได้วักกล่าวอย่างใดเลย

ในที่สุดมุสิละก็อดทนต่อไปไม่ได้ จึงต้อง
กล่าวขึ้นว่า

“ดูก่อนพ่อค้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าได้ติดพันให้ฟัง
แล้ว แต่พวกท่านก็นิ่งนิ่งเฉย ไม่เป็นที่พอใจละหรือ”

พวกพ่อค้าจึงพากันตอบว่า

“ก็ท่านติดพันประสาอะไรของท่านเล่า พวกเรา
ฟังแล้วมิเข้าใจเลย ว่า ท่านขึ้นเสียงพิณติดสืออะไรอยู่”

มุสิละโดนหมิ่นเช่นนั้น ก็สวนคำออกไปทันที

“พวกท่านไม่ยินดีในเสียงพิณ เพราะไม่รู้จักฟัง
หรือเพราะว่าได้เคยฟังอาจารย์ที่เก่งกว่าข้าพเจ้ามาแล้ว”

พวกพ่อค้าก็ตอบตามตรงว่า

“เสียงพิณของท่านนั้น ฟังแล้วเหมือนสตรี
กล่อมเด็ก เมื่อเทียบกับที่พวกเราได้เคยฟัง เสียงพิณ
ของคูดติลคนธรรพ์แห่งพาราณสี”

มุสิละได้ฟังดังนั้น ถึงกับชะงักงันลักรู้ แล้ว
กล่าวว่า

“ถ้าเช่นนั้นพวกท่านจงรับเอาค่าจ้างที่ให้มาคืนไป
ข้าพเจ้าไม่ต้องการค่าจ้างนี้ ก็แต่ว่าหากพวกท่านจะ
เดินทางกลับพาราณสีเมื่อใด ช่วยพาข้าพเจ้าไปด้วย”

ดังนั้นเอง ในเวลากลับพวกพ่อค้าจึงพามุสิละ
มาด้วย แล้วช่วยพามาถึงที่อยู่ของคูดติลคนธรรพ์
จากนั้นพวกพ่อค้าจึงค่อยแยกย้ายกลับบ้านของตน

มุสิละก้าวเข้าไปในบ้านของคูดติลคนธรรพ์
แต่ไม่พบใคร เห็นเพียงพิณคู่มือของคูดติลวางอยู่
จึงยกขึ้นมาลองดีดดู เสียงพิณจึงดังกังวานขึ้น เป็น
เหตุให้พ่อแม่ผู้ดาบดของคูดติลคนธรรพ์ กล่าวเสียง
ดังออกมาจากในห้องว่า

“สงสัยพวกหนูจะมากัดสายพิณเล่นซะแล้ว”

มุสิละได้ยินดังนั้นจึงวางพิณลง แล้วเข้าไปไหว้
ท่านทั้งสอง ทักทายแนะนำตัวเอง บอกจุดประสงค์ใน

การมาให้รู้ว่า **ต้องการจะขอเรียนศิลปะการดนตรีจาก
คฤตติลคนธรรพ์** ซึ่งขณะนั้นคฤตติลจะออกไปทำธุระนอก
บ้านอยู่ มุสิละจึงนั่งรอด้วยการพูดคุยเอาใจเป็นอย่าง
ดีกับพ่อแม่ จนกระทั่งคฤตติลคนธรรพ์กลับมา จึง
ปฏิบัติสนทนาบอกเหตุผลที่ตนต้องการให้รับรู้

ฝ่ายคฤตติลละนั้น **ได้สังเกตบุคลิกท่าทาง ลีลา
อาการจรตนิสัยของมุสิละแล้ว ให้มีความรู้สึกว่ามีมุสิละ
เป็นคนไม่ตึ๊ง ไม่น่าไว้วางใจ** เมื่อคิดเช่นนี้จึงกล่าวว่า
“อย่าเลยนะ เจ้าจงไปหาอาจารย์อื่นเถิด ศิลปะ
ของเราไม่เหมาะสมแก่เจ้าดอก”

มุสิละได้ยินอย่างนั้น เห็นว่าคฤตติลไม่ยอมรับตน
เป็นศิษย์แน่ จึงรีบคลานไปจับเท้าพ่อแม่ทั้งสองของ
คฤตติล ใช้มือลูบไล้ให้สังสารตน แล้วอ่อนน้อนว่า

“ขอคุณพ่อคุณแม่ช่วยมีเมตตากรุณา ให้
ลูกชายของท่านรับข้าพเจ้าเป็นศิษย์ ถ้ายทอดศิลปะ
การดนตรีให้ด้วยเถิด”

เมื่อเป็นเช่นนี้ คฤตติลคนธรรพ์จึงถูกพ่อแม่
รับไว้ โดยการช่วยพูดจาให้แก่มุสิละ ซึ่งในที่สุดก็ไม่
อาจทนขัดใจท่านทั้งสองได้ จึงจำต้องยอมรับสอน
ศิลปะการดนตรีให้แก่มุสิละ

ตั้งแต่นั้นมา คฤตติลคนธรรพ์ก็ถ่ายทอดวิชา
ดนตรี ตลอดจนนำพามุสิละติดตามไปในพระราชวังด้วย

จึงทำให้มุสิละพลอยคุ้นเคยกับพระเจ้าพรหมทัตมากขึ้น
**และในการอบรมสั่งสอนนั้นคฤตติลสอนวิชาให้ทุกอย่าง
ที่ตนมีความรู้อยู่ทั้งหมด โดยไม่ปิดบัง
อำพรางสิ่งใดไว้เลย**

จนกระทั่ง.....วันหนึ่งกล่าวว่า

“นี่นะมุสิละ เจ้าได้เรียน

ศิลปะการดนตรีของเราจบ
หมดสิ้นแล้วอย่างข้าของ
บัดนี้เจ้าจะอย่างไรต่อไป”

มุสิละคิดในใจว่า

“ตอนนี้เราเก่งมากแล้ว กรุงพาราณสีนี่ก็เป็น
เมืองใหญ่เลอเลิศในชมพูทวีป ขณะนี้อาจารย์ก็เริ่มมี
วัยชราภาพแล้ว ฉะนั้นเราควรจะอยู่ในเมืองนี้แหละ”

จึงบอกกับอาจารย์ว่า

“ข้าพเจ้าจะรับราชการอยู่ในเมืองนี้”

คฤตติลคนธรรพ์รับรู้ดังนั้นจึงเข้าไปเฝ้าพระราช
แล้วกราบทูลให้ทรงทราบ

“ลูกศิษย์ของข้าพระองค์มีใจปรารถนาจะเข้า
รับราชการ เพื่อสนองพระคุณแต่พระองค์ ขอพระองค์
ทรงโปรดพระกรุณา พิจารณาเบี่ยงหวัดให้แก่เขาด้วย
พระเจ้าข้า”

พระราชาทรงอนุเคราะห์ รับสั่งว่า

“ดีแล้ว เราจะให้เขาได้ครึ่งหนึ่งของเบี้ยหวัดที่ท่านได้”

คุตติละจึงนำเรื่องนี้กลับมาบอก แต่มุสิละกลับกล่าวว่า

“ข้าพเจ้าจะเข้ารับราชการ ก็ต่อเมื่อได้รับเบี้ยหวัดเท่ากับอาจารย์เท่านั้น ถ้าหากไม่ได้รับเบี้ยหวัดเท่า ก็จะไม่ขอรับราชการเลย”

“อ้าว! เพราะเหตุใดกันเล่า”

“ก็เพราะข้าพเจ้าได้เรียนรู้ศิลปะต่างๆ เท่าที่ท่านอาจารย์มีอยู่จนหมดสิ้นแล้ว มิใช่หรือ”

“อืม! ถูกแล้ว ความรู้ของเจ้ารู้เท่าเทียมที่เรารู้ทั้งหมด”

มุสิละจึงย้ำคำหนักแน่นว่า

“ก็ในเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว เหตุใดพระราชวังพระราชทานเบี้ยหวัดให้แก่ข้าพเจ้า เพียงครึ่งหนึ่งของอาจารย์เล่า”

คุตติละคนธรรมดาจึงต้องนำเรื่องนี้ ไปกราบทูลแต่พระราชบิดาอีกครั้ง พระเจ้าพรหมทัตได้สดับดังนั้นก็ตรัสว่า

“ถ้าหากเขาสามารถแสดงศิลปะการดนตรี มีฝีมือทัดเทียมกับท่านได้ เราก็คงจะให้เบี้ยหวัดแก่เขาเท่ากับท่าน”

เมื่อมุสิละได้รับการแจ้งบอกดังนั้นจากอาจารย์แล้ว ก็เข้าไปเฝ้าพระราชบิดาเพื่อกราบทูลว่า

“ข้าพพระองค์จะแสดงฝีมือ ให้พระองค์ได้ทรงทอดพระเนตรพระเจ้าข้า โดยจะขอแข่งขันกับอาจารย์ให้ชม ในวันที่ ๗ นับแต่วันนี้ไป”

พระเจ้าพรหมทัต ทรงทักท้วงถามว่า

“อันการแข่งขันซึ่งดีชิงเด่นกับอาจารย์นั้นไม่ดี ไม่สมควรเลย เจ้าคิดจะทำเช่นนั้นจริงๆ หรือ”

มุสิละยังคงยืนยันว่า

“ข้าแต่พระองค์ โปรดจัดให้ข้าพพระองค์ได้

แสดงฝีมือ แข่งเทียบกับอาจารย์ ในวันที่ ๗ นั้นเกิด
พระองค์จะได้ทรงทราบความจริงว่า ฝีมือใครจะ
ยอดเยี่ยมกว่ากัน”

เมื่อเป็นเช่นนี้ พระเจ้าพรหมทัตจึงรับสั่งให้
ประกาศทั่วพระนครว่า

“ในวันที่เจ็ดนับแต่วันนี้ไป คฤตติลคนธรรพ์กับ
ลูกศิษย์จะแสดงศิลปะการดนตรี แข่งขันกันที่ประตูวัง
ชาวเมืองทั้งหลายผู้สนใจ จงมาประชุมฟังการประชัน
ดนตรีเถิด”

ฝ่ายคฤตติลเมื่อทราบข่าวแล้ว ก็บังเกิดวิตก
กังวลว่า

“ลูกศิษย์ของเราคนนี้ ยังหนุ่มแน่น มีกำลัง
แข็งแรงอยู่ ส่วนตัวเราลีแก่ชราลง กำลังกายก็ถดถอย
กิริยาอาการก็ไม่กระฉับกระเฉงเหมือนเก่าก่อน **ใน**
การแข่งขันนั้น หากลูกศิษย์แพ้อาจารย์ ย่อมไม่
แปลกประหลาดอะไร แต่ถ้าอาจารย์เกิดพ่ายแพ้
ลูกศิษย์เข้า ก็น่าละอายขายหน้ายิ่งนัก เห็นทีเราจะ
ต้องหลบหน้า หนีไปเสียในป่าคงจะดีกว่า”

ท่ามกลางความคิดลังเลสับสนนั้น คฤตติล-
คนธรรพ์ก็กลัวว่า อาจจะพ่ายแพ้ต้องอับอาย จึงหลบ
เข้าไปพักอยู่ในป่า

ครั้นอยู่ในป่า ก็เกรงกลัวการทำผิดต่อพระ

กระแสน้ำของพระราชชาติได้ประกาศแล้ว จึงกลับมา
พักที่บ้านอีก ซึ่งกระทำการกลับไปกลับมาดังนี้ทุกวัน
จนย่างเข้าวันที่ ๖ ด้วยอาการเร่าร้อนกระวนกระวายใจ
ตอนนั้นเอง...ขณะได้รับทุกข์ใหญ่หลวงอยู่ในป่า

ท้าวสักกะจอมเทพ(หัวหน้าใหญ่ของผู้มีจิตใจสูง) ทรง
รับรู้เหตุการณ์นั้นแล้ว จึงเสด็จมาปรากฏให้เห็นเป็น
รัศมีเรืองรองสว่างไสว ตรัสกับคฤตติลคนธรรพ์ว่า

“เราคือเทวดาผู้เป็นใหญ่ จะเป็นที่พึ่งให้แก่ท่าน
ท่านจงบอกความทุกข์ให้เราฟัง แล้วเราจะช่วยท่านได้”

คฤตติลละยินดียิ่งนัก รีบก็มลงกราบแล้วเอ่ยว่า

“ข้าพระองค์ได้สอนศิษย์ชื่อ มุสิลละ ให้เรียน
วิชาดีดพิณ ๗ สาย จนกระทั่งเขาสามารถดีดพิณ
ให้มีเสียงไพเราะจับจิตจับใจคนฟัง แต่แล้วเขากลับมา
ขันดีดพิณ แข่งสู้กับข้าพระองค์ ข้าแต่ท่านจอมเทพ
พระองค์โปรดเป็นที่พึ่งให้แก่ข้าพระองค์ด้วยเถิด”

ท้าวสักกะตรัสปลอบประโลมว่า

“อย่ากลัวไปเลย เราจะเป็นที่พึ่งของท่าน จะ
ช่วยเหลือท่านเอง เพราะเราเป็นผู้บูชาคุณของอาจารย์
ฉะนั้นศิษย์จะไม่ชนะท่านได้หรอก แต่ท่านจะชนะศิษย์”

แล้วท้าวสักกะก็ทรงแนะนำวิธีการต่างๆ ทั้ง
ยังมอบห้วงทองคำให้อีก ๓ ห้วง เพื่อใช้ในการแข่งขัน
ก่อนจะเสด็จจากไปได้ตรัสย้ำไว้ว่า

“ท่านจงกลับไปพักที่บ้านเถิด ทำใจให้สงบ
อย่าได้กังวลหวั่นเกรงใดๆ อีกเลย”

ครั้นถึงเวลาเช้าวันรุ่งขึ้น...พระราชาสเด็จพระเจ้าจลน
จากปราสาท แล้วประทับนั่งกลางบัลลังก์ ณ มณฑป
ที่ประดับประดาไว้ใกล้ประตูพระราชวัง เหล่าอำมาตย์
และสตรีอีกหนึ่งหมื่นนาง พราหมณ์ ชาวเมือง ต่าง
มาร่วมชุมนุมกันคับคั่ง

เข้านี้ คฤตติลคนธรรพ์อาบน้ำลูบไล้กายแล้ว
บริโภคอาหารรสเลิศต่างๆ จากนั้นก็ถือพิณคู่มือออก
จากบ้าน ตรงไปยังที่นั่งของตนที่เขาจัดไว้ ส่วนมุสิละ
นั้นได้มานั่งรออยู่ก่อนแล้ว โดยมีหมู่มหาชนทั้งมวล
แวดล้อมมุงดูแน่นขนัด

**พอถึงเวลา...ทั้งสองก็ประชันดีดพิณ
ทันที แสดงฝีมืออย่างทัดเทียมกัน จน
ทำให้มหาชนโห่ร้องยินดีกับการบรรเลงอัน
ไพเราะนั้น**

เมื่อฝีมือเสมอกัน คฤตติลคนธรรพ์
จึงทำตามที่ทำวสักกะจอมเทพทรงบอกไว้
โดยเด็ดสายพิณสายที่ ๑ ทิ้งไป เมื่อมุสิละ
เห็นดังนั้น จึงปลดสายพิณสายที่ ๑ ของ
ตนออกไปบ้าง แล้วทำการบรรเลงพิณแข่ง
กันอีก ครานี้เสียงพิณของคฤตติลยังคง

เหมือนเดิม แต่เสียงพิณของมุสิละเริ่มลดหายไป

ตอนนี้เองคฤตติลก็เด็ดสายพิณสายที่ ๒, ๓,
๔, ๕, ๖, ๗ ทิ้งไปอีกเป็นลำดับ ซึ่งมุสิละก็ทำตาม
เช่นกัน แต่เสียงพิณของคฤตติลนั้น แม้เหลือเพียง
คันพิณเปล่าๆ ก็ยังคงดังกังวานก้องไปทั่วพระนคร
ส่วนเสียงพิณของมุสิละนั้นค่อยๆ มีเสียงลดน้อยลง
จนเมื่อเหลือคันพิณเปล่า ก็ไร้เสียงโดยสิ้นเชิง

และแล้ว...เสียงโห่ร้องและธงก็โบกสะบัดขึ้นทุก
ทิศทาง คฤตติลคนธรรพ์เห็นเป็นโอกาสเหมาะแล้ว จึง
โยนห่วงทองที่ ๑ ขึ้นไปในอากาศ ทันใดนั้น...นางอัปสร
(นางผู้มีจิตใจสูง) ๓๐๐ นาง ก็ปรากฏออกมาขับพ้อน

เมื่อโยนห่วงทองที่ ๒ นางอัปสรอีก ๓๐๐ นาง ก็ลอยมาพ่อนรำเบื้องหน้าพิณของคฤตติลคนธรรพ์ครั้นโยนห่วงที่ ๓ นางอัปสรอีก ๓๐๐ นาง ก็ลงมาพ่อนรำต่อหน้าผู้ชมทั้งหลาย บนลานแข่งขันนั้น นั่นคือ ความพ่ายแพ้ตกอยู่กับมุสิละอย่างเด็ดขาดชัดเจนแล้ว

เมื่อผลออกมาเช่นนี้ ผู้ชนก็พากันลุกฮือขึ้นส่งเสียงดุด่าคุกคามมุสิละอย่างรุนแรง

“เจ้ากล้าแข็งข้อกับอาจารย์ อวดเก่งทำตัวดีเสมออาจารย์ ไม่เคารพอาจารย์ ไม่รู้จักประมาณตน”

จากนั้นก็ขว้างก้อนดิน ก้อนหิน ท่อนไม้ ใส่มุสิละมากมาย ทำให้ถึงตายได้ ส่วนคฤตติลคนธรรพ์นั้นทั้งพระราชและชาวเมืองพากันโยนทรัพย์ให้มากมาย ดุจฝนลูกเห็บโปรยปรายลงมา

แล้วพากันยกย่องสรรเสริญในฝีมือดนตรีของคฤตติลว่า เป็นเลิศยอดเยี่ยมกว่าใครๆ ในชมพูทวีปอีกทั้งพรรณนาถึงศีล และคุณธรรมอันดีงามของคฤตติลคนธรรพ์ ที่มีความกตัญญูทวดที่ต่อพ่อแม่ผู้มีพระคุณ

.....

พระศาสตร์ทรงนำชาติกามาเทศนาจบแล้ว ตรัสว่า

“มุสิละในครั้งนั้น คือพระเทวทัตในบัดนี้ ท้าวสักกะคือพระอนนรุทในบัดนี้ พระเจ้าพรหมทัตคือพระอานนท์ในบัดนี้ ส่วนคฤตติลคนธรรพ์คือเราตถาคตเอง”

ณวมพุทธ

พุทธ ๒๐ มี.ค.๒๕๕๕

(พระไตรปิฎกเล่ม ๒๗ ข้อ ๓๓๖

พระสูตรและอรรถกถาแปล เล่ม ๕๗ หน้า ๔๘๔)

ถ้าหากชีวิต

ต้องถูกกำหนดให้เป็นไปตามกระแส

ตามค่านิยม...สิ่งแหวัดล้อม...ประเพณีในสังคมของคนชาติศีลธรรม

ชีวิต...ก็ถูกกักขังเสียแล้ว

ด้วยกรงขังอันประกอบจากความเมาเมี้ยว ซลาดเซลา

และอ่อนแอภายในใจของเธอเอง

แต่ถ้าหากเมื่อใด

ได้พบแสงสว่างแห่งชีวิต

อันคือพระสัทธรรม

เมื่อนั้น...จงกล้าทวนกระแส

ฟันฝ่า ฝ่า แหวก แหกออกมาจากกรงขังเหล่านี้

แล้วกำหนดชะตาชีวิตด้วยตัวของตัวเอง

ด้วยแสงสว่างที่ส่องนำ

บนเส้นทางที่ถูกตรง

และความดีงามแห่งชีวิตที่เริ่มผลิบาน

พระไชยะ อนิโย

ก่อนตายต้องสร้างสรรค์

แล้วคืนวันจะผ่านพ้น แล้วตัวตนจะป็นสลาย
ทุกๆเขาและเราล้วนต้องตาย จะม गयाจึ่เง่าเขาอะไรว?

ถ้า สยที่กล่าวเบื่องต้นเป็นถ้อยคำเคยบอกตนตั้งนั้น วันนี้ดีใจจึงอยากนำมาบอกเธอ
ด้วย ที่ว่าดีใจเพราะรู้ข่าวเธอลาออกจากงานแล้ว และสีกาของใจหวังให้เป็นการลาออกครั้งสุดท้าย
ไม่มอยากเห็นเธอมีชีวิตในทิศทางทุนนิยมสึบไป

ซึ่งเธอพอรู้มอยู่...ในเส้นทางทุนนิยม หรือการทำงานด้วยเห็นแก่เงินนั้น ต่อยคุณค่าต่อตน
ต่อคนทั่วไป ช้าหลายงานในเส้นทางทุนนิยมยังทำลายตน ทำลายคน ทำลายโลกสุนทรีย์ไบนี่ด้วย

สาว...หากเธอจะใช้วันคืนที่เหลืออยู่
ซึ่งก็วันที่เดือนก็ปีไม่ทราบได้ ให้เป็น
ประโยชน์ต่อสังคม มนุษยชาติโลกหล้าฟ้าดิน
เราจะปลาทปล้อมประโลมใจมิใช่น้อย และเช่น
นั้นจึงเป็นประโยชน์ต่อเธอทั้งภพนี้ภพหน้า

คือภพนี้ เธอจะมีความดีที่ทำให้
เป็นเครื่องอาศัยเลี้ยงตน พร้อมได้สะสมกุศล
ให้เป็นเครื่องอาศัยในภพหน้าสืบไป
ซึ่งเครื่องอาศัยเช่นนี้ คุณค่าสูงส่งกว่าเงินทอง
ที่หีบยี่นให้โดยนายทุนมากนัก เพราะเป็น
เครื่องอาศัยที่ได้โดยธรรมของตน โดยใจคน
ซบซึ่งถึงคุณงามความดีที่เรามีต่อเขา

สาว...เรารู้อยู่เธอเหนื่อย เหนื่อยมาแล้วทั้งกายและใจ ดังนั้นเหมาะแล้วหากเธอจะพักผ่อน
หรือเว้นวรรคให้ชีวิตสักช่วง และจะดีมากหากอาศัยช่วงนี้ทบทวนตน ตามได้ถึงทางไปกับใจตน หากไม่ได้
คำตอบที่โปร่งใจ การไปพบผู้รู้หรือสาวกพระพุทธศาสนาเพื่อพูดคุยน่าจะเป็นทางเลือกที่ดีทางหนึ่ง
แต่อยากกำชับไว้บ้างว่า การพักหรือเว้นวรรคให้ชีวิตไม่ควรนานเกินไป เพราะจะทำให้ฟุ้งสาหะมอดดับลง
กลายเป็นกัลลวามน ภัยจครัน เมื่อคน ได้ง่าย...ซึ่งไม่ดี

ชีวิตต้องทำงาน ต้องมีภารกิจ หากไม่มีภารกิจให้ลงมือทำ ต่างอะไรกับไก่อกับสุกรเล่า
คนเรามีได้เกิดมากินๆ นอนๆ แล้วกรีดกรายฉายโฉม...ไม่ใช่!

แน่นอน...การทำงานต้องหนักเหนียวบ้าง แต่เป็นไปเพื่อแข็งแรง
ก็กักแถมใส่ สติปัญญา ความสามารถได้รับการพัฒนา ยิ่งเรารู้ว่า
การทำงานที่ดีควรมีการพัฒนาตนให้เก่งเพื่อเกื้อกูลคนอื่นได้มากขึ้น
พร้อมทำความหลุดพ้นให้เกิดแก่นโดยอาศัยผัสสะรอบข้างจากการทำงาน
เป็นโจทย์สะท้อนใจ เมื่อรู้ดังนี้แล้ว เจตนาทำให้อยู่เสมอ คำว่าเบื้องงาน
เบื้องหน้าชีวิตจะไม่มีเลย

ซ้ายังทำนานไปยิ่งรู้สึกดี รู้สึกว่าเราได้ ได้พัฒนาสติปัญญา
ความสามารถให้เพิ่มขึ้น ได้เป็นประโยชน์ต่อเหล่าคน ได้สะสมเมตตา
บารมีใส่ตน ซึ่งเหล่านี้เป็นทรัพย์แท้ติดตัว แม้ในปัจจุบันที่มีคนมาชื่นชม
เชิดชูเอ็นดูพอใจเรา เพราะความที่เราพัฒนาตน เป็นคนมีประโยชน์ต่อเขา
ข้อนี้ก็เป็นความสุขที่เห็นง่าย ได้แล้วประการหนึ่ง

สรุปคือ เรายินดีมากที่เธอลาออกจากงานเก่า เราเห็นด้วยที่เธอพัก
และทบทวนตน และเราอยากชวนเธอก้าวเดินตามรอยทางพระศาสดา
ร่วมกัน

สำคัญที่เธอ...รักดีจริงไหม? ประรณาสะสมกุศลบารมีหรือไม่?

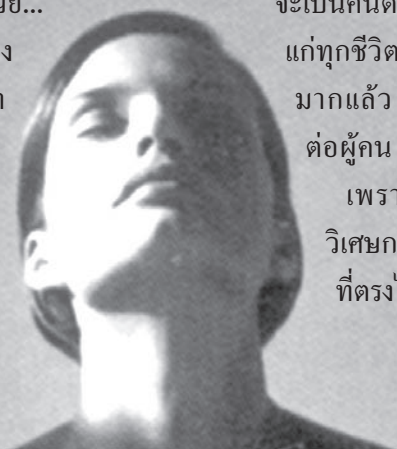

สาว...วัยรุ่นไปไม่หยุดอยู่ สรรพสิ่งในแหล่งโลกก็เสริมสร้างไม่รู้เสร็จ แม้สุขโลกีย์ที่ชวนเสพสุดท่ายก็เหลือแต่รอยร้าวราน มีเพียงทางสายธรรมจึงนำเธอสุขเย็นเป็นประโยชน์ได้ หากเธอพร้อมเมื่อใด เรายินดีเป็นไกด์ให้เสมอ!

แต่พร้อมหรือไม่...อย่างไรก็อยากย้ำให้รู้ว่าทางสายนี้เป็นทางสายเดียวที่ทุกคนจะต้องเดิน และหารอรจนสูงวัย ก้าวไกลไม่ง่ายแล้ว...

แล้ววันนี้จะกลายเป็นวันวาน ปีนี้จะกลายเป็นปีที่ก้าวผ่าน คุณเกิด...เวลากัดกร่อนกระทั่งตนเองเปลือยเปล่าไปใยจะไม่กลืนกินมนุษย์...

ทบทวนเถอะ จากเด็กหญิงเป็นนางสาว เป็นภรรยา เป็นมารดาของบุตร หากไม่ด่วนตาย ต้องเป็นคุณยายคุณย่าสืบต่อ จากวันนั้นถึงวันนี้จึงได้พบใครต่อใครไม่น้อย ทำกิจไว้หลากหลายหลายชนิด ชีวิตได้หยิบยื่นสาระใดให้แก่นั่น และคนที่พบเจอบ้าง?

ในที่สุด...ทุกเขาและเราต้องจากไป พบเจอหรืออยู่ร่วมก็เพียงครู่ และทุกชีวิตถูกบีบคั้นด้วยทุกข์มากพออยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องเสริมเติมทุกข์ใดๆ ให้กันอีก ทั้งไม่ควรเมินเฉยยื่นชาต่อความทุกข์ของคนอื่น

เพื่อวันคืนและชีวิตที่เหลืออยู่เปี่ยมล้นคุณค่า จงน้อมใจเมตตาในทุกคนที่พบเจอ ประคองความปรารถนาดีที่มีให้ตั้งมั่นอยู่เสมอ และใช้ปัญญาพินิจในทุบทบเทาของชีวิต

เราเป็นอะไรต่ออะไรมามากแล้ว จากนี้ไปจะเป็นคนดีที่ดียิ่งขึ้นเรื่อยๆ หรือเป็นกัลยาณมิตรให้แก่ทุกชีวิตที่พบเจอได้ไหม? เราทำอะไรต่ออะไรมามากแล้ว จากนี้ไปเราจะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้คน สังคม โลกหล้าฟ้าดินบ้างจะได้ไหม?

เพราะหากมิใช่เช่นนี้...การเกิดมาของเราพิเศษกว่าการเกิดของ บุญเลิศ ณ บ้านบางระจันที่ตรงไหน !

ปรารถนาดีจาก *ส.รอยดาว*

กัลยาณมิตรนิจนรินทร์

ถึงก็ลก็ตา

ธรรมชาติอโศกในอินเดีย (ตอน ๗)

ตัว เหตุผลพร้อมหลักฐานจากพระโอรส
“อาหารเป็นหนึ่งใน” ไปจนกระทั่ง “**ผู้ไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ**” นั้น เหมือนกับจะเน้นย้ำให้รู้ว่า แม่ครัวนั้นสำคัญ เพราะการปรุงอาหารผิด จะเป็นพิษกับคนกิน จนต้องมีหมอ มีโรงพยาบาลผุดขึ้นมาเป็นดอกเห็ดในฤดูฝน เสียเงินเสียทองเสียสุขภาพ ตลอดจนถึงเสียชีวิตอย่างไม่ควรจะเป็น อาหารเป็นหนึ่งในสิ่งที่อยู่ที่ครัวครัวรสชาติอันเอร็ดอร่อยในการปรุง อาจทำให้เราหลงทาง ผิดเป้าผิดประเด็น สูญเสียและสิ้นเปลือง จนลืมนคุณค่าของอาหารที่แท้จริง

อินเดียมีประชากรพันกว่าล้าน กินมังสวิรัตถึง ๙๐ % โดยใช้ถั่วหลายชนิดเป็นหลัก เพราะถั่วคือหน่วยเก็บพลังงาน และหน่วยบันทึกความทรงจำเพื่อสร้างส่วนสมองที่เป็นไปเพื่อความสงบเย็น จนอินเดียเป็นทั้งแหล่งผลิต และแหล่งส่งออกศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่ยิ่งใหญ่ของโลก ไม่ว่าจะลัทธิหรือศาสนาอะไร ล้วนแล้วแต่เกิดมาจากแหล่งผลิต หรือจากห้องแล็บ อันเก่าแก่โบราณกาลนี้ทั้งสิ้น แม้กระทั่งพระพุทธเจ้า ศาสดาเอกของโลก ก็ยังเกิดมาที่นี่

ไม่เหมือนกับห้องแล็บอื่นๆ ที่กินเนื้อสัตว์ โดยใช้ไขนําร่อง เป็นหลักในการสร้างสมอง จนทำให้ผู้บริโภคไม่อาจมีสมองวิมุติหลุดพ้นหรือเป็นนักปราชญ์ศาสนาได้ จะมีก็แต่การใช้กำลัง และอาวุธเข้าประหัตประหารกัน เหมือนไก่ที่เกิดมาก็มีแต่การจิกตี แย่งชิง บ้างก็เช่นฆ่ากันจนเป็นที่โหดเหี้ยม “YOU ARE WHAT YOU EAT” กินอะไรเป็นอย่างนั้น

อินเดียกินถั่วเป็นหลัก ถั่วคือหัวใจของคนกินมังสวิรัตก็จริง แต่หากไม่รู้จักปรุง ของมีประโยชน์ก็จะกลายเป็นโทษที่ร้ายแรง นั่นคือต้องกินเครื่องเทศ “MASALA” ปนไปกับอาหารทุกๆ มื้อ

พระอานนท์ทูลถามพระพุทธเจ้า ก่อนเสด็จ
ดับขันธปรินิพพาน ณ สาละวโนทยาน ในกรุง
กุสินาราว่า

“เมื่อกาลก่อน พุทธบริษัทในทิศทั้งหลาย ต่าง
พากันมาเฝ้าพระตถาคต ย่อมได้เห็นได้เข้าไปนั่งใกล้ๆ
ภิกษุผู้เจริญเหล่านั้น แต่เมื่อกาลล่วงไปแห่งพระผู้มี
พระภาคเจ้า จักไม่เห็น ไม่ได้เข้าไปนั่งใกล้...”

พระพุทธเจ้าตรัสว่า

“ดูก่อนอานนท์ สังฆะเนยยะสถาน ๔ แห่ง เป็นที่
ควรเห็นของกุลบุตร ผู้มีศรัทธาด้วยระลึกว่า

พระตถาคตประสูติที่นี่ ๑

พระตถาคตตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณที่นี่ ๑

พระตถาคตยังธรรมจักรให้เป็นไปแล้วที่นี่ ๑

พระตถาคตเสด็จปรินิพพานด้วยอนุปาทิสเสส-
นิพพานธาตุที่นี่ ๑

...ดูก่อนอานนท์ ชนเหล่าใด เทียวจาริกไป
ยังเจดีย์สถานเหล่านั้นแล้ว มีจิตเลื่อมใส ชนเหล่า
นั้นทั้งหมด เบื้องหน้าแต่ตายมลายไป จักเข้าถึงสุคติ
โลกสวรรค์”

ในชีวิตหนึ่งของชาวพุทธ การเดินทางไปกราบไหว้
สังเวชนียสถานทั้ง ๔ แห่ง ด้วยความศรัทธา ก็
เหมือนหนึ่งได้ก้มกราบแทบเท้าพระพุทธองค์โดยไม่รู้ตัว...

จากตอนเมืองด้วยเที่ยวบิน TG ๑๓๑ ระยะทาง
๑,๖๗๕ กิโลเมตรเศษๆ ใช้เวลาราวๆ ๒ ชั่วโมง ก็
หย่อนเท้าลงเหยียบผืนดินถิ่นเมืองกาลกัตตาแล้ว....

สัมภาระทุกชิ้นไม่ควรห่างจากตัว คุณคนแขก
เป็นตัวอย่างว่าเขาทำกันอย่างไร นอกจากจะวางของ
ไม่ห่างตัวแล้ว เขายังคล้องโซ่เส้นเล็กๆ ล้อคกุญแจ
เอาไว้ด้วย อย่าลืมนะเมืองอินเดียมีคนตั้งพันกว่าล้าน
มีตั้งแต่รวยที่สุด ถึงยากจนที่สุด ดีที่สุดถึงเลวที่สุด
โดยเฉพาะการเดินทางที่แออัดยัดเยียดแล้ว พวกมือดี
มีเยอะ กันไว้ดีกว่าแก้ครับ

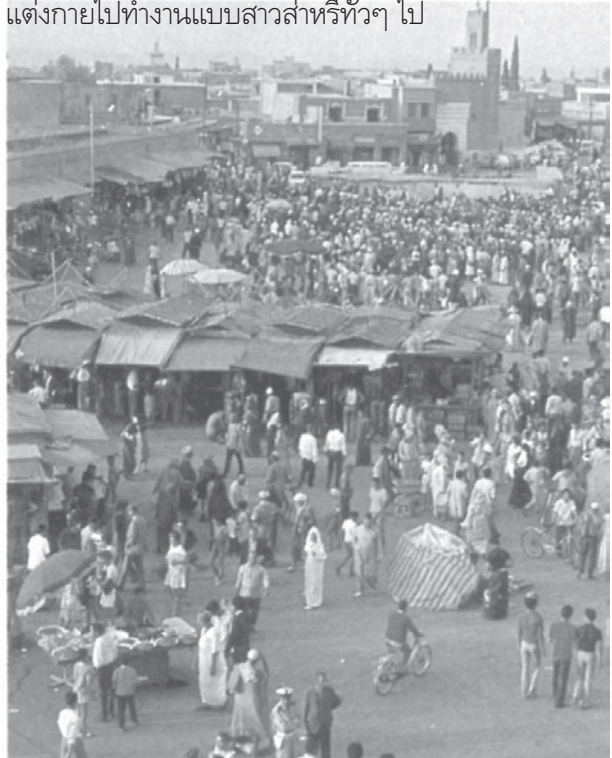
กัลกัตตาตั้งอยู่ชายฝั่งแม่น้ำฮูคลี (Hooghly River) ตรงที่แม่น้ำคงคาไหลมา ๔,๐๐๐ กิโลเมตรเศษ ก่อนจะไปสิ้นสุดในมหาสมุทรอินเดีย ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ ๓๐๐ ปีเศษมานี้ มีพ่อค้าอังกฤษชื่อ **จอบซาร์ นอค** เดินทางมาทำมาค้าขายเป็นล่ำเป็นสัน จนตั้งเป็นบริษัท อีสต์อินเดีย แบบกินบนเรือขึ้นบนหลังคา สร้างป้อมขยายอำนาจ จนผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะกับเจ้าผู้ครองนครนี้ กระทั่งอินเดียทั้งประเทศ ตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษโดยเด็ดขาดในเวลาต่อมา

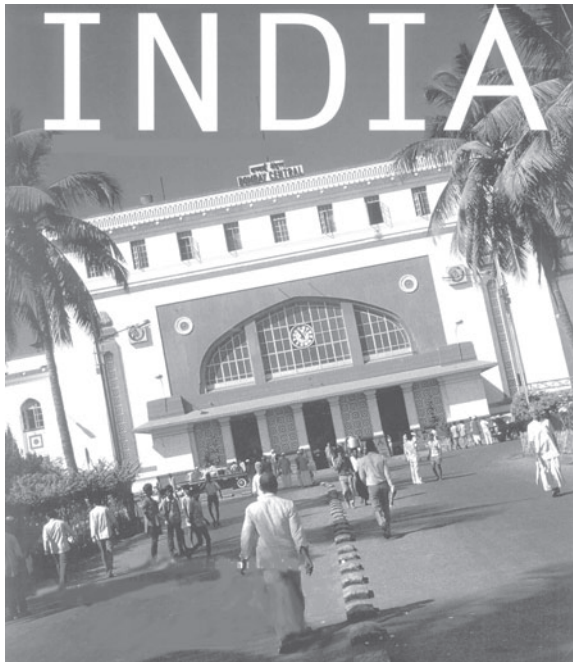
กัลกัตตาเคยเป็นเมืองหลวงของอินเดีย ที่มีตึกทรงสถาปัตยกรรมแบบยุโรปที่คับคั่งและสูงใหญ่ที่สุดของเอเชียในยุคนั้น (พ.ศ.๒๒๓๓) ไม่ว่าจะย่างเหยียบไปตรงมุมไหน ประชากร ๒๑ ล้านกว่าคนของเมืองนี้จะแออัดยัดเยียดกัน จนเป็นปัญหาหากที่จะแก้ไขของ

รัฐบาลอินเดียมาแทบทุกยุคทุกสมัยแต่ชีวิตจิตวิญญาณก็ยังคงเป็นสิ่งสำคัญกว่าวัตถุ

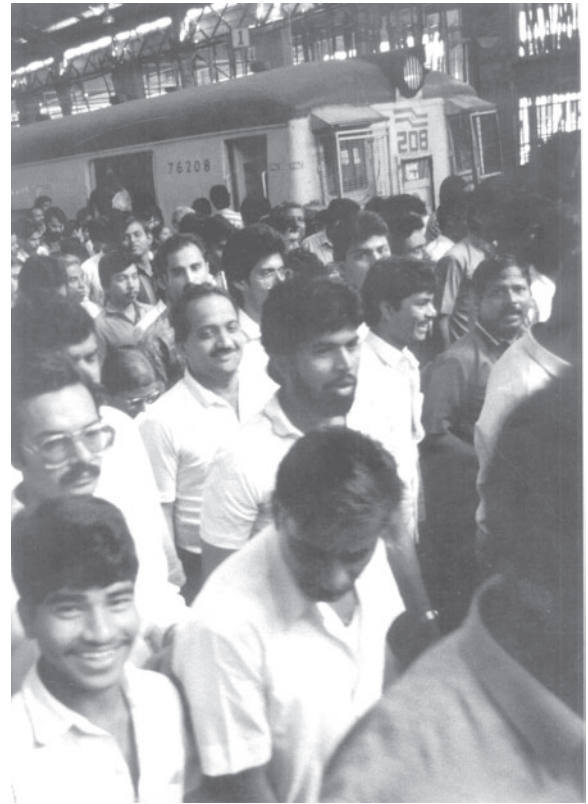
ผมมีเพื่อนเป็นชาวจีนที่เพิ่งพอจะรู้จัก ที่ค่อยเป็นถูกระรับและส่งผมแทบทุกครั้ง มีครอบครัวอยู่ที่นี้มาตั้งแต่เกิด แม้จะเป็นคนจีนก็จริง แต่ภาษาพูดของอาเจ็กก็เป็นภาษาบาบู่ไปหมดแล้ว ทั้งลูกสาวก็ยังแต่งกายไปทำงานแบบสาวสำหรับทั่วๆ ไป

ตลาดชาวจีนไม่ใหญ่โตนัก ปนเปไปกับชาวอินเดียของกัลกัตตาอย่างกลมกลืน แม้ชาวอินเดียจะเป็นนักมั่งสรีรติ แต่เนื้อหมูที่วางขายบนแผงลอย ก็ยังคงเป็นของชาวจีนตามประเพณีมานานแล้ว

สถานีรถไฟหัวลำโพงก็คงถอดแบบไปจากสถานีรถไฟที่นี่ รถไฟฟ้าใต้ดิน รถเมล์ รถแท็กซี่ รถสามล้อ รถม้า รถลาก รถเข็น แม้รถราง ก็มีให้เลือกใช้ได้

ตามสะดวก แต่รถไฟ จะถูกยกขึ้นมาเป็นปัจจัยหลักในการเดินทาง แต่ละขบวนจึงยาวเหยียด ทั้งกว้างกว่ารถไฟไทยเกือบสองเท่าตัว แถมยังมีตู้โดยสารสำหรับผู้หญิงให้เป็นพิเศษในบางขบวนด้วย

อินเดียก็คืออินเดีย ทั้งรถทั้งคน ทั้งม้าทั้งลา ทั้งรถลากรรเชียง โดยเฉพาจักรยานจำนวนมากจะ ขวักไขว่เสรีได้บนถนนเดียวกัน คนขับรถยนต์ ใบขับชี้ จะมีหรือไม่มีไม่สำคัญ ขอเพียงบีบแตรเป็น เป็นใช้ได้ ไม่ว่าจะบนถนนสายไหน เสียงแตรจะดังลั่นจนแทบ แก้วหู คนไม่เคยชิน รถชนรถ รถเฉี่ยวรถ พอดีพอร้าย ถ้าไม่หนักหนาสาครจรจ ก็โดยบาบ นานี้ ไม่เป็นไร แค

ขอโทษขอโพยก็จบกัน ขออย่างเดียว อย่าได้ไปชนคน หรือสัตว์ที่เดินเฟ้นผ่านไปอยู่ตามถนนก็แล้วกัน ชื่นชน เข้าเมื่อไหร่เป็นได้เรื่อง พรึบเดียว ผู้คนแห่กันมาล้อม หน้าล้อมหลังจากไหนก็ไม่รู้ พร้อมกับแย่งยึดกุญแจ รุมประชาทัณฑ์ทันที กฎหมู่ที่มีขนบธรรมเนียม ประเพณีและศาสนาผนึกแน่น ยิ่งคงมาก่อนและใช้ได้ ดีกว่ากฎหมายในหลายๆ กรณีอยู่ดี ผมจะขับรถไป ไหนก็ต้องระมัดระวัง คิดแล้วคิดอีก

ชีวิตสดๆ อันมากมาย กายกองในกัลกัตตานั่น อยู่กันเหมือนนมด ไร่ระเบียบจัดวางเป็นทางการ แต่ก็มีรูปแบบที่เป็นธรรมชาติ ตามธรรมชาติ ผู้คนมากมาย ก็จริง แต่คนบ้าสติแตกกระโดดตึกฆ่าตัวตายที่นี้ แทบจะไม่มีใครเห็น ทั้งห้องน้ำสาธารณะก็มีน้อย ใครจะขับถ่าย จะกินจะนอนตรงไหนเขาก็ไม่ว่ากัน ไม่มีเรื่องคับอกคับใจ แค่คับที่เขาก็อู่กันได้สบายใจ ตามถนนหนทาง มีท่อน้ำประปาไหลไว้ให้ดื่มกิน อาบ ซัก เป็นสาธารณสุขสมบัติอยู่ทุกหนทุกแห่ง แต่ถึงผม จะกระหายน้ำอย่างไร ก็ยังวกขึ้นมาดื่มไม่ลงอยู่ดี ส่วนแขกอินเดีย ทั้งอาบทั้งดื่มได้อย่างสะดวกสบายใจ จนฝรั่งเก็บมาสร้างภาพยนตร์ เรื่อง CITY OF JOY ให้เป็นที่ฮือฮากันไปทั่วโลก

อนุสรณ์วิกตอเรียที่รัฐบาลอังกฤษสร้างขึ้น กลางกรุงกัลกัตตาเมื่อ พ.ศ.๒๔๒๐ นั้น ก็เป็นสิ่งหนึ่ง ของการแสดงความเป็นมหาอำนาจในยุคนั้นของอังกฤษ โดยมีรูปหล่อพระนางวิกตอเรียด้วยสำริด ประทับนั่ง อยู่หน้าอาคาร ที่อังกฤษหมายให้ยิ่งใหญ่เช่นทัชมาฮาลนั้น บ่งบอกถึงความป็นเจ้าโลก เหนืออำนาจอาณานิคม แห่งจักรวรรดิที่พระอาทิตย์ไม่เคยอัสดง

อนุสรณ์สถาปัตยกรรมวิกตอเรียที่อ่อนแอแห่งนี้ มีประติมากรรมแบบตะวันตกที่งดงามตั้งแต่เชิงบันได จนถึงยอดโดมแบบอิตาลี พร้อมกับสิ่งละอันพันละน้อย ที่เกี่ยวกับอนุสรณ์พระนาง ตลอดไปจนถึงภาพเขียน อันสวยสดงดงาม ให้ตื่นตาตื่นใจอีกมากมาย

แม่โพรงมดอยู่ในใจกลางเมืองกัลกัตตา ซึ่งมีความกว้างยาวด้านละ ๒๐ ฟุต ทหารอินเดียเคยใช้เป็น ที่ทำธุรกรรมมนุษย์ครั้งใหญ่ของโลก โดยการจับ คนอังกฤษจำนวนมากยัดเข้าไปปิดขังไว้จนตายถึง ๑๔๖ คน เมื่อ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๓๐๘ ก็ยังเก็บ ไว้เป็นอนุสรณ์สถาน เมื่ออินเดียได้รับเอกราชแล้ว ก็ไม่ทำลาย เช่นเดียวกับอนุสาวรีย์ที่ทำขึ้นมายกย่อง คนอังกฤษ อีกหลายๆ แห่งในเมืองนี้ ซึ่งล้วนแล้วแต่ เป็นผู้ปล้นชาติอินเดียทั้งสิ้น

ไม่ว่าจะเดินไปหรือจะนั่งรถ ทุกแห่งในกัลกัตตา ก็พลุกพล่านไปด้วยผู้คน

ใกล้ๆ กับสถานีรถไฟซาร์ห์ หรือหัวลำโพงของ กัลกัตตาแห่งนี้ ยังมีสิ่งที่น่าสนใจยิ่งอีกอย่างหนึ่ง ที่ แสดงถึงความเจริญและความสามารถยิ่งในการก่อสร้าง ยุคสมัยนั้น คือสะพานที่มีสายสลิงโยงข้ามแม่น้ำสุคลี ที่มีทางให้รถวิ่งได้ถึง ๘ เลน ทั้งจราจรก็คับคั่ง จน กินเนสบุคบันทึกเอาไว้ว่า มีเวดยานและผู้คนผ่านไป มามากที่สุดในโลก

ไม่จิ้มฟันยันเรือรบ กัลกัตตามีให้ทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นสนามหลวงอันกว้างใหญ่ หรือยานการค้า ทันสมัย ของกินของใช้ที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันนั้น ราคาไม่แพง ตรงกันข้ามกับหนังสือพิมพ์ชาวดำ ที่ ปิดเย็บไว้แน่นหนาจนไม่อาจจะดูเนื้อในได้ ผมงะ ครวๆ ก็คงไม่เกิน ๒๐ รูปี แต่ที่ไหนได้ ๓๐๐ รูปีครึ่ง อาหารอ่อมละ ๑๐ รูปี ยังมีให้อิ่มกันได้ทั่วไป ตรงกัน ข้ามกับเครื่องสำอางค์ แม้สบู่ถูตัวก็ยิ่งแพง

รู้ภาษาอังกฤษมาบ้าง เดินทางไปไหนได้ไม่ยาก ไม่ลำบาก เพราะอินเดียใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษา ราชการอยู่แล้ว ถ้ายังงั้นๆ ไปไหนไม่ถูก ก็จับรถแท็กซี่ ไปนอนพัก ตั้งหลักที่วัดพุทธเบงกอลก่อนได้เลย ราคาไม่แพงคืนละ ๒๐๐ รูปี แถมยังมีคนไทยที่ผ่าน เข้ามาพักให้ถามไถ่ได้อยู่มาก

สำหรับผู้ที่ไม่มีเวลาไม่มาก ถึงจะแพงสักหน่อย แต่การเดินทางไปกราบสังเวชนียสถานกับกรู๊ปทัวร์นั้น สะดวกกว่าเป็นไหนๆ ก่อนจะเดินทางจากกัลกัตตา เมืองหลวงเก่าของอินเดียต่อไป ผมใคร่จะฝากบทกวี สักบทดังนี้ครับ

ยึดเหนี่ยว

เกิดเป็นคนต้องมั่งคั่งมั่งงว
จะไม่เหนงว หงหาให้ขวันไหว
มั่งคั่งถือไว้ บางใจ
เพื่อวันวังท่าของชีวิต
ั้งที่เด็กงถือคือพ่อแม่
คนเฒ่าแก่ขดขัง ั้งศักดิ์ ัทธิ
พวกนักปราชญ์จรธรรมนำทางทิศ
คน ินคิดงถือคือเงินตรา

คนมกลางระดับนับไม่ถ้วน
เป็นกระบวนมนุษย์ชาติปรารถนา
จนเป็น ูตร ากลคนเกิดมา
ภูมิปัญญาคนเราไม่เท่ากัน

บ้างงถือือผ างพวกนางไม้
บ้างบุชาว์ดวงางไปตามชั้น
จนกลางเป็นความเชื่อเหนือดีวัน
ที่ผูกพันทางใจไปจนตาจ

คนกำเนิดเกิดมาทำหน้าทำ
ตา นาขมมาไว้ให้
มลกธันธำ บุงจุงใจกาจ
ให้โลือกงถือือได้ตามต้องการ

คนงถือือตา นาว่าใหญ่จับ
งด ัจจริงว่าคมแก่น าร
แล้วแต่ความเห็นดที่ต้องการ
ความคิดอ่านต่างชั้นงดกันไป.

เธอเหนื่อยล้า เพราะหวัง สิ่งใดเล่า
เธอคอยเฝ้า วอนขอ สิ่งใดหรือ
ทุกสิ่งล้วน ต้องผ่าน การฝึกปรือ
จะยึดถือ เฝ้าวอนขอ รออะไร

ทุกวินาที มีไว้ ให้สรรสร้าง
เป็นแนวทาง อนาคต ที่สดใส
ทุกวินาที หมุนเวียน ผ่านเลยไกล
ความสุขใจ สร้างได้ ด้วยตัวเรา

- ฟากฝั่งฝัน -

ปลอบใจเราเอง (๕)

* แม่น้ำ ลักขิตะ

ปลอบใจเราเองเกิด...

อย่ามองชีวิตตนอย่างเหยียดหยาม ทุกชีวิตมีค่าหากรู้จักคิด และดำเนินไป

บนเส้นทางอันงดงามด้วยความดี

เธออาจเป็นคนหนึ่งที่เกิดมาจน

กตชนั้นขออย่าได้เคียดแค้น...

ความจนเป็นเพียงสภาพหนึ่ง ที่สังคมเห็นว่า เป็นสภาพอันเลวร้าย

แต่ชีวิตที่เลวร้ายมิใช่เกิดจากความจน หากเป็นไฉนเราที่ไม่รู้จักพอต่างหาก

ปลอบตนจงใจเธอด้วยภาวศุติให้กำลังใจตนเถิดว่า

แม้เธอเกิดมาจน ก็ยังดีได้เกิดเป็นคน ไม่เกิดมาเท่าไรก็ดี หรือคนสิ้นชาติ

จนหรือรวยมิใช่สิ่งวัดค่าของชีวิต

จิตใจที่หาซึ่งไร้ซึ่งคุณความดีต่างหาก

บางบทถึงชีวิตอันมีคุณค่าของแต่ละคน

เธออาจเป็นคนที่หนึ่งที่เกิดมาไม่แต่นั่ง

กษะนั่นขออย่าได้เคียดแค้น...

ความแต่นั่งเป็นเพียงสมภาพหนึ่ง ที่คนโตยมากดี้นั้นไม่ไขว่คว้า

แต่หากไม่มาแนะนำเราไปสู่ความหลุดพ้นใหม่

ปลอบตบขวัญเราด้วยภาพที่จับตามองเห็น

เราในคดีที่มีชีวิตสามัญ

เพราะหากเราเป็นบุคคลสาธาณะ

เธออาจมีสมภาพคล้ายตั้งขยะ

เป็นพี่ของขยะของเสียภาพสังคม

ความแต่นั่งอาจทำให้เราถูกให้ร้ายไปยล

ความแต่นั่งอาจทำให้เราหลงตัวอย่างเงื่องม และไกลห่างล้นขยะ

ความแต่นั่งไม่ใช่วัตถุประสงค์ของชีวิต

ชีวิตให้เราได้มีชีวิตอันมีคุณค่าต่างหาก

นั่งบอกลาถึงชีวิตอันมีคุณค่าของแต่ละคน

ปลอบใจเราเองเกิด...

ชีวิตเราจะสุขมากกว่านี้ หากจะปล่อยวางบางเรื่องที่คับอก แล้วมองข้ามมันไป

ในหัวจิตเรามีเรื่องมากมายให้ยึดอึดขัดเคือง ทั้งเรื่องเล็กเรื่องใหญ่ แม้เรื่องไม่เป็นเรื่อง ยิ่งเก็บมาคิดให้ขมขื่นของ เมื่อวางไม่ได้จึงกลายเป็นปัญหาคาใจ แต่ไม่ตกหน้าอกหน้าใจ ซึมเศร้าตบหน้าหมองเศร้า ยากแก้ปวดจะไม่ว่าเป็นสาเหตุของเรา หากสะสางเรื่องขมขื่นของออก ขาก้าวเสียบ้าง...

มีเรื่องประเสียดูมากมายให้เราคิด แต่บ่อยครั้งเราหมกมุ่นอยู่กับควมความคิดอันไร้สาระ เป็นต้นว่า คิดหาแพ้นั้นใหม่ ๆ มาแต่งกายให้เลิศหรู พอกพาทหน้าอย่างไร้ที่ติงดงาม หือว่า ไนวันหยุดจะไปเที่ยวไหน? ซึมเศร้าของขมขื่นของออกก้าวเราเสียบ้าง เพื่อบางทีควมคิด สว่างสว่างจะได้งอกเงย

อาจเพราะเรายึดถือบางอย่างให้เป็นดังใจ ทำให้เกิดอึดอึดขัดเคืองกับเรื่องบางเรื่อง

บ่อยครั้งที่เรารู้สึกไม่ชอบใจตนเอง เพราะตนเองทำไม่ได้อย่างที่คิดหวังไว้
จึงพาลเห็นว่าแค่นี้ใจตนเหลือแสน ตกว่าโยกสับทับถมทุกซี้ให้กับใจ และกลายเป็นคนท้อแท้ ไนที่สูด

ควมสม่ำเสมอเราอาจมีขีดจำกัด หากดูข้ามของตัวเองอย่างเข้าใจถึงสัจจะ ซึมเศร้าให้ยอม ใจตนเอง ปล่อยครั้ง...ควมตั้งใจกับสมาพหุซึ่งที่เป็นอยู่ของเธอไปก็ไม่ได้ ชีวิตย่อมไม่สมนุชณ์ เบ็ดเสร็จเสมอ เราจึงยอมซึบในสัจนที่ขาดและบัพพชองของตน เพื่อตวงไข่มิต้องบอบนี้

บ่อยครั้งที่เรารู้สึกไม่ชอบใจเพื่อนรอบข้าง เพราะเขาไม่เป็นอย่างที่เรายากให้เป็น คนทุกคนมีควมเป็นของตัวเอง เขามักเอาควมเป็นตัวเองไปใส่ในตัวเพื่อน ยาก ให้เขาเป็นอย่างที่ใจเราคิด พูดอย่างเรา ทำอย่างเรา หน้าเข้าปกกลายเป็นอึดมั่นให้ได้ตั้งใจเรา เพื่อนที่คบกันได้ยึดถาวร เพราะต่างผูกพันสัมพันธ์ด้วยควมเข้าใจซึ่งกันและกัน แต่หากคบเพื่อนอย่างเราแต่ใจ ไม่นานควมสัมพันธ์ย่อมเกิดขอยร้าง แล้วยกตอปก เป็นสิ่งงๆ ในที่สุด

มีเรื่องหลุมหลุมผ่านเข้ามาในชีวิตมากมาย หากเราจะมองข้ามมันไปเสียบ้างก็ขะดี ชีวิตเบาสรบายขึ้นอีกมาก ฮาขเป็นเรื่องควมผิดพลาดเล็กน้อย ทั้งตัวเราและคนรอบข้าง หากจะเอาเป็นเอาตายกับเรื่องเหล่านี้ ใ่ว่าจะเกิดผลดี ข้แต่ขะเป็นเหตุให้ปวดหัวเสียเปล่า ตั้งคำให้ยึดมั่นไปขไป... “อย่าทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่”

บอกรักใจเรา...อย่าไปยึดถือเรื่องขารอันผ่านเข้ามาในชีวิตให้มากนัก ฝึกใจให้เข้าถึง สภาไม่ยึดมั่นถือมั่น เพราะสขขสิ่งล้วนอนิขขิ่ง เหมืออนสรายสมที่เอยมาแล่วผ่านไป

ใจเรามีใ่วถึงขะแห่งฮาขณนี้ จิสมาสาขกับถมเรื่องปวดเศยขริยณเกล้าได้มากมาข ปลงวางเรื่องหนักอกเสียบ้าง เก็บไว้ที่ไม่เกิดขระโยษน้อไนเด ทั้งเสียเถิดเรื่องขรสมของ

กิจกรรม พลิกฟื้นชาติ

♥ นายทองพล

การทำกิจกรรมชุมชนชาตินอกจากจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการกันแล้ว แนวคิดก็ต้องปรับเปลี่ยนด้วย เนื่องจากผู้ที่สนใจ มีไฟจะทำกิจกรรมชุมชนชาตินั้น ช่วงเริ่มต้นนั้นคิดที่จะทำเพื่อค้าขายเป็นหลัก ลักษณะเป็นเชิงอุตสาหกรรมมากกว่าลักษณะครัวเรือน จึงต้องมีการลงทุนลงแรงสูง และใช้พื้นที่ค่อนข้างมาก แนวคิดเช่นนี้มักเริ่มต้นด้วยการกู้หนี้ยืมสินเพื่อการลงทุน ตรงกับคำกล่าวที่ว่า “คนไทยชอบทำจากใหญ่ไปเล็ก” นอกจากนี้ยังนิยมปลูกพืชเชิงเดี่ยวในปริมาณมาก เมื่อผลผลิตออกมา ราคาจึงค่อนข้างต่ำ ไม่คุ้มค่าลงทุนลงแรง เมื่อขาดประสบการณ์ในการเพาะปลูก และหวังขายเป็นสำคัญจึงไม่ประสบ

ผลสำเร็จเท่าที่ควร

การเริ่มทำกิจกรรมชุมชนชาติควรทำจากเล็ก ๆ น้อย ๆ ทำเพื่อกินเป็นหลัก เหลือแล้วจึงขาย หรือแจกจ่ายเพื่อนบ้านใกล้เคียง ดังสุภาภิตจินว่าไว้ “เพื่อนบ้านใกล้ซิด สนทนกว่าพี่น้องที่ห่างไกล” แล้วควรปลูกพืชที่หลากหลาย ปลูกทุกอย่างที่เรากิน และแน่นอน ต้องกินทุกอย่างที่เราปลูกด้วย เดี่ยวนี้ยุคสมัยเปลี่ยนแปลง คนชนบทไม่นิยมปลูกพืชผัก ผลไม้รับประทานเอง แม้แต่กะเพราหรือโหระพาก็ นิยมที่จะไปซื้อตามตลาดสดหรือรถกับข้าวที่เราขายตามหมู่บ้าน ซึ่งเป็นการเพิ่มรายจ่ายโดยไม่จำเป็น

● เพิ่มรายได้ ด้วยการลดรายจ่าย

มีแนวคิดที่น่าสนใจ คือ “เพิ่มรายได้ด้วยการลดรายจ่าย” จึงจะสามารถพ้นจากหนี้สินได้ คือการพึ่งพาตนเอง สิ่งใดที่สามารถผลิตได้เองก็ควรทำ ตั้งแต่อาหารการกินดั่งที่กล่าวแล้วปลูกทุกอย่างที่เรากิน อยากจะกินอะไร ก็ปลูกสิ่งนั้นอย่างละเล็กละน้อย เดินไปในสวนหาเก็บ หาเด็ดได้ตามใจชอบ ไม่ต้องกังวล เรื่องสารพิษ สารเคมี เพื่อนบ้านใกล้เคียงก็ได้พึ่งพาอาศัยด้วย

นอกจากนี้ น้ำหมักชีวภาพต่างๆ หรือปุ๋ยธรรมชาติ เราก็สามารถทำได้เอง ในระยะหลังมานี้มีการรณรงค์เรื่องการทำ กิจกรรมธรรมชาติอย่างแพร่หลายจึงมีผู้ที่หวัง ประโยชน์ทางการค้าทำน้ำหมักต่างๆ หรือปุ๋ย ธรรมชาติออกขายในราคาสูงเกินเหตุ

เพียงบรรจุหีบห่อทันสมัย มีสีสน่าสนใจ ซึ่งแท้จริง คุณภาพ คุณสมบัติไม่ได้แตกต่างจากที่เกษตรกร ทำเองเลย ซึ่งเกษตรกรสามารถหาความรู้ในการทำ น้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยหมักได้ด้วยตนเองจากแหล่ง ความรู้ทั่วไปหรือเอกสารเกี่ยวกับเกษตรธรรมชาติ ถ้าเกษตรกรสามารถลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้แล้ว อย่างน้อยก็ไม่เป็นการเพิ่มหนี้สินที่มีอยู่แล้วให้ พอกเพิ่มขึ้นไปอีก และค่อยๆ เก็บหอมรอมริบจาก สิ่งละอันพันละน้อย ขยายส่วนที่เหลือจากกิน ก็จะเป็น ทางออกหนึ่งที่ไม่ยากเกินกว่าจะทดลองทำได้

● ความสำคัญของดิน ในการทำกิจกรรมธรรมชาติ

ดินมีส่วนสำคัญอย่างมากในการทำเกษตร ธรรมชาติ เป็นแหล่งที่มาของธาตุอาหารที่จำเป็น เพื่อการเจริญเติบโตของพืช ดินที่มีสภาพ ความสมบูรณ์สูง คือดินที่บุกเบิกจากสภาพป่า ใหม่ๆ ธาตุอาหารพืชที่ได้จากดินมีอยู่หลาย ชนิดด้วยกัน แต่ที่สำคัญคือ ธาตุ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โปแตสเซียม (NPK) การปลูกพืชติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้

ดินสูญเสียธาตุอาหารไปจนหมด กลายเป็นดินแลว
ปลูกพืชไม่เจริญเติบโตอีกต่อไป

ดังนั้นจึงต้องมีการปลูกพืชหมุนเวียนโดยเฉพาะ
พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเขียว ถั่วแดง ถั่วดำ ถั่วพรี
าสน ฯลฯ พืชเหล่านี้มีปรมารกซึ่งมีเชื้อจุลินทรีย์ที่คอย
จับไนโตรเจนจากอากาศมาบำรุงดิน แล้วตัดหรือ
ไถกลบจะเป็นการบำรุงดินอย่างดี นอกจากการปลูก
พืชตระกูลถั่วแล้ว การใช้เศษอาหาร ใบไม้ ใบหญ้า
คลุมหรือฝังกลบลงดิน ถ้ามรดจุลินทรีย์เพื่อเพิ่ม
การย่อยสลายลงไปจะดียิ่งขึ้น

ความเป็นกรด-ด่างของดินมีส่วนที่สำคัญ
ต่อการเจริญเติบโตของพืชด้วย เราตรวจสอบค่า
พีเอช (pH) ความเป็นกรด-ด่างของดินได้
ค่าพีเอชของดินโดยทั่วไปอยู่ระหว่าง ๓.๐-๕.๐
ค่าพีเอช ๗.๐ บอกรถึงสภาพเป็นกลางของ
ดิน คือดินมีตัวที่ทำให้เป็นกรด และตัวที่
ทำให้เป็นด่างอยู่ในปริมาณเท่ากันพอดี

ค่าที่ต่ำกว่า ๗.๐ เช่น ๖.๐ บอกร
สภาพความเป็นกรดอ่อนๆของดิน และค่า
ที่มากกว่า ๗.๐ เช่น ๘.๐ บอกรถึงสภาพ
ความเป็นด่างของดิน เกษตรกรที่ต้องการ

- ปรีกษาเรื่องดิน สอบถามรายละเอียดได้จากหมอดิน
- สำนักงานเกษตรอำเภอได้

● ทำเอง ใช้เอง ลดต้นทุนการผลิต

หลักการทำน้ำจุลินทรีย์มีขั้นตอนง่ายๆ คือ
ใช้วัตถุดิบ ๓ ส่วน น้ำตาลทรายแดงหรือ
กากน้ำตาล ๑ ส่วน และน้ำเปล่า ๕ ส่วน วัตถุดิบ
คือ เศษวัชพืช เศษอาหาร ใบไม้ใบหญ้า ฯลฯ
หั่นหรือสับเป็นชิ้นเล็กๆ ใส่ลงถึงพลาสติก
คลุมเคล้าด้วยน้ำตาลทรายแดงหรือ
กากน้ำตาล เติมน้ำลงไป เก็บไว้ในที่ร่ม
หมักทิ้งไว้ ๓ เดือน เป็นอันใช้ได้

สำหรับการขยายหัวเชื้อจุลินทรีย์เพื่อใช้ต่อไป คือ

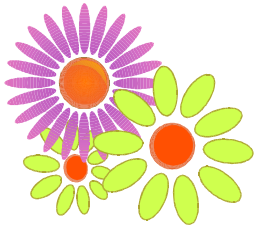
๑. หัวเชื้อจุลินทรีย์ ๑ ส่วน
๒. น้ำตาลทรายแดงหรือกากน้ำตาล ๑ ส่วน
๓. น้ำเปล่า ๑๐ ส่วน

เมื่อครบทุก ๓ เดือน สามารถขยายเชื้อจุลินทรีย์ต่อไปได้เรื่อยๆ ไม่มีสิ้นสุด

ท่านใดมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรม
ธรรมชาติ ต้องการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น
หรือเผยแพร่เทคนิคใหม่ๆที่น่าสนใจ รวมถึงสูตร
น้ำหมักบำรุงพืชผักและสารขับไล่แมลง ส่งมาได้ที่
email : peak1976@hotmail.com จะนำเผยแพร่
เพื่อเป็นวิทยาทานต่อไป

วิธีสร้างความคิด เพื่อเป็นมิตรกับตนเอง (๑)

● โอมชานติ

Brother Letchu เป็นนิสิตภาควิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๑๘ ปี ปัจจุบันเป็นผู้ควบคุมดูแลศูนย์ฝึกจิต ๕๓ แห่งทั่วประเทศมาเลเซีย เป็นที่ปรึกษาผู้อำนวยการสหประชาชาติและสิ่งแวดล้อม มาเลเซีย

ปลายเดือน พฤษภาคม ๒๕๔๔ ทำงานมาประชุม UN ที่กรุงเทพฯ และมีโอกาสได้มาบรรยายที่ชุมนุมสันติโลก ศาลของกรม กทม. ในหัวข้อ “วิธีสร้างความคิดเพื่อเป็นมิตรกับตนเอง” ดังนี้ :-

โอมซานติ

ขอทักทายด้วยความสงบ ก่อนที่จะพูดถึงเรื่องของดวงจิต จะขอพูดเรื่องทั่วๆ ไปสักเล็กน้อย และขอขอบคุณองค์กรนี้ที่ได้กรุณาจัดรายการนี้ขึ้นมา ทำให้บราเธอร์มีโอกาสได้พูดเกี่ยวกับเรื่องของจิตใจ

ขอแสดงความยินดีและภูมิใจที่เห็นพวกเราที่มีความศรัทธาที่ได้เข้ามาอยู่ในเส้นทางของศีลธรรมร่วมกัน บราเธอร์ฝึกนั่งสมาธิและสอนเรื่องสมาธิมา ๑๘ ปี ทำให้มีโอกาสพบปะผู้คนจำนวนมากมายที่เดินเข้ามาในเส้นทางสายนี้

อีกประการหนึ่งคือ บราเธอร์ได้สนทนากับผู้ที่เข้ามาฝึกปฏิบัติ ณ จุดนี้ถึงความสำคัญในเรื่องของอาหารว่า มีผลกระทบต่อจิตใจของเราอย่างไร แม้จะมีบางคนยอมรับว่า อาหารมีผลกระทบต่อตัวเรา แต่พวกเขายังขาดความมุ่งมั่นที่จะนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง บราเธอร์มีความเข้าใจและเชื่อว่า คนไทยทั่วไปรู้ว่าอาหารมีผลกระทบต่อจิตใจ และเชื่อว่าการรับประทานอาหารมังสวิรัตเป็นสิ่งที่ดีมาก แต่มีใครสักกี่คนที่รับประทานอาหารมังสวิรัตอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เมื่อเชื่อว่าการทานมังสวิรัตเป็นสิ่งที่ดี ทำไมเราจึงไม่ทานกันทุกวัน เพราะถ้าวันหนึ่งทานมังสวิรัตวันที่สองไม่ทาน วันที่สามทาน สลับกันไปอย่างนั้น ก็จะไม่มีความประโยชน์ใดๆเลย

คำถามคือว่า ทำไมเมื่อเราเชื่อว่าอาหารมังสวิรัตดีกับตัวเรา แล้วจึงไม่ยึดถือปฏิบัติ นั่นเป็นเพราะขาดพลังจิตและพลังความมุ่งมั่นนั่นเอง

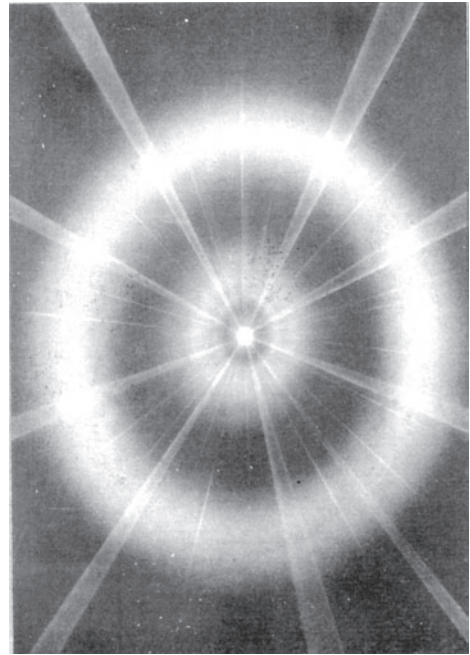
ถ้าเราขาดพลังจิตหรือพลังความมุ่งมั่น เราจะไม่สามารถเผชิญกับอะไรได้เลย เพราะชีวิตของเรานั้นเต็มไปด้วยอุปสรรคมากมายให้ต้องทดสอบ มีใครสักกี่คนที่สามารถเอาชนะอุปสรรคเหล่านั้นได้ จะมีก็เฉพาะคนที่มีความมุ่งมั่นหรือพลังความมุ่งมั่นที่เข้มแข็งเท่านั้นจึงจะเอาชนะได้ และคนที่มีคุณสมบัติเช่นนี้ถือว่าไม่ธรรมดาเลย

มีความรู้สึกต่างกันอยู่ ๒ ประการ คือ ถ้าเราคิดว่าเราเป็นคนธรรมดา เราก็จะรู้สึกธรรมดาๆ จะไม่มีความกระตือรือร้น และไม่มีความสุขนัก แต่ถ้าเรารู้สึกว่าเราเป็นคนสำคัญ เป็นคนที่พิเศษมาก ความรู้สึกที่อยู่ข้างในของเราจะเป็นอย่างไร ความรู้สึกนั้นก็คือเราเป็นคนพิเศษจริงๆ แล้วเราก็จะได้สัมผัสความรู้สึกที่เกิดจากความคิดอย่างนั้นว่าเราเป็นคนพิเศษ เพราะฉะนั้นความสำคัญก็คือว่า ในเมื่อเราอยู่ในโลกใบนี้แล้ว เราจะต้องคิดว่าเราเป็นคนพิเศษ เพราะเรามีบทบาทพิเศษ เราไม่ใช่คนธรรมดา

บราเธอร์เป็นชาวมาเลเซีย ชื่อ Luxman คือพระลักษณะในเรื่องรามเกียรติ์ คำว่า Man แปลว่าจิตใจ หมายถึง พลังความมุ่งมั่น ในเรื่องรามเกียรติ์จะเห็นว่าพระลักษณะเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นมากที่จะไปตามหาพระราม

บราเดอร์เห็นจริงถึงคุณค่าของชื่อในตอนนั้น เพราะรู้สึกว่ามีชีวิตนี้ยังมีอะไรอีกมากที่จิตใจจะต้องทำ จิตใจสำคัญอย่างไร จิตเป็นตัวกำหนด **จิตใจของเรา เป็นอย่างไร สภาวะของเราก็จะเป็นอย่างนั้น เราจะเป็นในสิ่งที่เราคิด** ถ้าเราเลือกความคิดอะไร เราก็จะเป็นสิ่งนั้น ตลอดเวลาถ้าเราคิดหรือทำอะไร เราก็จะเป็นดังความคิดนั้นเสมอ คลังสมบัติที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของมนุษย์ก็คือพลังจิต เพราะด้วยพลังจิตนี้แหละที่จะทำให้เราประสบผลสำเร็จอะไรก็ได้ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นจริงๆ ก็คือว่า เราแทบจะไม่เคยใช้พลังจิตหรือจิตใจของเราเลย

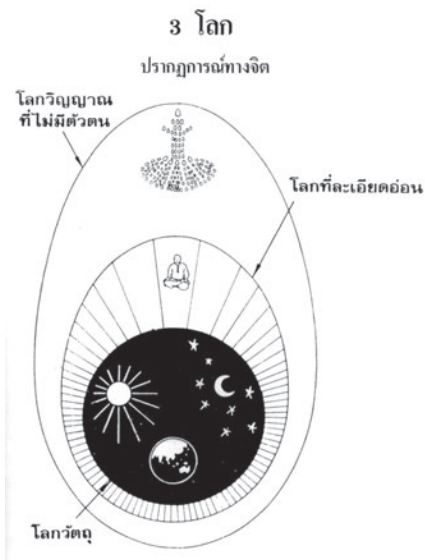

ขอยกตัวอย่างเมื่อหลายปีที่ผ่านมา มนุษย์ก็คิดว่าเขาจะต้องไปถึงดวงจันทร์ ประธานาธิบดีเคนดีคิดว่า ชาวอเมริกันจะต้องเป็นคนแรกที่จะขึ้นไปเหยียบดวงจันทร์ ซึ่งเราคิดว่าอเมริกาในตอนนั้นไม่มีความสามารถที่จะไปเหยียบดวงจันทร์ได้เลย แต่เนื่องจากเป็นความคิดที่ทรงพลัง ผู้นำเป็นคนอยากจะทำให้อเมริกาเป็นหนึ่ง เขาเริ่มต้นคิดและวางแผนสร้างจรวดและอะไรอีกมากมาย ในที่สุดชาวอเมริกันก็ได้จริงๆ ถือว่าเป็นการก้าวกระโดดที่ยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติเลยกับการที่เขาขึ้นไปเหยียบดวงจันทร์ได้ นี่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความจริงที่ว่าความคิดที่ทรงพลังสามารถทำให้เราประสบผลสำเร็จอะไรก็ได้ เพราะฉะนั้นเราก็เช่นกัน เราสามารถจะประสบผลสำเร็จถ้าเราสามารถ^๑ใช้พลังจิตของเราในวิถีทางที่ถูกต้อง

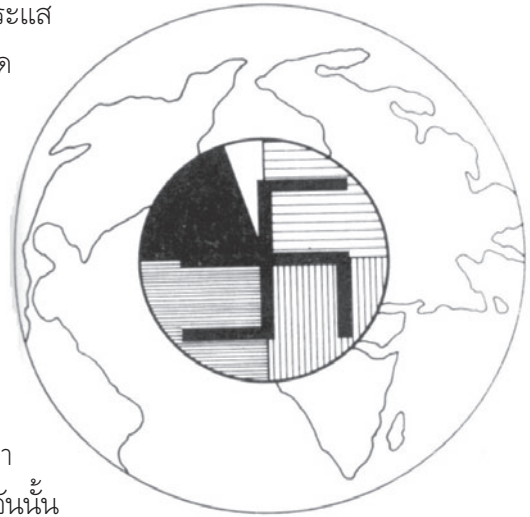
ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ แม้ว่าพวกเขาอาจจะรู้สึกที่เราได้อยู่ร่วมกัน ณ ที่นี้ และรักกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คงไม่มีปัญหาอะไร แต่ความจริงแล้ว ถ้าคิดให้ลึกลงไปกว่านั้น เราอาจรู้สึกว่าเรายังมีปัญหาอะไรบางอย่างที่คิดว่ากำลังกักกินเราอยู่ และเราไม่สามารถเอาชนะได้ สิ่งที่เราทำได้ คือ ไปนั่งสมาธิเป็นเวลานานๆ และรู้สึกว่าได้ แต่เมื่อไรก็ตามที่เราไม่ได้อยู่ในความสันโดษอย่างลึกๆ ปัญหานี้ก็จะกลับเข้ามากัดกร่อนเราอีก

สิ่งที่เราเห็นก็คือ โลกตอนนี้เลวร้ายมาก ความชั่วร้ายมีมากมาย ถ้าถามทุกคนว่า ชอบไหม คงไม่มีใครชอบสภาพของโลกปัจจุบันนี้เลย และจะรู้สึกไม่ชอบความเลวร้ายหรือกิเลสต่างๆ เหล่านี้ ด้วย เพราะสิ่งเลวร้ายเหล่านี้กำลังขึ้นไปถึงขีดสุดของมันแล้ว และกำลังล้อมรอบตัวเราอยู่

ถ้าเราเอาซอร์ลีสี่ขาไปจุ่มลงในขวดหมึก เราจะเห็นว่าซอร์ลิกจะดูดซึ่มหมึกขึ้นมา เช่นเดียวกัน เราคือซอร์ลิก สิ่งเลวร้ายทั้งหมดที่อยู่รอบตัวเราคือน้ำหมึกที่พยายามจะผ่านและซึมซับเข้ามาในตัวเรา แม้ว่าเราจะไม่อยู่ปะปนกับเขา แต่เมื่อไรก็ตามที่เราไปพูดกับคนข้างนอก ความเลวร้ายเหล่านี้ก็จะซึมเข้ามาสู่ตัวเรา ถึงแม้ว่าเราอาจจะไม่ออกไปพูดกับคนข้างนอก แต่กระแสความคิดหรือกระแสจิตของเขา ซึ่งอยู่รอบตัวเรากำลังซึมซับเข้ามาสู่ตัวเรา เพราะฉะนั้น สิ่งที่เราจะต้องทำให้แน่ใจก็คือ ไม่ว่าเราจะอยู่ที่ไหนก็ตาม เราจะต้องแน่ใจว่า กระแสจิตที่เลวร้ายเหล่านี้จะไม่เข้ามาสู่

ตัวเรา เราจะต้องพยายามปกป้องตนเองไม่ให้กระแส
 ความเลวร้ายเหล่านี้เข้ามาสู่ตัวเรา มิฉะนั้นเราจะขาด
 ความสุข ขาดความสงบ ยกตัวอย่างเช่น บางที่
 เราอยู่ด้วยกัน เราอาจจะมีปัญหากัน เราอาจจะ
 ไม่ถูกกับคนนั้นคนนี้ เมื่อไรก็ตามที่เราเห็นคนนั้น
 เข้ามา เราอาจจะใช้วิธีไม่พูดคุยกับเขา นี้แสดงว่า
 เรากำลังถูกกระทบจากกระแสของคนนั้นแล้ว
 ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นซึ่งเราอาจจะตระหนักรู้
 หรือไม่ตระหนักรู้เพราะจิตใจของเรามักจะถูกกระทบ
 จากสิ่งที่เราได้ยิน สิ่งที่เราเห็น และสิ่งที่เราคิด ไม่ว่า
 เราจะรู้ตัวหรือไม่ จิตใจของเราก็จะได้รับผลกระทบอันนั้น

และเมื่อไรก็ตามที่จิตใจถูกกระทบ เราจะมีพฤติกรรมไปตามนั้น เพราะฉะนั้นความท้าทายอันยิ่งใหญ่
 ที่เราจะต้องเผชิญ คือ **เราจะต้องมีความสามารถที่จะควบคุมความคิดของเราให้ได้**

สิ่งที่เราคิดนั้นมีความสำคัญมาก เพราะทันทีที่เราคิดไม่ดี เราจะสัมผัสกับความไม่ดีนั้น
ในทำนองเดียวกัน ถ้าเมื่อไรเราคิดอะไรที่ดีๆ เราก็จะได้สัมผัสกับความดีหรือความรู้สึกที่ดีด้วย
 ดังนั้น อะไรรก็ตามที่เราสัมผัสในชีวิตจึงขึ้นอยู่กับตัวของเรา และความคิดของเราด้วย เช่น ถ้าเรา
 ไม่ชอบคนนั้น เราก็จะเริ่มคิดว่าคนนั้นไม่ดี ฉันไม่ชอบ ต้องไปให้ไกลๆ หรืออาจจะวานให้ใครไปช่วยดูเขา
 และจิตใจของเราก็จะเริ่มเรวร้อนเฝ้าแต่คิดถึงคนคนนั้นตลอดเวลา หรืออาจจะเป็นจริงในแง่ที่ว่า
 คนคนนั้นอาจจะไม่ใช่คนดี เพราะเรามองเขาไม่ดี เขาก็เลยไม่ดีจริง คำถามคือ **ในโลกนี้มีคนดีสักกี่คน**

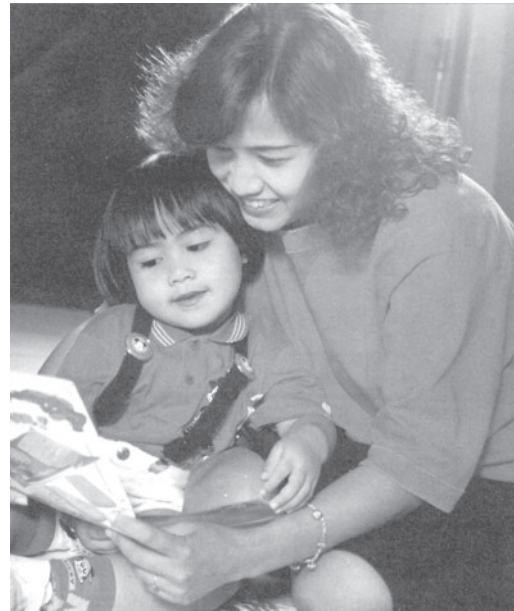

และถูกต้องหรือไม่ที่คาดหวังว่าทุกคนจะต้องเป็นคนดี โดยเฉพาะต้องดีกับเรา ดังนั้นสิ่งที่จะต้องบอกกับตัวเองคือ ต้องระมัดระวังไม่ให้กระแสเหล่านี้มีผลกระทบต่อเรา เพราะทันทีที่เราได้รับผลกระทบ เราจะคิดถึงเขาคนนั้นอยู่ตลอดเวลา และทันทีที่เราคิดถึงเขาคนนั้น เราก็จะรู้สึกไม่ดีตามไปด้วย

บราเธอร์เชื่อว่าหลายคนที่นี่อาจไม่รู้ลึกโกรธ หรือจะไม่แสดงความโกรธออกมา แต่อย่างน้อยที่สุดก็ต้องมีความรู้สึกหงุดหงิดอยู่ในใจ ถึงจะไม่พูดออกมา แต่ข้างในของเราขุ่นเคือง ผลที่เกิดขึ้นคือ ถ้ามีสิ่งนี้มากขึ้น วันหนึ่งจะหลุดเป็นคำพูดออกไป และนั่นเป็นการชี้ชัดว่าเราได้สะสมความรู้สึกไม่ดีเอาไว้ แล้ววันหนึ่งเมื่อหลุดออกมาเป็นคำพูด ย่อมเป็นการสะท้อนความโกรธย้อนกลับไปให้คนนั้น บางครั้งการที่เราดูถูกหลานหรือเพื่อน แล้วคิดว่าคนที่ถูกดูหรือคนที่ถูกว่านั้นจะรู้สึกบาดเจ็บ แต่ความจริงแล้วไม่ใช่ คนที่ว่าเขาต่างหากที่ทำร้ายตนเอง เพราะไม่สามารถจะกักหรือเก็บความรู้สึกโกรธนั้นไว้ข้างใน เมื่อสะสมมากขึ้นจึงระเบิดออกไป ประหนึ่งว่าเราได้โยนระเบิดไปให้คนอื่น และนี่คือสิ่งที่เกิดขึ้นในจิตของเรา เพราะฉะนั้นเราจะต้องหันกลับมามองให้ออก และบอกตัวเองให้ได้ว่า **ความคิดอะไรก็ตามที่เราสร้างขึ้นในจิต เราจะต้องรับผิดชอบ** จะโยนไปให้คนอื่นรับผิดชอบแทนเราไม่ได้ **ถ้าเรามีนิสัยที่ชอบบอกว่าอะไรก็ตามที่เกิดขึ้นกับตัวเรานั้น เป็นเพราะคนนั้นคนนี้ทำกับฉัน ถ้าคิดเช่นนั้นหมายความว่าเราไม่สามารถจะทำอะไรได้เลย** แล้วก็ต้องรู้สึกเจ็บปวดตลอดเวลา ถ้าเช่นนั้น กลายเป็นว่าเราเองตกเป็นทาสของเขา เพียงแต่เขาคนนั้นพูดอะไรบางอย่างเราก็โกรธแล้ว และนี่คือความเป็นทาสที่เราทุกคนกำลังเผชิญหน้าอยู่ ถ้าคิดดีๆ จะเห็นว่า เราทุกคนเคยผ่านกระบวนการนี้มาทั้งนั้น

หลักการก็คือ เราจะต้องคิดในทางที่ดีเสมอ แม้ว่าจะอยู่ในเหตุการณ์ที่ดูว่าเลวร้าย ก็ยังจะต้องเฝ้าแต่คิดให้ดี ปัญหาที่ตามมาคือ จะคิดอย่างไร หรืออะไรคือความคิดที่ดี

ตัวอย่าง ให้มองผู้ที่เป็นแม่ที่ต้องเลี้ยงดูลูกๆ ที่ซนมากๆ แม่ยังสามารถรักษาความรู้สึกดีๆ ที่มีต่อลูกได้ตลอดเวลา ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น เพราะแม่มีความรู้สึกตลอดเวลาว่าเป็นความรับผิดชอบของตนที่จะต้องพัฒนาลูก ดังนั้น เมื่อเป็นหน้าที่ของแม่ แม่จึงต้องคิดให้ดีเพื่อที่จะพัฒนาลูกให้มีความคิดดีด้วย เมื่อแม่เป็นผู้สร้างลูก แม่จึงต้องรับผิดชอบต่อในสิ่งที่ตนเองสร้างขึ้นและต้องทำให้ดี โดยจะเห็นว่าที่แม่ทำได้อย่างนั้นตลอดเวลาเพราะแม่มีความเมตตา มีความรู้สึกให้อภัยอยู่เสมอ เมื่อแม่มีความรู้สึกที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความเมตตา และให้อภัย ไม่ว่าจะทำอะไรไม่ถูกต้อง แม่ยังสามารถถึงความรู้สึกเมตตาสงสารและความรักที่มีต่อลูกด้วยการให้อภัยได้เสมอ โดยไม่ใช้วิธีการทำโทษลูก เพื่อให้ลูกได้พัฒนาความรู้สึกที่ดี เหล่านี้เกิดเป็นความคิดดีในตัวลูกเองด้วย

ในโลกทุกวันนี้ จะเห็นว่าไม่มีใครชอบฟังคำสั่ง แม้กระทั่งเด็กเล็กๆ ก็ไม่ชอบให้ใครมาสั่งให้เขาทำอะไร เขาต้องการความเคารพในตนเอง ทุกคนต้องการให้ผู้อื่นมาปฏิบัติต่อเขาอย่างทัดเทียมกัน เมื่อเรารู้ความต้องการของผู้คนในทุกวันนี้ จึงเป็นหน้าที่ของเราที่จะต้องพัฒนาตัวเองขึ้นมาให้มีความเมตตาสงสาร เพื่อที่จะได้ช่วยเขาได้ เราจึงจำเป็นต้องเรียนศิลปะการมีความคิดที่ดี

มีเรื่องเล่าอยู่เรื่องหนึ่งที่จะชี้ให้เราเห็นถึงผลที่มีต่อจิตใจ คือ มีพระไปบิณฑบาตในหมู่บ้าน เวลาเช้า เมื่อฉันอาหารและผ่านกิจวัตรทั้งวัน พอตกกลางคืน พระก็ละเมอพูดจาหยาบคายออกมา พระที่นอนข้างๆ รู้สึกแปลกใจมากที่ได้ยินพระละเมอเช่นนั้น เช้าวันรุ่งขึ้นจึงบอกให้ทราบ พระปฏิเสธไม่เชื่อว่าตนเองจะพูดอย่างนั้น แต่เพื่อนก็ยืนยันว่าพูดจริงๆ ท่านจึงนึกขึ้นมาได้ว่าตอนที่ไปรับบิณฑบาต บ้านที่กำลังปรุงอาหารอยู่นั้นได้ทะเลาะกัน และพระคิดว่า กระแสจิตของการทะเลาะกัน คงจะลงไปเฝ้าอาหาร

ขณะที่เรากำลังปรุงอาหารเพื่อจะให้ใครรับประทาน เราควรจะทำในขณะที่มีสภาวะจิตใจใสบริสุทธิ์ เพราะฉะนั้น การรับประทานอาหารมังสวิรัตินั้นเป็นสิ่งดี และที่ดียิ่งกว่านั้น เราจะต้องแน่ใจว่า

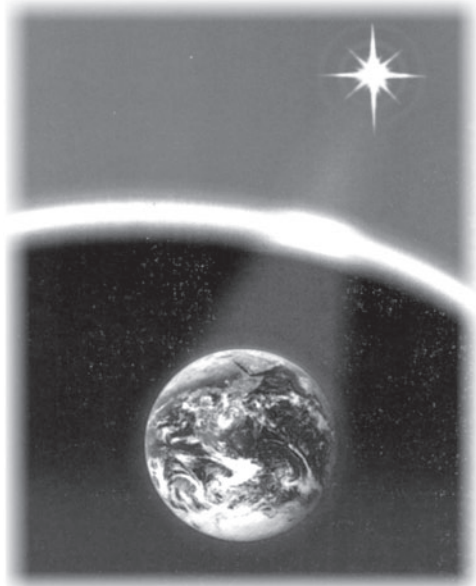
ขณะที่เราปรุงอาหารมังสวิรัตินั้น จิตของเราจะต้องไม่มีสิ่งเลวร้าย จิตจะต้องใสบริสุทธิ์ ถ้าเรามีความรู้สึกอะไรเกิดขึ้นในขณะที่ปรุงอาหาร กระแสจิตนั้นจะเข้าไปอยู่ในอาหารนั้นด้วย คนที่เอาไปรับประทานก็จะได้รับกระแสจิตนั้นเข้าไปในตัวของเขา เช่นเดียวกัน นี้เรียกว่า **กระแสจิต** มีผลต่อจิตใจ และที่มากกว่านั้น ขณะรับประทานอาหาร

เราจะต้องอยู่ในสภาวะที่จิตนิ่งเงียบ ถ้าสภาวะจิตของเราใสบริสุทธิ์และนิ่งเงียบได้ กระแสจิตนั้นก็จะลงไปในอาหารที่เรารับประทานด้วยเช่นกัน อาหารนั้นก็จะทำให้เรามีผลกำลัง

ลองคิดดูว่าขณะที่รับประทานอาหาร เราคุยกันมากหรือเปล่า คุยเรื่องอะไร พูดเรื่องธรรมดาหรือทะเลาะกัน แม้จะไม่ทะเลาะกัน แต่ในขณะที่เรารับประทานอาหาร ความคิดของเราไปในทิศทางที่สูงส่งหรือไม่ ถ้าเรามีความคิดที่สูงส่ง จะสังเกตเห็นว่า แม้เราจะรับประทานไม่มาก แต่กลับมีพลังมากมาย

ในเมื่อเรารับประทานมังสวิรัติกันอยู่แล้ว บราเธอร์ขอฝากให้ลองทดลองทำสิ่งนี้เพิ่ม คือให้ตระหนักรู้ว่า **เราคือใคร** บราเธอร์พูดไปแล้วว่าเราทุกคนนั้นเป็นคนพิเศษ เราจึงควรมองตัวเองในเชิงความรู้ทางจิตวิญญาณ แล้วเราจะพบว่าความเป็นมนุษย์นั้นถือว่าเป็นสภาวะที่สูงส่ง **เราจึงจำเป็นต้องเคารพชีวิตของเรา ซึ่งเป็นชีวิตที่สูงส่งที่สุด เพราะเราเกิดเป็นคน ไม่ได้เกิดเป็นสัตว์**

ประการต่อมา จะต้องหยั่งรู้ให้ได้ว่าเราไม่ได้เป็นวัตถุธาตุที่เป็นร่างกายนี้ จะเห็นว่าศาสนาพุทธหรือศาสนาฮินดูเชื่อในการกลับชาติมาเกิด เพราะฉะนั้นหลักการของการกลับชาติมาเกิดมีอยู่ว่า ถ้าเราตายลงเราจะกลับไปเกิดอีกครั้ง ถ้าฉันตายวันนี้ ร่างกายจะถูก

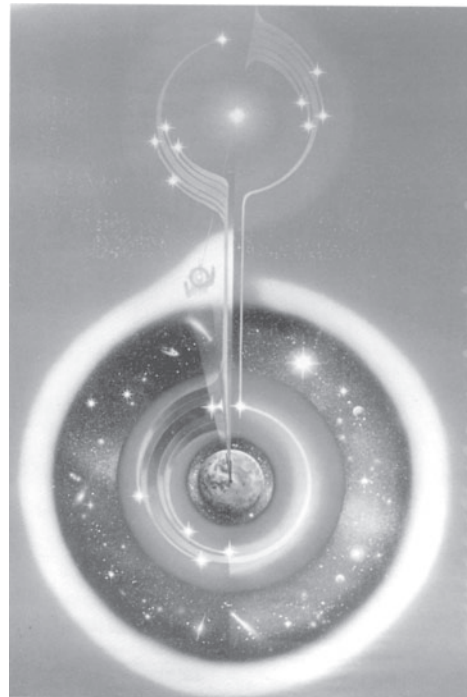

ฝั่งหรือเผา แล้วฉันก็จะไปเกิดใหม่ แล้วใครคือฉันคนนั้นที่บอกว่าจะไปเกิดใหม่ ถามดูว่าเราเป็นใคร เราเป็นร่างกายนี้หรือเปล่า

ขอพูดซ้ำอีกครั้งเพื่อให้คิดตาม ถ้าวันนี้เราตายลง เราจะไปเกิดอีกครั้งหนึ่ง และเมื่อตาย ร่างกายของเราจะถูกเผา เมื่อฉันพูดว่าเราจะไปเกิดอีกครั้ง **ฉันคือใคร** มันสะท้อนว่าฉันเป็นร่างกายหรือเปล่า หรือว่ามันสะท้อนว่าฉันคือดวงวิญญาณหรือดวงจิต

สำหรับบราเธอร์ มันคือ ดวงจิตหรือดวงวิญญาณ ต่างหาก เพราะฉะนั้นทำไมเราไม่ฝึกฝนที่จะบอก ตัวเองว่า **ฉันไม่ใช่ร่างกายนี้ ฉันคือดวงจิตวิญญาณ** ถ้าเราทำได้อย่างนั้น เราจะรู้สึกเลยว่า มันจะนำมาซึ่ง พลังอันมหาศาล แล้วจะนำคุณสมบัติที่ดีมาสู่ตัวเรา เพราะอะไร เพราะในดวงจิตหรือจิตวิญญาณภายใน ตัวเรานี่เอง คือ **พลัง คือ คุณธรรมทั้งหมด**

สมมติว่า ถ้าเราคิดว่าเราเป็นร่างกายนี้ ก็จะมองไปที่ทุกคน เป็นร่างกาย เป็นเนื้อหนัง แล้วก็ต้อง มีคำพูดต่อไปว่า คุณเป็นคนไทย ฉันเป็นคนมาเลเซีย เพราะมองกันที่ร่างกาย และเมื่อไรก็ตามที่เรามองไปที่ ร่างคน เราจะไม่มีวันที่จะมีหัวใจที่ยิ่งใหญ่หรือกว้างใหญ่ ได้เลย เราอาจจะให้อะไรบางอย่างที่เราไม่แคร์คนอื่น หรือมีหัวใจที่กว้างใหญ่ที่จะยอมรับความผิดของผู้อื่นได้

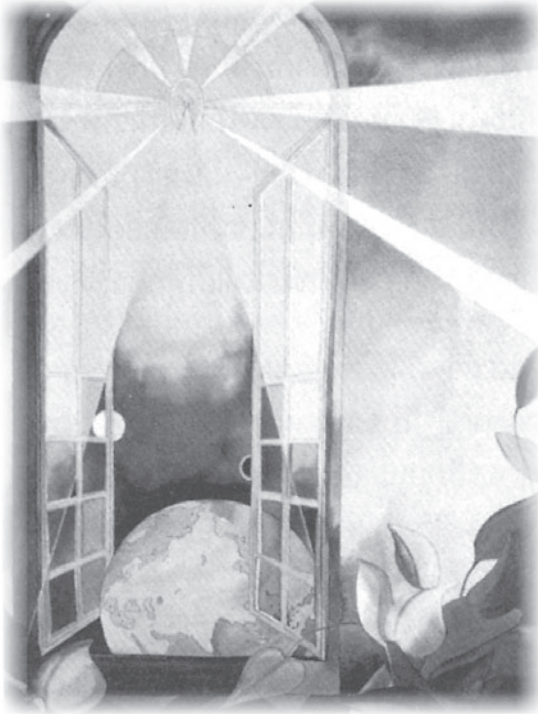
แต่เราจะไม่สามารถมีจิตใจกว้างใหญ่ไพศาลพอจะให้อะไรได้มากถึงขนาดนั้น ตราบใดที่เรามองคนอื่นที่ร่างกายของเขา สิ่งที่จะให้ได้คืออะไร นอกจากจะให้อะไรแก่ครอบครัวฉัน พี่ชายฉัน พ่อแม่ฉัน อะไรที่ของฉันๆ จะคับแคบอยู่เพียงแค่นั้น

แต่ถ้าเรามองหลุดออกไปจากร่างกาย แล้วมองเข้าไปว่า เราคือดวงจิตหรือดวงวิญญาณ

แล้ว เราจะยอมรับได้เลยว่า ทุกคนคือดวงจิต ดวงวิญญาณเหมือนกัน แล้วทั้งหมดนี้แหละ เป็นครอบครัวหนึ่งเดียวกัน

จะเห็นว่าดวงวิญญาณหรือดวงจิตของเรามีทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดีอยู่ในตัวเรา ในเวลานี้เราอาจจะไม่สามารถเข้าไปถึงเอาคุณสมบัติที่ดีของดวงวิญญาณออกมาได้ มาถึงคำถามว่า **อะไรคือคุณสมบัติที่ดีของดวงวิญญาณ**

ถ้าเรานั่งอยู่ในสมาธิเป็นเวลานานๆ เราจะรู้สึกที่ตนเองสงบ เข้มแข็ง บริสุทธิ์ เบาสบาย แจ่มกระจ่าง สิ่งเหล่านี้มาจากที่ไหนทำไมเราจึงรู้สึกอย่างนั้น เรานั่งอยู่ในสมาธิทำให้เราได้เข้าไปดูภายในตัวเรา และถ้าเราเข้าไปข้างในอย่างลึกๆ เราจะสัมผัสได้ว่า **เรามีทุกอย่างที่ต้องการในชีวิตคือดวงวิญญาณ**

เคยถามตนเองใหม่ว่า เราต้องการจัดการอะไรกับชีวิตของเราบ้าง บางคนอาจจะพบกับการล้มละลาย อาจจะมีญาติใกล้ชิดเสียชีวิต มีอุบัติเหตุเกิดขึ้น หรือมีภัยพิบัติตามธรรมชาติที่โหดร้ายแล้วเรามีความรู้สึกอย่างไรกับเหตุการณ์เหล่านี้ มีผลกระทบต่อเราไหม สิ่งจำเป็นที่ต้องการในขณะนั้นคือพลังที่จะทำให้จิตใจเราเข้มแข็ง หรือต้องการคุณธรรมอะไรสักอย่างเข้ามาช่วยเราในเวลานั้น เมื่อถึงตอนที่ต้องพบกับปัญหาทั้งหลาย เราไม่ต้องการเงินมากมายเลย เงินเกือบจะไม่มีค่าเสียด้วยซ้ำ เพราะเรามีเงินไว้แค่พอใช้จ่ายเล็กๆ น้อยๆ ซื้อเสื้อผ้า อาหารการกินก็พอแล้ว

สิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับเราในขณะนั้นคือจิตใจที่แข็งแกร่ง ซึ่งจะต้องมาจากคุณธรรมและพลังข้างในของเราเอง พลังหรือคุณธรรมนี้มาจากที่ไหน มันมาจากตัวเรานั้นแหละ ขอให้ทุกท่านคิดอย่างลึกซึ้งว่า สิ่งที่พูดไปนี้มีความจริงอยู่ในนั้นไหม บราเธอร์พูดว่าข้างในตัวเรานั้นคือดวงวิญญาณที่ใสสะอาด คือดวงวิญญาณที่ทรงพลัง เราเป็นผู้ที่มีพลัง มีชีวิต เต็มไปด้วยความเมตตา

ลองมาดูที่ร่างกายของเรา ร่างกายนี้ถูกสร้างขึ้นมานحنิดที่ว่า ถ้าเกิดมีโรคภัยไข้เจ็บ ร่างกายนี้สามารถจะต่อสู้ได้ แต่ถ้าเมื่อไรร่างกายเกิดอ่อนแอ เราอาจจะไปหาหมอหรือกินยา หมออาจจะฉีดยาให้ หรืออาจจะมีการผ่าตัดเรา ก็เท่านั้นเอง

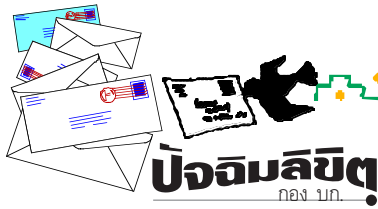
แต่ถ้าเมื่อไรจิตใจของเราไม่สบายหรือเกิดอ่อนแอ จิตใจเราจะเริ่มเร่ร่อนฟุ้งซ่าน เราจะรู้สึกไม่มีความสุข รู้สึกว่าถูกรบกวน รู้สึกโกรธ สิ่งเหล่านี้คือโรคภัยไข้เจ็บของจิตใจ เพราะฉะนั้น เพื่อที่จะต่อสู้โรคภัยไข้เจ็บของจิตใจนี้ให้ได้ ต้องเป็นพลังของจิตใจเองที่จะต่อสู้ได้ นี่เป็นกฎธรรมชาติ ใครก็ตามสามารถหยิบบิ้นพลังให้ต่อสู้โรคภัยไข้เจ็บของจิตใจของเราได้ นอกจากตัวเราแต่ละคนเอง

ไม่มีใครจะสามารถเข้าไปสู่จิตใจของเราแล้วเปลี่ยนมันได้ ไม่มียาอะไรที่จะมาเปลี่ยนจิตใจเรา เพราะยานั้นเป็นไปเพื่อรักษาร่างกายเท่านั้น มันจึงอยู่ในมือเราเท่านั้นที่จะเปลี่ยนจิตใจของเราเอง

เพื่อที่จะเข้าไปดิ่งพลังข้างใน
ออกมาให้ได้ เพราะฉะนั้น
เราจะต้องคิดให้ได้ว่า เราเป็น
ดวงวิญญาณดวงหนึ่ง เรามีพลัง
สมบูรณ์พร้อมอยู่ภายในที่จะ
จัดการกับชีวิตของเรา เราไม่ได้
ขาดอะไรเลย ผู้คนนั้นถูกสร้าง
มาต่างกัน เราอาจจะรู้สึกว่ามี
อคติในกระบวนการสร้าง
จริงๆ แล้วกฎธรรมชาติจะบอกว่า
ทุกคนถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้
ผ่านสภาวะอะไรบางอย่างตาม
กฎแห่งกรรม ดังนั้น พลังที่จะ
เผชิญหน้ากับกรรมของเราก็อยู่
ในตัวเราเอง และสิ่งนี้แสดงว่า
เราทุกคนมีความทัดเทียมกันในการที่จะเข้าไปดิ่งเอาพลังนี้จากข้างใน เพื่อมาจัดการกับความรู้สึกนี้
อย่างทัดเทียมกันด้วย

ความรู้ จนสามารถนำไปปฏิบัติได้
ขอบคุณมากที่ทำให้“ดอกหญ้า”
เล่มน้อยนี้มีคุณค่า

ชีวิตที่เป็นอยู่ก็สุขบ้างทุกข์
บ้าง ดีบ้างชั่วบ้าง แต่ที่สำคัญคือ
ความมุ่งมั่น ยึดมั่น และศรัทธา
ในความดี มีคุณธรรมประจำใจ
เสมอมา ทุกวันนี้ดิฉันก็ยังอ่าน
ดอกหญ้าเป็นประจำเพราะดอกหญ้า
เป็นเสมือนนิทานมาดอีกชั้นหนึ่ง
(คนหนึ่ง) ที่คอยเตือนสติให้กำลังใจ
ให้มีความพยายาม ความอดทน
อดกลั้นต่อสิ่งที่เลวร้าย เพื่อพบเจอ
กับสิ่งที่ดีงาม

สำหรับความคิดเห็น ดิฉัน
ไม่กล้าคะ เพราะดิฉันเรียนจบแค่

ป.๖ ความรู้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์
จึงไม่ขอออกความคิดเห็นคะ

มรกต คำแสงมาศ / เพชรบูรณ์

♥ ความมุ่งมั่น ยึดมั่น และ
ศรัทธาในความดี มีคุณธรรม
ประจำใจ ของคุณนี่แหละคือการ
ช่วยเหลือแล้ว ช่วยเป็นคนดีของ
สังคม ช่วยให้สังคมที่แห้งแล้ง
คุณธรรมได้มีหยดแห่งคุณธรรม
ปนแซมอยู่บ้าง สังคมจะได้สดใส
ไม่แห้งแล้งจนเกินไป

ส่วนความคิดเห็น ยินดีรับ
ทุกความคิดเห็นเลยนะไม่เกี่ยงเพศ
วัย หรือวุฒิ อย่าไปติดใจกับการ
ศึกษาเลย เพราะผู้ที่มีศึลเท่านั้น
พระพุทเจ้าถึงจะสรรเสริญว่าเป็น
บัณฑิต

จดหมายตอบรับหนังสือ
ดอกหญ้า ที่ทางสมาคมส่งหนังสือ
ดอกหญ้ามาถึง ดิฉันได้รับและได้
อ่านทุกฉบับ ขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูง ส่วนมากจะอ่านทุกข้อความ
โดยส่วนตัวก็ปฏิบัติธรรมตาม
สมควรที่จะกระทำได้ แต่ในหนังสือ
ทำให้มีความรู้มากขึ้นยิ่งไปอีก บาง
อย่างก็นำมาปฏิบัติได้เลย อ่านจบ
แล้วบางเล่มก็ให้คนอื่นไปอ่านต่อ
เพื่อจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นอีก

จีระพันธ์ รัตนพันธ์/นครสวรรค์

♥ “ดอกหญ้า” จะมีคุณค่า
ก็ต่อเมื่อได้รับการอ่านจากผู้อ่าน
และยิ่งจะมีค่ามากขึ้นถ้าผู้อ่านได้

๒๕๕๖๗๒ ก่อนอื่นลูกต้องขอบคุณ
ที่แม่กรุณานำส่งหนังสือมาให้
แม่สบายดีไหมคะ ลูกเพิ่งหายจาก
เป็นไข้หวัด เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม
ที่ผ่านมา ลูกมีโอกาสดำไปอบรม
และปฏิบัติธรรมการทำความดี
เพื่อพ่อร่วมกับน้องๆ นักเรียนกว่า
๒๐๐ คน ในวันนั้นมีโรงบุญ
มังสวิรัตด้วยค่ะ เรียกว่าอิมบุญ
กันถ้วนหน้าเลย และยังมีกรรไกร
ชีวิตโค กระบือด้วยค่ะ และวัน
เดียวกันที่ตลาด มีสามีภรรยาตาบอด
มาขอทานด้วยกัน โดยสามีจูงภรรยา
ไปตามตลาด ก็ได้มีชายเสียสติ
(คนบ้า) นั่งป้อนข้าวสามีและภรรยา
ตาบอดอยู่ริมฟุตบาท ในความรู้สึก
ของลูกขณะนั้นประทับใจมาก เพราะ
คิดว่าลูกบางคนยังไม่คิด ไม่เคย
ที่จะป้อนข้าวพ่อแม่ของตัวเองเลย
หรือบางคนคิดว่าแม่เป็นนาคะ ก็

เอาไปอยู่ตามบ้านพักบางแค หรือ
ที่อื่นๆ ซึ่งน่าสงสารมากค่ะ

ในครั้งนี้นักได้ส่งแสตมป์มาให้
๕๐ ดวง ซึ่งอาจจะเป็นของเล็กๆ
น้อยๆ แต่ว่าลูกก็ตั้งใจส่งมาให้
จากใจจริงของลูกเลย

จรรยา อุตตะกะ / อุดรธานี

♥ แปลกดีนะ คนเสียสติก็
สอนธรรมะให้เราๆ ผู้มีสติดีทั้งหลาย
ได้มีสติขึ้นมาก็ได้เนาะ

มีสติดีกันเถิด มีสติที่จะตื่น
จากความหลงลืม หลงลืมพ่อแม่
ผู้มีพระคุณผู้ที่เลี้ยงเรามาด้วยความ
ยากลำบาก กว่าจะเติบโต ก็น่าที่
ก็ชั่วโม่ง ก็วัน ก็เดือน ก็ปี เฮ้อ!
แค่คิดก็เหนื่อยแทนแล้ว แล้วเรา
จะละเลยท่านได้อย่างไร อย่าให้
เหมือนกับที่เขาพูดๆ กันว่า พ่อแม่
๒ คนสามารถเลี้ยงลูก ๑๐ คนได้
แต่ลูก ๑๐ คนกลับไม่สามารถ

เลี้ยงพ่อแม่แค่ ๒ คนได้ มันน่า
เศร้าจริงๆ

๒๕๕๖ ได้รับดอกพญาและสารอโศก
แล้ว ต้องขอขอบคุณที่จัดส่งไปให้
ทุกระยะ อ่านแล้วให้ความรู้ และ
ข้อปฏิบัติดีมากทีเดียว ทุกวันนี้
จะหาหนังสืออย่างนี้ได้ยากเต็มที
ส่วนมากจะมีแต่หนังสือที่มุ่งเน้น
แต่ส่งเสริมกิลเลส ตัณหา ส่งเสริม
ให้คนเกิดความอยาก ความยึด
ความยุ่ง ความแยะ จนแทบจะไม่
เหลือค่าของความเป็นคนเหลืออยู่
แถมหนังสือประเภทนี้ ยังอาจก่อ
ให้เกิดผู้ร้าย ใจโหดร้าย ฯลฯ
แต่หนังสือประเภทนี้กลับยื่นหยัด
โดดเด่นอยู่ได้บนแผงหนังสือทั่วไป
รอเพียงเหยื่อที่หลงมาติดเบ็ด ซื่อ
ไปคนแล้วคนเล่า บางรายทั้งๆ ฐ
กลับเต็มใจกระโดดใส่เบ็ดเลยด้วยซ้ำ

แต่ในทางกลับกัน หนังสือธรรมะ หรือหนังสือที่ให้สาระประโยชน์ กลับได้รับความสนใจน้อยมาก จนจะพูดได้ว่า แม้หางตาก็ไม่แล

ขอเป็นกำลังใจให้แก่ผู้จัดทำ หนังสือดอกหญ้า สารโอศก และ หนังสือธรรมะอื่นๆ ของชาวโอศก ให้มีกำลังใจ กำลังใจจัดทำสรรหา สิ่งที่มีค่าเยียวยาโลก ที่ทุกซ์โอศก เพราะเพลงโลกีย์ให้ผู้มีชาติได้เห็น หูดีได้ยิน

อาตมาคิดว่าโลกขาดแคลน บุคคลอย่างพวกคุณมากมายเหลือ เกิน **อาตมาว่าผู้ทำดีต้องทำชนิดที่ เรียกว่า คนตาบอดก็มองเห็น แม้ คนหูหนวกก็ได้ยิน**

พระโสภณ วิโรจนรัถน์ / อุตรธานี

♥ ชาวดอกหญ้าคงซึ้งเกี่ยว ไม่หลง เพราะกำลังใจของคุณเจ้า และสมาชิกแต่ละท่าน กราบ-

ขอบพระคุณสำหรับความรู้สึกดีดี และกำลังใจอันเต็มเปี่ยม

📖 หนังสือสารโอศกและ ดอกหญ้าเปรียบเสมือนเพื่อนที่คอย เป็นกำลังใจให้เวลาที่เจอกับปัญหา อุปสรรคต่างๆ เวลาที่ไม่สบายใจ หยิบหนังสือขึ้นมาอ่าน ก็ให้ได้ ข้อคิดต่างๆ ในการประพฤติปฏิบัติ อีกด้วย

สำหรับการปฏิบัติธรรมของ ข้าพเจ้านั้นยังไม่ค่อยก้าวหน้าเท่าไร รู้สึกชื่นชมกับผู้ที่เขาปฏิบัติได้ เพราะรู้ดีว่าการปฏิบัติธรรมนั้นมัน ยากแค่ไหน ยิ่งอยู่ในสังคมโลก ภายนอก ซึ่งเต็มไปด้วยสิ่งยั่วๆต่างๆ โอกาสที่จะตกต่ำยิ่งมีมาก รู้สึก ศรัทธาและอนุโมทนากับชาวโอศก อย่างมากที่ได้อุทิศตนมาทำงาน ศาสนา ทำให้รู้สึกว่าโลกนี้ยังมีคนดี

มีสังคมดีเหลืออยู่ บางครั้งยังแอบ อิจฉาญาติธรรมที่อยู่ในวัดด้วย เพราะบุคคลใดที่ได้มาอยู่วัดนั้น ถือว่าเป็นผู้มีบารมีพอสมควร ยังมีอีกหลายคนที่ยากเข้าวัด แต่ก็ เข้าไม่ได้เพราะมีภาระผูกพัน ฉะนั้นจึงอยากจะขอฝากท่าน ญาติธรรมทุกคนที่อยู่ในวัดว่า ท่านเป็นบุคคลที่มีบุญมาก มีโอกาส ได้ฟังธรรมทุกวัน ได้ปฏิบัติธรรม กับหมู่กลุ่มที่ช่วยนำไปสู่ความเจริญ ถือว่าโชคดีมาก โลกทุกวันนี้มีแต่ ความวุ่นวาย หากความสงบไม่ได้ ผู้คนก็แก่งแย่งชิงดี เอาเปรียบกัน ทุกวิถีทาง

จารุณี จำปาแก้ว / อุบลราชธานี

♥ ถ้ายังไปอยู่กับหมู่กลุ่มใน วัดไม่ได้ ก็ทำบ้านนั่นแหละให้เป็นวัด เอาศีลเอาธรรมที่ได้จากวัด ไป ปฏิบัติที่บ้านตามกำลังของเรา

พระพุทธรองค์ตรัสว่าให้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม เราอยู่ฐานไหนก็ทำฐานนั้นนั่นแหละให้พอเหมาะพอดีแก่ตน ปฏิบัติธรรมของพระพุทธรเจ้า จะต้องเบิกบานรำเรงในธรรม แต่ก็ได้ขัดเกลาตนเองอย่างพอเหมาะ

๒๒๒ ดิฉันได้อ่านหนังสือดอกหญ้าทุกฉบับ และมีความชื่นชอบชื่นชมด้วยความศรัทธาเลื่อมใสมาตลอด ๘ ปีไม่เสื่อมคลายแม้ว่าจะไม่ได้ตอบทุกฉบับ แต่ดิฉันก็ยังติดตามตลอดเวลาทุกคอลัมน์ ดิฉันได้นำหลักคำสอนของพระพุทธองค์ไปใช้ในการดำรงชีวิตและสอนนักเรียนอยู่เสมอ แม้ว่าจะได้ผลบ้างหรืออ้อแท้บ้าง แต่ดิฉันก็ภูมิใจค่ะที่ได้ทำ และในการกระทำต่างๆ แม้อยู่ที่นี่ ดิฉันจะดู

แปลกสำหรับอาจารย์หลายๆ คน เมื่อดิฉันได้อ่านคอลัมน์รู้จักปลอบใจตัวเองบ้าง ให้กำลังใจตัวเอง ดิฉันดีใจที่มีดอกหญ้าหรือสมาคมผู้ปฏิบัติธรรมเป็นเพื่อนตลอดเวลาอ่านแล้วทำให้เราเข้มแข็งขึ้นมากๆ เลยค่ะ เหมือน**โลกนี้เราไม่ได้เป็นคนที่ยุคร้ายตลอดปี หรือ โยครดตลอดไป** เพราะทุกอย่างไม่เที่ยง แต่ความดีและบุญทำกรรมที่เราสร้างนี่ลืออยู่กับเราตลอด และจิตรับรู้เพื่อนำไปเกิดใหม่ในชาติหน้า ดิฉันเชื่อเรื่องกรรมอย่างหมอบกราบถวายตัวและชีวิตแต่พระพุทธรธรรม พระสงฆ์ สวรรค์อยู่ในอก นรกอยู่ในใจ ก็ได้รู้ได้เห็นกับตัวเองแล้วค่ะ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ก็ได้รู้แล้วว่าเป็นอย่างไร ดิฉันจะศึกษารมมะไปเรื่อยๆ เมื่อมีโอกาสและวาสนา ลักวันดิฉันอาจสละทุกอย่างเพื่อเดินตามรอย

พระศาสดา ไม่ทราบเวลาที่สันตติโคกจะยังคงต้อนรับดิฉันอยู่หรือไม่ ตอนนี้ดิฉันต้องรับภาระเลี้ยงดูบิดามารดาและหลานอีกสองคนที่มารดาเสียชีวิตลงอย่างกะทันหัน เขายังเด็กนักที่จะรับรู้อะไร และต่อสู้กับโลกภายนอกที่น่ากลัว เช่นสังคมโลกปัจจุบันนี้ และอีกอย่างคุณพ่อ-คุณแม่ก็ชราภาพแล้ว ห่วงหนึ่งอีกนานกว่าจะหลุด ดิฉันพร้อมที่จะสู้กับชีวิตและพิชิตปัญหาด้วยธรรมค่ะ

ศุภัญญา หนวดคำ / กาฬสินธุ์

♥ หลุดพ้นจากห่วงเมื่อใด
ริบโอบบินไปอยู่ด้วยกันได้ทุกเมื่อ
เลยนะ ยินดีต้อนรับเสมอ และ
โปรดระวัง ! ระหว่างที่ปลดห่วงเก่า
อยู่ ก็อย่าไปสร้างห่วงใหม่อีกก็
แล้วกัน

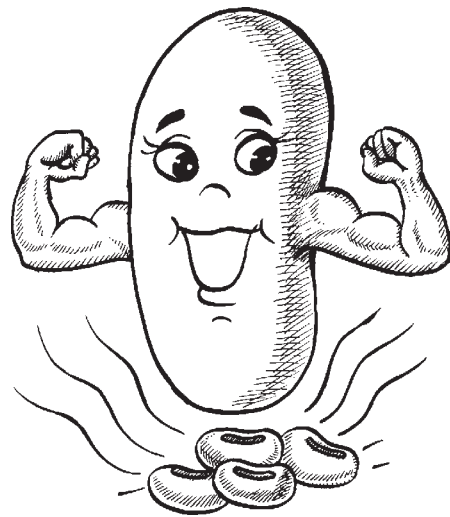
๕๕) ตอนนี้เริ่มทำในหลายๆ
อย่างที่ตั้งใจที่จะทำแล้ว เช่น เริ่ม
ที่จะเลิกกินเนื้อสัตว์ใหญ่แล้วค่ะ
แต่ยังต้องการโปรตีนอยู่ จึงทาน
เนื้อปลาเพื่อไม่ให้ขาดโปรตีน
เพราะการเตรียมโปรตีนจากพืช
ยังไม่สะดวก และตอนนี้เริ่มหันมา
ใช้ผลิตภัณฑ์จากสหกรณ์เพื่อน
ช่วยเพื่อน ผลิตภัณฑ์จากร้าน
พลังบุญ เช่น น้ายาล้างจาน น้ายา
ซักผ้า น้ายาล้างห้องน้ำ น้ายาสระผม
ครีมหวดผม

สิ่งแรกที่เราได้คือ เงินใน
กระเป๋าค่อยออกไปน้อยลง และ
จากเมื่อก่อนมีอมักลอกเนื่องจาก
แพ้มงซึกฟอกหรือน้ายาล้างจานก็
ไม่ปรากฏอาการให้รำคาญใจอีกเลย
ส่วนเรื่องผมที่ครั้งก่อนเคยเขียน
ไปปรึกษานั้น ตอนนี้อย่างไม่เห็น
ชัดเจนนัก แต่เห็นผมขึ้นใหม่จาก
เมื่อก่อนที่ผมจะขึ้นเพราะสารกระตุ้น

ทางเคมี แต่ตอนนี้คิดว่าคงกระตุ้น
ด้วยสารสกัดจากธรรมชาติแล้วค่ะ
(ไม่รู้คิดเข้าข้างตัวเองไปหรือเปล่า)
ทางครอบครัวของเราเลยลองทำ
น้ำ EM ตามหนังสือดอกหญ้าที่
เคยให้สูตรการทำไปแล้วในเล่มก่อนๆ
ตอนนี้ก็ใกล้ครบกำหนดที่สามารถ
นำไปใช้งานได้แล้ว อยากจะเรียน
ถามเกี่ยวกับวิธีการทำผลิตภัณฑ์
ต่างๆ ที่กล่าวมานั้นทำอย่างไรบ้างคะ
เพื่อจะได้ผลิตภัณฑ์เอาไว้ใช้ใน
ครัวเรือนบ้าง และจะได้แนะนำต่อ
ไปแก่ผู้ที่มีสนใจสามารถนำไปประกอบ
อาชีพได้

สิโรตน์ม - ทิพวรรณ

♥ โปรตีนนะหาไม่ยากหรอก
ลองดูสูตรนี้มัย ชื่อหม้อตุ๋นไฟฟ้า
ใบเล็กสักเครื่อง ก้อนนอนล้างถั่ว
ใส่หม้อ (จะแช่ก่อนสัก ๒ ชม.
หรือไม่แช่ก็ได้) ใส่ น้ำให้พอเหมาะ

ปิดฝาตุ๋นทิ้งไว้ทั้งคืน (หม้อตุ๋นจะ
กินไฟน้อย ไม่เปลือง) ตีนมาก็
ได้ถั่วตุ๋นนุ่มอร่อยไว้กินแล้ว ตุ่นได้
สารพัดถั่ว ไม่ว่าจะเป็นถั่วเหลือง
ถั่วแดง ถั่วดำ ถั่วแดงหลวง ถั่ว
ลิสง ฯลฯ หรือถ้าจะกินถั่วเขียว
ยิ่งง่ายใหญ่ แช่ถั่วให้พอง และนำ
ไปต้มแบบเดียวกับสุกแล้ว หรือจะ
นำไปพุงรวมกับข้าวกล้องก็ได้
สุกพร้อมกันเลย

หรือง่ายที่สุดก็คือ ซื้อกินเลย เช่น ถั่วลิสงอบ ถั่วเขียวต้มน้ำตาล บวดถั่วดำถั่วแดง ขนมถั่วแปบ ฯลฯ

อาหารที่มีถั่วผสม มีเยอะเยอะมากมาย ลองชวนชวายเป็นขึ้น จะได้ทำบุญปล่อยสัตว์ ปล่อยปลา ออกไปจากชีวิตของเราดีกว่าไหม อย่าเอาชีวิตเขามาต่อชีวิตเราเลย

ส่วนวิธีการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ก็จะมีทยอยมาเรื่อยๆ หรืออยากจะไปถามไปดูด้วยตนเอง ก็ขอเชิญที่พุทธสถานได้เลย ยินดีต้อนรับเสมอ

☞ ขณะนี้ชีวิตของดิฉันกำลังทุกข์หนักที่สุดในชีวิต กินไม่ได้ นอนไม่หลับ สาเหตุเพราะจับได้ว่าสามีนอกใจ มีผู้หญิงอื่นอีกคนหนึ่งมานานเป็นปีแล้ว ตอนแรกก็ได้แต่สงสัยและมีคนพูดให้ฟัง แต่ก็

ไม่ค่อยเชื่อ พอได้เห็นกับหูดูกับตา ดิฉันแทบล้มทั้งยืน หัวใจแทบจะหยุดเต้น น้ำตาแทบจะท่วมโลก ร้องหาพระคุณพ่อพระคุณแม่ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ให้มาช่วยลูกด้วย มันเจ็บปวดร้าวรานเหมือน

จะตายให้ได้ ดีที่เขาปลอมใจว่าเขาจะเลิกแล้ว ผู้หญิงคนนั้นก็อยากเลิก เพราะอยู่ไปก็ไม่มีอนาคต

แต่เวลาผ่านไปแล้ว ๖-๗ เดือน ดิฉันยังพอจับพริบได้ว่าเขายังไม่เลิกกัน ยังแอบไปหากันแต่ไม่บ่อย เพราะเมียรู้แล้วจึงไม่ปล่อยให้ไปไหนมาไหนคนเดียว เขาก็อึดอัดที่ดิฉันคอยติดตาม ดิฉันก็เหนื่อยและเบื่อหน่ายที่จะต้องคอยระมัดระวังไม่ให้เขามีช่องทางไปหาผู้หญิงคนนั้น

ดิฉันเหนื่อยใจมาก บางวันนั่งร้องไห้อยู่คนเดียว บางวันก็ขับรถไปร้องไห้อยู่ในวัด แล้วก็ออกมา ดิฉันหาทางออก จากทุกข์กองนี้ งานตลาดอารียะดิฉันซื้อเทปมาฟัง ๑๘ ม้วน และไปซื้อที่ร้านพลังบุญอีกหมดไป ๕๐๐ บาท เสาร์อาทิตย์และเวลาขับรถไปก็ฟังอยู่

คนเดียว ส่วนเขาไม่ได้แสดง
อาการสนใจเลย

วันนี้เปิดดอกหญ้า ฉบับ ๙๘
อ่านพบข้อความว่า **“เราจะไม่ก่อ
สงครามกับคนอื่น และเราก็จะ
ไม่ก่อสงครามกับตนเองอีกด้วย”**
ดิฉันเห็นที่จะถอยแล้ว จะอยู่เฉยๆ
ไม่วิ่งตะครุบเขาอีกแล้ว พอกันที่
จะอยู่กับลูก เข้าวัด จัดบ้านให้
น่าอยู่ ทำหน้าที่สอนนักเรียนให้ดี
ที่สุดก็น่าจะดีแล้วในสภาวะเช่นนี้

๒๑๔๐๖๕ / อุบลราชธานี

♥ นำเห็นใจจริงๆ แต่อย่าง
ที่คุณคิดนั้นแหละดีที่สุดแล้ว หยุด
วิ่งไล่คว้าตามเขา มาดูแลลูก
ดูแลตัวเองดีกว่า ใจเราเอง
ยังแปรเปลี่ยนได้ทุกเมื่อเลย
เราเองยังบังคับใจตนให้ได้
ตั้งใจไม่ได้เลย แล้วจะไป
คาดหวังอะไรกับใจผู้อื่นละ
ปลงให้ตกเถิดนะ

การเสียใจก็ไม่ช่วยให้อะไร
ดีขึ้นมาหรอก เขาเองจะกลับมา
หรือไม่ก็ไม่รู้ ลูกๆ ก็ไม่เห็นแต่สิ่ง
ที่ไม่สร้างสรรค์ เราเองก็จิตเสีย
ทุกข์ทรมานเปล่าๆ พยายามตั้งใจ
มองอนิจจังของโลกนี้ให้ได้
พยายามเห็นทุกข์อริยสัจตามที่
พระพุทธองค์ทรงสอนไว้ให้ได้
เห็นทุกข์ให้ได้จริง จะได้เกิด
ปัญญาที่จะหาทางออกจากทุกข์

นอกจากวังวนแห่งวิภวสงสารนี้
พยายามเอาธรรมะที่เรียนรู้มาสอนตน
อบรมตน ให้เห็นความจริงตาม
ความเป็นจริงนี้ให้ได้ จิตจะได้
ปลงวาง หรือจะเข้าวัดไปคุยกับ
สมณะ-สิกขมาตุ หรือผู้รู้ จะได้
ช่วยระบายความหนักอกหนักใจ
ไปได้บ้าง

ขอเป็นกำลังใจให้คุณสู้เพื่อตน
อย่างถูกต้อง

ตระกูล ตระกูล

เทศกาล	กินผัก	รักชาติ
ของคนจน	จากรุ่นปู่	รุ่นหลาน
ประเพณีธรรม	ชำระใจ	อภัยทาน
หยุดประหาร	เช่นฆ่า	น้ำขึ้นนม

ั้วทุกั้ว	กั้วถาก	รักชีวิต
เขามัทธิ	อุงุ่ถาม	ความเขมา: ม
ลกเราน	จะน่าอุงุ่	ดูฐึนรมจ้
ถั้า บั้คม	มุงุ่ทำด	มเมถถา
แต่ถรุชจน	ท่เห็นมา	น่่า ลด
เลื่อด ด ด	จาก ั้ว	ท่ถูกม่่า
เพื่อเซ่นไหว้	ผู้ล่งลั้บ	ดั้บชวา
ใช้ฐุชา	ดและเจ้า	น่่าเศร้่าใจ
เป็นความเชื่อ	ท่แฝงไว้	ลั้วงความชั้ว
ั้วทุกั้ว	เขาพิด	ท่ตรงไหน
ไม่เกรงกั้ว	บาปกรรม	ท่ทำไป
ร้่างเชื่อไน	ท่พิดพลาด	ชาดลธรรม
เปล่งถรุชจน	เป็นถรุชเจ	กั้นดกว่า
ถือสลั้ทำ	รักษาใจ	ให้เจ็็นน่่า
มาร่วมมือ	ปรับเปล่งน	พิธกรรม
มุงุ่กระทำ	แต่ความด	ปีใหม่จน

